

Szerkesztőség:
Batthyány- és Károlyi-utca sarkán
Egy létszámú a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal: Városház-utca 1.
Némertelen levelek csak lezárt csomagból fogadhatók el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetk hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRÁK:

Egész évre	5 ft. — kr.
Félévre	3 „ 50 „
Negyedévre	1 „ 25 „

Hirdetések jutányosan számítanak.
Arverési a egyéb hivatalos hirdetéseknek 30 kr. helyegdíjon felül 100 szögig 1 ft. szontal minden szövegrész egy fél tr.
Nyilttér petitsora 10 kr.

Szó és tett.

Talán sehok a föld kerekéségén nincsenek annyira dívatban a gyűlés, a kongresszus-társások, amint nálunk, szép Magyarországban.

Szeretjük a társulást Szeretjük hallgatni a szép dikciókat. Szeretünk dikciózni is.

A legutóbbi országos kiállítás alkalmával több volt majdnem a kongresszus, mint a kiállítási csarnok. Ügyvédek, orvosok, hírlapírók, vendéglősök s akárhány eltagadható foglalkozás csak szerepel Magyarországon, talán valamennyinek képviselői tartottak egy egy kongresszust.

Olyan sok szép szó, olyan sok „nagy hordeje” indítvány elhangzott azokon, akkora volt a lelkesültség a dikciókban, hogy az ember azt hitte, no most azután minden bajon segítve lesz egyszerre. Hatalmas egyénből szervezett bizottságok küldettek ki, országgraszoló reformjavaslatok keresztülvitelére. Ez volt a szó szereplése! Eddig ment is pompásan minden.

Elnult az országos kiállítás. A kongresszusok oratorai hazamentek a mindennapi foglalkozás csendes verejtékeséhez. Az ügyvéd vitte pőreit, az orvos kurált, a hírlapíró tovább küzdött és ... ollandott, a vendéglősök tovább mérték a rossz bort is jó pénzért. Az indítványok megmaradtak a türelmes papíros sárguló birodalmának; a bizottságok tagjainak képe egymás előtt elmosódott; és maradt úgy a hogy volt: a régi kerékvágyásban. Ez volt vagy inkább csak volt volna a tett szereplése. Ez már azután sehogysem ment.

Igy van ez nálunk sok helyütt és sok mindenben

Vagy nem működik-e egy ilyen sok szép szóval, sok szép reform-indítványal működő bizottság a mi szép, a mi páratlan Balatonunk érdekében, különösen pedig annak haltenyészete érdekében is?

Ez is tart gyűléseket, ahol szomorúan konstatáltatik a balatoni halállománynak megdöbbentő módon való pusztulása; ennek meggátolása okáért tétetnek indítványok az orvhalászat szigorú ellenőrzése iránt. Szépbangú jegyzőkönyvi megkeresések, mennek a szolgabirodságokhoz, „miserint a járásban állomásozó csendőrséget a balatoni orvhalászat szigorú ellenőrzésére utasítani és” ... a többi.

Ide is, oda is megy a sok megkeresés, fölhevítés, buzdítás, hogy így hogy úgy. Ez a szó szereplése Eddig a zöld-asztal mellett országgraszólónak látszik az intézkedés.

Mindennek dacára azonban egyre fogy a halállomány. Ujra gyűléseznek, újra okoskodnak, hogy hol lehet hát az a roppant baj, mely oly megdöbbentő módon pusztítja a halállományt?

E sorok írója egy alkalommal szakértő halászal beszélgetett e tárgyban, ki előtt csodálkozását fejezte ki, hogy a szigorú intézkedés, az orvhalászat erős meggátolása dacára sem szaporodik a halállomány.

„Nem fog szaporodni, de ki is pusztul, uram — szót a halász — ha a sűrű nagyhaló használatát be nem tiltják”

Azután elvezetett a Balaton somogyi part mentén egy helyre, hol iszonyu bűz terjedt szét. Ezerekre menő apró álló rothadt ott.

Azok az apró halacsokkák a sűrű nagy-hálóban mind fenakadtak; a ha-

lászó ember azonban csak a szebbjét tartotta meg s az apraját a partra öntötte ki, hol mind elvész.

Az öreg halász határozottan ki-mondotta, hogy a hal-állomány nem az orvhalászat által, hanem leginkább ily módon pusztul, vész.

A balatoni halász-szövetkezet egyik legutóbbi gyűlése alkalmából küldött is ki néhány tagot tapasztalat szerzés végett; de erős az aggodásunk, hogy ez a kiküldés is csak szó marad, a tett pedig elmarad; mert e nagy sürgőséget kívánó dologban semmi, de semmi nem történt Tárgyalva volt a halászat kérdése az országgyűlésen is; szabályozva lett törvényhozással a háló használata is; de a sűrű nagy háló eltörlése iránt indítványt senki nem tett; tehát ebből bizton követ kezethető, hogy a tapasztalat szerzésre kiküldött uraknál a tett elmaradt.

A Balaton hal-állománya pusztul tovább.

Igy van ez különben egyéb téren is.

Gasza-kongresszus volt legutóbb Nagy-Körösön, melyen az elnök: Károlyi Sándor gróf egy igazán fontos és gyakorlati módot ajánlott gazdáinknak azt, hogy a hol a talaj minősége megengedi, szántsanak egykét hüvelykkel mélyebbre. Ez által bővebb termést kapunk s ily módon ellensúlyozva lesz a gabona rossz ára Olyan indítvány ez, melynek megértéséhez nem kell a gazdaság terén való tudományos képzettség, csak természet ész. Bizonyosan meg is éljenétek érte a derék elnököt hanem azért a mi magyar földmivelőnk csak egy vonallal sem fog mélyebbre szántani. Marad a gabonatermés a szokott meny-

nyiségben és marad a gabona-ár a szokott rosszasságban.

Megyünk előre, haladunk szóban, de elmaradunk tétben.

Gasza kongresszusunk szövegére hozta az úgynevezett „elsődrendű gazdasági érdekeket” is; a közmunka és közutak rendezését; a kőszaktárak és marhasó kérdését; tétettek szép indítványok; de azért nagy összegig lehetne fogadni, hogy p. az oly fontos kőszaktárak föllállítás is még igen sokáig fog kéni az éji homályban. A szó elhangzik, a tett elmarad.

Most még így a dívat nálunk.

Feleletül a „BUDAPEST” című újságnak.

A „Budapest” május 29-ki 148. számában sokan veszi fölünk, hogy lapunk előbbi számában minden comment nélkül jeleztük, hogy a budapesti német szántársulat tagjai néhány vendéglőadásra városunkba érkeztek s mult szombaton Francillon-nal kezdtek meg előadások sorozatát. Nézte szerint egy szerény kérdést kellett volna intéznünk városunk illetékes hatóságához, vajlon nem tudja-e, hogy Magyarország földén, vagy legalább is Zala vármegyében és N. Kanizsán egészen felesleges immár a német színeszet, vagy ha annak a hatóságnak ez iránt nincs érveke, nem h. illot-e legalább arról, hogy a vidéki magyar színeszet országgraszoló nyomorog, s azt hiszi-e, hogy a német szini előadások engedélyezése által a magyar színeszetet istápolja? stb. Erre nekünk a következő válaszunk van: Ha a Budapest oly figyelemmel kíséri lapunkat, akkor tudhatja azt is, hogy a Zala mindig állást foglalt a magyar színeszetről, nem szűnt meg buzdítani és lelkesíteni a közönséget a magyar színeszet pártolására, s nemcsak a sajtó útján, hanem társadalmi uton is felemelte szavát az állandó színház

Tárcza.

Tekepálya tanulmányok.

Egy bánatos elégiában: Görögország istenei (Die Götter Griechenlands) busul a németek nagy költője Schiller, a görög világ enyészete fölött. Sivárnak, ridegnek tartja a jelent, s kívánczik ama derült, szép világnézet után, melylyel a görögök bírtak, s mely oly derült volt, mint az ő örökké fényes és mosolygó égük, melyet benépesítettek istenekkel, s dús tenyészettü földjük, melyen minden határnak, minden forrásnak meg volt a maga istene vagy istennője.

Igaz, a görögök életében sok volt, a mi megirigyelhetünk, habár olyan is volt, a mi nálunk nem igen kértünk. Más idők, más emberek! Költők elragadnak még ma is, művészek gyönyörködhetnek mindenki, a kinek csak egy kis izlése van, s tanuló ifjúságunk is e-eket izzad a Homeros, Xenophon, Herodot stb. klasszikus praeparatóriójában. Szép városai voltak a görög nemzeti életnek, s nevelésükben volt valami, a mi képmutellenül mag is utánzásra méltó, habár évszázadok telkezeken a jelenkor is az ő virágzósi korok között, s habár bizony mai napig nem érnek már be oly egyszerű eszközökkel, a minőkkel beérték ők.

Hogy a testi erő kifejlesztése egyik nevelési főelvük volt, hogy a gymnastika mint az e célra szolgáló tényező rend és tervszerűen üzetett, s hogy egész nevelésük az uszítetika szolgáltatásban állott, ez kimagasló vonása a görög nemzeti jellemnek és utánzásra méltó példája a jelenkorunk is. A mi viszonyaink azonban, egész nevelésünk, állami és társadalmi életünk, szokásaink nem olyanok, hogy a testi erő kifejlesztését előmozdító gymnastika egyéb legyen, mint pótlék, mert a gyerekek kell, hogy nevet is adjunk. A mi ifjaink meg egyenesen állani sem tudnak minden tornaoklás és gymnastikai gyakorlat mellett, mert a mennyit egyenesedik abban a pár szökken kiszabott órában, melyet torpán-

korlatokkal inkább kinos-keservesen, mint gyönyörrel tölt, annyit görbül írásbeli praeparatóriának elkészítésénél — egyzóval a hazánkban divó tornaoklásnak kevés hasznát látjuk. Újaj állja itt szax és egy körülmény.

De veszem észre, hogy tárgyamtól eltértem; visszatérhet tehát hozzá, minthogy gymnastikáról van szó, had tesszem azt egy tárczáiról bukfeneczel.

Egyike a legszebb gymnastikai gyakorlatoknak a görögöknél az úgynevezett diszkosdobás volt.

A történelmi korban főgyakorlat volt az a gymnasiumokban és palaestrákban, a császárság idejében Romában is. A diszkos pedig nem volt egyéb egy ércz, lencsealakú, közepén vastagabb, korongnál, olyanforma mint egy kis paizs, melynek dobása nagy erőt és nagy ügyességet igényelt. A ki legmesszebb volt képes ezt a levegőben elrepíteni, az volt a győztes. Előre, egy kissé jobbra hajlott testtel ki magaslaton állott a diszkos dobó. Jobbjában tartva ezt visszafelé vonta kezét egész a vállá arányig s azután gyors irányú mozgással a levegőbe röptette diszkosát. A diszkos dobó alakjával ököri képeken gyakran találkozni.

Egy kicsikét hasonló ehhez a mi tekézősünk. Jó erőgyakorlat, mely ügyességet, erőt minden esetre feltételez. Nálunk nyári mulatság, melyet sokan és joggal nagy előszeretettel élveznek. Valóságos demokratikus játék, mely kiegyenlíti képes az osztálykülömbégeket, s mindenkinek alkalmat ad, hogy ügyességét, erjét, magartartását a legszebb oldalról bemutassa. A diszkot a tekézősnek a golyó pótolja, mely neheznek sokszor elég nehéz. Tekézős társaságot igen érdekes nézni, s a figyelmes szemlélő saját-ságosan érdekes tanulmányokat tehet a tekézős alkalmával, ha az egyes dobókat különösen figyelme tárgyává teszi. Ide jegyzek néhányat az én megfigyeléseimből. A »Kriegs partie» már szervezkedett. A szerepek mindkét félről ki vannak osztva. Ki vannak jelölve a gyengébbek, a kik a talibe mennek, a tekepálya ismertebb hősei,

kik a bal vagy jobb oldali dámára tudnak czelezni; ki azok is, a kik a veszély esete-re a becsület megmentésére rezerve helyezik magukat. Az a gyerek is, a ki a babákat állítja teljesen át van hatva fontos pozíciójának tudatától, s nagy buzgalommal állítja fel a babákat, nem az esetleg bőven kínálkozó jutalom reménye nélkül. Elkezdődik a játék.

S most figyelem!

A szerencsés kezdő előlép. Mosoly vonul el a kán, a mint a meglehetősen nagy golyót kezébe veszi. A pálya széle alá, lábával a pálya deszkáját érinti. Látják hogy közel akar lenni a babákhoz talán, így több esik. Egyenesen áll mint a czövek most leemel a golyót így hogy az orrával egy irányban áll, most megfordítja, a »Schwung» azonban gyenge való, egy ideig egyenes irányban halad a golyó, de mire kiérne egyszerre balra hajlik s a nélkül hogy kárt tenne, ér ki a pálya végére. S ez történik háromszor egymásután; vannak a kik ügytelenségét sajnálják, az ellenpárt azonban örül neki, sőt meg is dicséri. Ez az utóbbi tetszik neki legkevésbé.

Érdekes arca fiatal ember áll most a tekepálya elő. Előbb végig tekint az egész társaságon, mintha azt mondaná, én ram nem fogtok oly megügyesséket tenni, mint az előbbi »dobóra».

Dobásának igazán sajátos jelleme van. Valami nagyon graciósnak nem mondhatná az ember, de kétségkívül gyakorlati dobó. A golyó szabadon fekszik tenyerén, most újaj kezdő léga s leguggol de hirtelen egyenesen áll, a nagy erővel kidobott golyó végig fut a deszkán, egyenes vonalirányban halad előre s balról érintve az elást, rendre hullanak a többiek is. Hetet dobott. Egy gyors mosolylyal fordul az ellenpárt komolyan meditatál embereikre, a kik azonban jó okokból ezt észrevenni nem akarják.

Alacsony, zömök ember kerül most sorra, mindig jó kelte van, örökösen mosolyog, s habár fejét már a der csipet meg, arca pirja meghajszolja a természet rendezését. Mielőt dobna egy kis frisi-

tóre van szüksége, megiszik egy pohár sört, s kezébe ragadja a golyót. A legnagyobb komolysággal, mintha mint népelkelő menne az ellenség ellen; a pálya széléltől 6 lépésnyire megáll. Előle ki kell térnie mindenkinek, mert ha a golyó félkezesletlen kirepül kezéből, nem áll jól érette, hogy valaki hetykít ne nyögje. Kicsiny szemével végig nézi a pályát. Karja lóditó telben van. Egyszerre neki szalad, mint az ehes farkas a falatnak s futás közben dobja ki a golyót kezéből, mely némelykor talál, sokszor nem.

Legszerencésebb dobók azok, kik egész non chalance-szal engedik át magukat az erőt edző mulatság élvezetének. A jó szemérték s a golyónak olytalan való dobása, hogy ez perdlőn s az egyenes irányt, a mennyire lehet megtartsa, legbiztosabban vezet czelehoz.

Csak helyeseiből, hogy hölgyek is vesznek részt e mulatságban igaz, hogy egy kicsit gyengébben dobnak rendezen, nem igen futnak neki a pályának, s oly erővel nem bírják neki lóditani a golyót. De vannak a nők között is olyan ügyes dobók, kik hosszabb gyakorlat után meglehetősen ügyességre tesznek szert. Csakhogy ehez a mester-séghez kis é kényelmetlenek a modern divátú női öltözetek, melyek a meghajlást majdnem lehetetlenné teszik. Talán azért terjed oly lassan a női tornászát, mert a divatos öltözet ennek nagy mértékben útját állja, lévén olyan szűk, hogy a testi szabad mozgása, a testrészek szabad fejlődése ilyen bilincsek között teljes lehetetlen. Egy általan nem nagy előmozdító a testi egyenes-ségnek a mostani női dívat. De hat ellene szólni egészen fölösleges és haszontalan dolog, a meddig a conventionális formák és szokások irányadók mindennél és mindenben, ki nem számítható a kár, a mit ezek a közegészség, testi épesség és erő szempontjából egész nemzedékekben okoznak.

s a magyar színészet felvirágzatosítása érdekében. Nem is lehet panasz a mi közönségünkre, mely a magyar színészetet mindig érdeme szerint lelkesen szokta pártolni. De akkor, midőn már évek óta oly társulat jön nyakunkra, mely a legprimitívabb igényeknek sem képes megfelelni, akkor legnagyobb sajnálatunkra ugyan, de nem öröhetünk lándzsát mellettük, nem szállhatunk kellőképp sikra, ha néhány előadásra, bár német, de művészi szintársulat jön. Sajnáljuk, hogy így van, de a Budapest is csak concedálni fogja, hogy magyar szintársulat nem követheti mai napság, hogy puszta hazafiságból pártolja a közönség, mint akkor, mikor ezzel is demonstrálni kellett a magyar nemzetiség, a magyar nyelv mellett. A közönség megkövetelheti pénzért a műzslésnek és igényeinek megfelelő élvezetet, mert a szingizmagatók spekulációit támogatni semmi kedve sincsen. Könnyű onnan a fővárosból a viszonyok ismerete nélkül tele kiabálni a világot. Ne higgye azért a „Budapest“ hogy valami nagyon rokonszenvezünk vagy lelkesülünk a német színészetért, s egy jó magyar szintársulat, mely nemcsak ígér, hanem tesz is valamit, kellő pártolásra számíthat nálunk, de — fájdalom — az utolsó évek igen-igen szomorú tapasztalatát nélkül talán sokkal közelebb volnánk már az állandó színház megvalósításához, melynek érdekében már annyiszor felemeltük buzditó szavunkat. Ezt sziveskedjék a „Budapest“ a magunk részéről tudomásul venni.

Iskola és iskolázás falun.

Dr Ruzsicska Kálmán Zalamegye kir. tanfelügyelője a Zalamegyei általános tanítótestület múlt évi közgyűlésének előterjesztésénél két valóban fontos tételt ajánlott az egyesületnek és ezzel a járasi köröknek tanácskozással véget. És pedig: Miképp lehetne a tavaszi és nyári hónapokban faluhelyen a szorgalmi időt legcélszerűbben beosztani, hogy a nagyobb tankötelesek is iskolai kötelezettségeiknek jobban megfelelhessenek s e mellett otthon szülőik segélyére is lehessenek? Másodsor, hogy a pontatlan iskolázás mint volna legcélszerűbben megszüntethető? A ki falusi iskoláink legnagyobb részének állapotát ismeri és tudja, hogy a tételben kifejezésre juttatott anomáliák mennyire hátráltatják népünk hatóságabb szellemi fejlődését, csak elismeréssel lehet a tanfelügyelő iránt, ki éppen onnan várja a praktikus javaslatokat, hol az ügyet legjobban ismerik. A Zalamegyei Ált. tanítótestület 7. kanizsai járásköre május 24-én Palliban tartott közgyűlésén foglalkozott a tárggyal és Sáringy Károly magyarszerdahelyi tanító volt a tétel előadója, ki több mint negyedszázad tapasztalata alapján re ferált az úgyról. Az úgy nem egyedül a saakfértakat érdekli, de érdekli nagy mértékben azokat a férfiakat is, kiknek közreműködése nélkül a tanúgy szekere nem igen haladhat. Azért közöljük a talpraesett dolgozatot lapunkban is ajánlvá az olvasóink figyelmébe.

Szerk

— Az 1868. évi 38. t. cz. 54 §-a világosan megszabja, hogy a szorgalmi idő faluhelyen éven át legalább nyolcz, városban legalább kilencz hónap legyen. Mennyire sikerült a törvény végrehajtását az illető községeknek eszközölni, keressük vinni, a tapasztalás behozynította. Városon, beleértve az ünnepi és heti szüneteket a 9 havi szorgalmi idő betartatott; de tisztelek a kivételeknek, falun, községekben a törvény által meghatározott 8 havi szorgalmi idő alig v. nem is tartatott meg. Ennek okát pedig legkisebb részben a tanítóknak és legnagyobb részben a községi előjáróság és a hanyag iskolázásban keresethetik.

Falusi iskoláinkban legtöbb helyen a szorgalmi idő, az iskolai év november 1-én kezdődik. Ha a községi előjáróság a tanító többszöri sürgetésére az iskolaszobát rendbe hozza, azt kitisztogatattja, kimeszelteti, úgy a tanító megkezdheti működését, előadását, ha nem, úgy várni kell, míg a kömives v. a meszlő asszonyok esetjeikkel megjelennek s így gyakran megtörténik, hogy e halogatásban 15 nap mulik el. Tehát egy november 15-ike körül a kis muzsahad csoportosul, szép számban jelennek meg a tankötelesek: de velők jönnek a meg nem jelent iskola kötelesek szülői is, kérvén a tanító urat, legyen fia és leánya iránt elnéző, őket addig iskolába nem küldheti, míg lábujjuk nem lesz, mert hát ugymond, ludján a sertésim még nem hizak meg, pedig csak azok írából kerithetek nekik ruhát. A szülők kisebb része barom legelgetéssel foglalkoztatja tan-

köteles gyermekeit, mert míg a hó le nem esik, hát biz a lermek adának takarékosag szemponthaból barmokat kell őrizni. Tehát a tanító valamint mindig, úgy itt is var. December első felében legnagyobb számban jelennek meg a tankötelesek; de ez sem tart soká, mert a téli zordon idő beálltával ismét megjelennek a szülők s kijelentik a tanító előtt, hogy ily pogány hidegben ártatlan galambomat oly vékony ruhában csak nem küldhetem iskolába. A téli zordon idő multával, úgy febrvár-márceziusban legel-dogabb a falusi tanító, mert ez időben tanköteleseit teljes számban maga körül láthatja, míg márczius utolsó felében a libakelés nevezetes idejében a tanulóknak kezdnek már maradozni. A tanító, hogy téli fázadosának sikerét bemutathassa, úgy a husvét előtti napokban, az iskolások, az érdemes előjárók és szülők előtt tanulóival egy vizsgát adat, és vizsga után pár napi szünet után a tanító megkezdhetné előadását, ha a 4, 5, 6. osztálybeli 10—12 éves tanulókat egy pár szál tanköteles nem képviselné, ha a tanulókat a szokásos libafőzés, malacszoktatás v. különlegeltésre fel nem használtnák a szülők s ez okból találatik oly község is Zalamegyén, hol a tavaszi és nyári iskolázás teljesen pang, hol a tanító a községi előjáróság és a fából vaskarika féle iskolások akarata, tudta és bejegyezésével a husvétii zárviszga után kiadja mindjárt a tavaszi, nyári és utána egyszersmind a szüreti vacaciót is; mert hát az eskült s az iskolászeki tag ur is használni veszi, ha fia v. leánya a mezrei rendszerhályok kebellátói megvelésével barmaival a mezőn vagy a rét székeken csipegettet.

Hogy a tavaszi és nyári hónapokban a szorgalmi idő betartassék, az az illető iskolai hatóság és a községi előjáróság erélyes fellépésével várható.

Tagadni nem lehet, hogy a szorgalmi idő betartásánál a főszerepet a tanító is viheti, mert ő nevel, ő a község szellemi központja, ő hathat a szülőkre, hathat az egész községre. Neki bivatása a szülőköt meggyőzni arról, hogy mily haszon származik abból, ha a szülők gyermekeikkel a szorgalmi idő betartatják. Ennek megbeszélésére a tanítónak elég alkalom nyílik egyes összejöveteleknél. Azt sem lehet tagadni, hogy napjainkban legtöbb tanító e téren is a kötelesek embere, vannak szülők, kikre a tanító szavai hatnak; de legnagyobb részt a szorgalmi idő be nem tartása a szülők és a nevelés és oktatáshoz semmit sem értő iskolások és a községi előjáróság hanyagságából származik.

Hogy tehát a szorgalmi idő pontosan betartassék, hogy a nagyobb tankötelesek iskolai kötelezettségüknek megfelelőhessenek, e mellett szülőik hasznára, segélyére lehessenek, nagyon kívánatos volna.

1. Minden község előjárósága felelőség terhe alatt kötelezve legyen arra, hogy az év november 1-jére a tantermet rendezze hozzá, azt kitisztogatassa s a kívánt czélnek szükségesekkel az oktatásnak átadja.

2. A szorgalmi idő betartásánál a községi előjáró és a járás szolgabirája a tanítónak legyen segélyére.

3. Hatóságilag mondassék ki, hogy falun az iskolai év november 1-én kezdődik s június 10-ig szakadatlanul folytatassék; amikor egy zárviszgával az iskolai év bea-
ratik. Június 10. körüli időből július 30-ig adassék ki a nyári szünet, mely szünetbe bele esnek a kaszálási, aratási és eszéleti legnagyobb munkaidő, amikor és ahol a falusi szülők gyermekeik segélyét felhasználhatják.

Miután jélezik egy miniszteri rendelet, melyben megengedtetik, hogy a legnagyobb munkaidőben a 10—12 éves tankötelesek az iskolából kilépve szüleiknek segitőségükre lehessenek ezen tankötelesek a jövő iskolai év kezdetéig az ismétlő tanulókkal járjanak fel az iskolába. Augusztus 1-től szept. 15-ig ismét szorgalmi idő, amikor a kisebb kezdő tanulókat is a bekövetkező tanévre a tanító előkészitheti. Szeptember 15-től november 1-ig ismét szünet, melyben a takaralási és szüreti munkában az iskolások szülőiknek ismét segédkezhetnek.

Egyöntetűség tekintetéből az egész megyében a heti szünet legyen a csütörtöki nap.

Ily időkhöz és ily körülmények figyelembe vételével a községi és járási előjáróság erélyes támogatásával, de csak erélyes támogatásával a szorgalmi idő minden községben betartható volna. (Vége köv.)

Különlék.

— Személyi hír. Füssi Tamás a Benczés-rend jeles tagja, a Sz. István társulat jeles igazgatója Zala-Apátiban, a rend jószágán idős.

— Zárúnepe. A helybeli kegyr. főgymnásiumnak lapunk által is előre jelzett zárúnepeja e hó 26. delután 5 órakor tartatott meg. Dacára annak, hogy delután nagy eső volt, mely azonban 5 óra tájban megszűnt, nagy közönség — melynek javarésze hölgyekből állott — töltötte meg a főgymnázium rajztermét, a nagy érdeklődéssel és figyelemmel kísérte a tanuló-íjúság ének és zene előadásait. A program elég érdekesen volt egybeállítva. Mind a műsorozat ének-része, melynél különösen a szépen előadott népdalok és Abt F. dalkeringőre költött nagy leteztet, mind zenésrésze és Zs. E.

indulója, melyet a főgymnáziumi ének-és zenekar együttesen adott elő, bizonyoságot tett a főgymnáziumi íjúságnak e téren is kiteltet szorgalmáról és igyekvéséről, de különösen Ist. Vörös Mátyás énekarát és Venczel Rezsőt zenetár szakavatott, buzgó és sikeres működéséről. Tóth Károly 8. oszt. tanuló azép érzéssel szavalta Arany János néhez költeményét: Rachel sirmalt. Pranger József, a főgymnáziumi gyakorlóiskola főjegyzője elolvasta ennek évi jelentését, minek kapcsán a pályázatok eredményének kihirdetése is megtörtént. Ebből meg azt láttuk, hogy az íjúság szabad idejét is tovább képezésre fordítja a gyakorló iskola buzgó vezetőjének Ist. Keszthelyi Endre tanár urnak tapintatos vezetése mellett. A főgymnázium igazgatója Ist. Janky Károly úr is buzditó szavakat intézett az íjúsághoz, megköszönve egyzsermind az egyes adakozók aldozakezségét s a közönség meleg érdeklődését. A zárúnepe a főgymnázium udvarában dísztornázással lejezteit be, hol az íjrab igen érdekes tornagyakorlatokban tüntették fel testi ügyességüket, dicsőreve tornatanárunk Pongrácz Adolf urnak buzgalmát. E mutatóványok is nagy közönség nézte, mely végül megelégedésnek nyilvánításával távozott. — A pályázatok eredményét a következőkben aduk: 1) A természettudományi értekezésre 2 pályamű érkezett u. m. A villanyosságról és A föld őstörténete. Az elsőnek szerzője Kondor Jenő, VIII. o. t. nyerte a Pap János féle 200 Ftos alap esedékes kamatját. A másodiknak szerzője Csizgaházy Antal VIII o. t. jutalmul nyert egy db. csász. aranyt. 2) A történelmi értekezésül kiűzött pályakérdés: Mik a mohácsi vezek okai és következményei? — Beérkezett egy mű, szerző Schwarzenberg Mór VIII. o. tan. jutalma 1 arany. — 3) A történelmi elbeszélésre egy pályamű érkezett. „Johanna“ czimmel. Jellege: Napolyba magyarok, boszura, hozsura. szerző Fárnek Dezső VIII. oszt. tanuló. — 4) Kítűzött 4. pályakérdésül egy Satyra. Beérkezett 6 melyek közül 2 jutalmaztatott. Szerzők: Fárnek Dezső VIII. és Zakál Zsigmond VII. oszt. tanulók. Ezenkívül jutalmazásban részesült Pranger József VIII. o. tan. mint a gyakorló iskola szorgalmas jegyzője jutalma 1 drb. csász. arany. Szives adakozó Ist. Lettinger Kelemen sztr. Ferencz-rend tartományi főnök. Kisebb jutalmazásokban többen részesültek, részint mint jó tanulók, részben mint zenészek, mint műnékesek és mint jeles tornászok.

A pannonhalmi főpát.

Szépén jellemző történetet beszélnek Vaszary Kolozs pannonhalmi főpátáról. A derék és nagy tudományú főpát, mióta Zala-Apátii kegyurasága alá tartozik, évenként ellátogat oda, honnan mindenkor kirándul a közel fekvő Esztergál községbe Farsang Ferencz egyszerű földműveshez, kihez tanulókori ismeretség és elválhatatlan barátság köti. Niucs mit titkolni, a magas állásra jutott főpát, keszthelyi szegény szülők gyermeke, gymnasiumi tanulmányait sok nélkülözés és küzdelem közt végezte, melyben hű bajtársa volt Farsang Ferencz. A gymnasiumot a két bajtárs belejezván, elváltak egymástól. Vaszary pap. Farsang föld- és szőlőműves lett s mint ilyen kecsőbb családot alapított Esztergályban. A két jóbarát sokáig nem látta egymást. Vaszary már mint főpát. kereste fel a hosszú szünet után barátját esendes falusi, egyszerű otthonában s nemes keblére ölelte daróczo barátját. Most f. é. május havában is, hogy Zala Apátiban időzött Vaszary főpát, meglátogatta Farsangot Esztergályban s meghívta ebédre. Farsang a meghívást vonakodva, szabadkozva fogadta el, meg nem is. Az ebéd ideje megérkezvén, Farsang nem jött meg. A főpát saját fogatát küldte érte s addig asztalhoz sem ült az egész nagy és díszes társaság, míg Farsang meg nem érkezett. Farsang számára a főpát az asztalfőnél levő ülést jelölte ki. A felkötött szőnyök sorát Farsang F. nyitá meg a következőket mondván: „Poharamat emelem Méltóságos Urunk, Vaszary Kolozs főpát egészségére. . . . Vaszary főpát erre nehezelt hangon s fonnen ekképpen szól: „Ezt nem variám föléd Ferkó! én nekem nem urad, hanem szerető barátod vagyok! — Farsang Ferencz nem jött zavarba, ujra poharat emelt s szól: „Isten éllesse állandó jó erőben és egészségben az én kedves jó barátomat, Vaszary Kolozs, éljen! E szavak után V. keblére ölelé barátját s mondta: Igy van jól Ferkó, ily akarom.“ A két régi jó barát a delután együtt töltötte kedves visszaemlékezésnek közt Majd a családjá körébe vágó Farsangot saját fogatán elvívte a főpát a ott a család tagjait árasztva el leereszkedő kedves szeretetreméltóságával. A különben szerény Farsang búzke nagyuri barátjár, a falu es környékbeliek pedig nem győznek eleget beszélni a főpát nemesszivűségéről, kegyességéről.

— Hévízi fűrdőbirtos. Megyénk főispánja, ur. Svastics Benó úr, hévízi fűrdőbirtosa Garay Sándor úr nevezte ki Al-

kalmassabb egyvén az állásra keresve-keresve sem találhatott volna; a kinevezett igen képtelen, bő nyelvismerettel bíró, rendkívüli ügyes 34—37 év közti férfi, ki Hévíznek, illetve az oda seregül fűrdőközönségnek nagy hasznára leend.

— Értesítés a postai csomagok, pénzlevelek és táviratoknak leddjegyekkel leendő bementetésén és ezen jegyeknek mikénti alkalmazása tárgyában. — A postai küldeményekért és táviratokért eddig a feladáskor csomagzárban fizetett díjak: pénzlevelek, csomagok és táviratok után, a mennyiben ezen díjak 10 forint meg nem haladnak, 1888. évi június 1-től kezdve frankojegyek (postai és távirati értékek) felragasztása által fizetendőek meg. — E czéllal egy postai, mint a távirati díjak lerovásánál az eddigi 2, 3, 5, 10 és 20 kros és az, ezek kiegszítésére egyáltalán forgalomba hozott 1, 8, 12, 15, 24, 30, 50 kros, 1 és 3 ftos frankojegyeket kell használni. A régi és új frankojegyek kaphatók minden posta- és távirathivatalnál és az eddigi frankojegy-árusítóknál.

— A frankojegyeket a küldeményre és táviratra magának a feladónak kell felragasztani, még pedig: közönséges és ajánlott leveleknél, utalványoknál és pénzleveleknél a boríték czimoldatalán, lehetőleg a felső jobb sarokban ha itt elegendő hely nincs, a küldemény-pecsétet, illetve bátoroldalon: különösen figyelni kell arra, hogy a pénzlevelekre felragasztandó minden egyes frankojegy körül megközelítőleg egy centiméternyi köz maradjon, s hogy a frankojegyek a borítékok széléit át ne fogják s a borítékok szárnyaszeleit be ne fedjék. — A pénz külön papírba téve kell a borítékba helyezni, borítékul pedig legcélszerűbb a minden postahivatalnál és frankojegy-árusítóknál 1 krért kapható postai pénzszelvéli borítékot használni. — Pénz közönséges vagy ajánlott leveleiben küldeni nem szabad, de nem is indokolt, mert utalvánnyal, 5 kros frankojegy felragasztása mellett, 5 frtíg bárbóva lehet pénzt küldeni. — Csomagok feladásánál a frankojegyeket a szállítólevélben, e czéllal szolgáló üres helyen kell felragasztani. — Táviratok feladásánál a frankojegyeket a használt táviratlap felső közep részén, s ha közönséges papír használtatik, a beirt oldalra üresen hagyandó helyre — s ha a táviratlap mondott részén elegendő hely nincs, ennek hátsó oldalára kell felragasztani. Szabály az: hogy a díjak lerovására lehetőleg kevés számú, megfelelő értékű frankojegy használtsassék, különösen a pénzleveleknél, hol a sok frankojegy felragasztása mindenképen kikerülendő (pl. 27 kros díjat 24 és 3, — 33 kros díjat 30 és 3 kros értékű frankojegyekkel kell leróni). — A feleknek saját érdekükben áll, hogy a frankojegyeket szabályos módon ragasszassék fel, mindazonáltal ha figyelmeztetés után is azt kívánják, hogy küldeményük szállyelenelesen alkalmazott frankojegyekkel is elfogadassék, a postahivatalok a feladó veszeljére azokat elfogadják ugyan, azonban a körülményt a a vérvény lejelgyzik. — A posta- és távirathivatalok tartoznak felvilágosítást adni valamely küldeménynek vagy táviratnak díjára s arra nézve, hogy mely díjakot lehet vagy kell frankojegyekkel kiegyenlíteni s kívánatra útszigaztást is a felragasztás módjára nézve. — Az elrontott frankojegy beváltatók az érték 10%-ának levonása mellett, de csak akkor, ha azok az elrontott borítékok, táviratok stb. mutattnak be s miután megállapították, hogy azok használva még nem voltak, s ha nyilvánvaló, hogy úzerkedés esete lene nem fog. — Budapest, 1888. évi május hó 11-én. Baros s. k.

— Az urnapi körmenet, mint szokottan, az évben is — kedvező idő mellett — a legszébb ünnepekkel szemelt végbe. A világi, katonai hatóságok képviselői s az összes íjúságon kívül óriási néplömeg vett benne részt. A processziót tűzoltóink sene-kara kísérte, a díszlovásokat pedig a rendes seregrendbeli katonaság teljesítte. Mindket közreműködés méltán megérdemelt dicsőrelet. — A körmeneten egy család-leány elájult, különben mi sem zavarta meg az ünnepléses rendet.

— A nagykanizsai főgymnásium f. hó 7-én lesznek a hittani — azután 15—23. a többi tantárgyakból a tanév végi rendes — 26. és 27-én pedig a magánvizsgálatok.

— Lepott csikók. A sárdi gróftól a legutóbbi napok egyikén elloptak 3 db. 3 éves csikót. A csikók azonban a tolvajoktól valahogy megszöktek; mert egy kanizsai földműves teljesen gasdálgnul találta azokat az erdő szélében legelőre. Most nála vannak tartásban s majd hivatalosan loagnak gazdájuk kezébe visszaadni.

— Német színészet. A budapesti német szintársulat tagjai eddig: „Francillon“ — „Haboru a bekében“, — „A vasgyáros“ — „A „Sabinók elrablása“, „Galotto“ drámákat és vizgatókat adtak elő. Az előadások kielegitik a magasabb műgényeket is. A nők közül Sandrock és Kántz k. a a férfiak közül, Jarno, Kamauf, Klein és Kürchner (únnek ki különösen valóban élvezetes játékokkal. De a többi szereplők is teljesen megelégnék s az úszavagó játék mindig élvezetessé teszi előadásukat.

— Hymen. Reichl Karolin k. a. t., Reichl Venczel keszthelyi sörgyáros szep és művelt leányát, eljegyezte Scholcs Gyula pcsi sörgyáros.

s a magyar színeszet felvirágztatása érdekében. Nem is lehet panasz a mi közönségünkre, mely a magyar színeszetet mindig érdeme szerint lelkesen szokta pártolni. De akkor, midőn már évek óta oly társulat jön nyakunkra, mely a legprimitívibb igényeknek sem képes megfelelni, akkor legnagyobb sajnálatunkra ugyan, de nem törhetünk lándzsát mellettük, nem szállhatunk kellőképp síkra, ha néhány előadásra, bár német, de művészi szintű társulat jön. Sajnáljuk, hogy így van, de a Budapesti csak concedálni fogja, hogy magyar szintű társulat nem követheti mai napság, hogy pusztá hazafiságból pártolja a közönség, mint akkor, mikor ezzel is demonstrálni kellett a magyar nemzetiség, a magyar nyelv mellett. A közönség megkövetelheti pénzért a művészetnek és igényeinek megfelelő élvezetet, mert a színgazgatók spekulációtól támogatni semmi kedve sincsen. Könnyű onnan a fővárosból a viszonyok ismerete nélkül tele kiabálni a világot. Ne higgye azért a „Budapest” hogy valami nagyon rokonszenvezünk vagy lelkesülünk a német színeszetért, s egy jó magyar szintű társulat, mely nemcsak ígér, hanem tesz is valamit, kellő pártolásra számíthat nálunk, de — fájdalom — az utolsó évek igen-igen szomorú tapasztalatai nélkül talán sokkal közelebb volnánk már az állandó színház megvalósításához, melynek érdekében már annyiszor felemeltük buzdító szavunkat. Ezt szíveskedjék a „Budapest” a magunk részéről tudomásul venni

Iskola és iskolázás falun.

Dr. Ruzsicska Kálmán Zala megyei kir. tanfelügyelője a Zala megyei általános tanítótestület múlt évi közgyűlésének előértekezletén két valóban fontos tételt ajánlott az egyesületnek és ezzel a járási köröknek tanácskozási végett. És pedig: *Miképp lehetne a tavaszi és nyári hónapokban faluhelyen a szorgalmi időt legezteszerűben beosztani, hogy a nagyobb tankötelesek is iskolai kötelezettségeiknek jobban megfelelhessenek s e mellett otthon szülőik segélyére is lehessenek? Másodsor, hogy a pontatlan iskolázás mint volna legezteszerűben megszüntethető? A ki falusi iskoláink legnagyobb részének állapotát ismeri és tudja, hogy a tételben kifejezésre juttatott anomáliák mennyire hátráltatják népünk hathatóbb szellemi fejlődését, csak elismeréssel lehet a tanfelügyelő iránt, ki éppen onnan várja a praktikus javaslatokat, hol az ügyet legjobban ismerik. A Zala megyei Ált. tanítótestület n. kanizsai járásköre május 24-én Paliban tartott közgyűlésén foglalkozott a tárggyal és Sáringi Károly magyarszerdahelyi tanító volt a tétel előadója, ki több mint negyedszázad tapasztalatai alapján re ferált az úgyról. Az úgy nem egyedül a sajkérfiakat érdeklé, de érdeklé nagy mértékben azokat a férfiakat is, kiknek közreműködése nélkül a tanügy szekere nem igen haladhat. Azért közöljük a talpraesett dolgozatot lapunkban is ajánlván azt olvasóink figyelmébe*

Szerk

— Az 1868. évi 38. t. cz. 54 §-a világosan megszabja, hogy a szorgalmi idő falu helyen éven át legalább nyolcz, városban legalább kilenc hónap legyen. Mennyire sikerült a törvény végrehajtását az illető községeknek eszközölni, keresztül vinni, a tapasztalás bebizonyította. Városban, beleértve az ünnepi és heti szüneteket a 9 havi szorgalmi idő betartott; de tisztelt a kivételeknek, falun, özségeken a törvény által meghatározott 8 havi szorgalmi idő alig v. nem is tartott meg. Ennek okát pedig legkisebb részben a tanítóknak és legnagyobb részben a községi előjáróság és a hanyag iskolázatlanság keresethetik.

Falusi iskoláinkban legtöbb helyen a szorgalmi idő, az iskolai év november 1-én kezdődik. Ha a községi előjáróság a tanító többszöri sürgetésére az iskolaszobát rendbe hozza, azt kitisztogatja, kimeszelteti, úgy a tanító megkezdheti működését, előadását, ha nem, úgy várni kell, míg a kőműves v. a meszáló asztalosok esetjökkel megjelennek s így gyakran megtörténik, hogy e halogatásban 15 nap mulik el. Tehát úgy november 15-ike körül a kis muzsahad csoportosul, szép számban jelennek meg a tankötelesek: de velők jönnek a meg nem jelent iskola kötelesek szülői is, kérésén a tanító urat, legyen fia és leánya iránt élénkö, őket addig iskolába nem küldheti, míg lábbeljük nem lesz, mert hát ugymond, ludjaim s sertéseim még nem hiztak meg, pedig csak azok irából kerithetek nekik ruhát. A szülők kisebb része harom legeltetésre foglalkoztatja tan-

köteles gyermekeit, mert míg a hó le nem esik, hát bír a lelkem adának takarékoság szempontjából barmokat kell őrzni. Tehát a tanító valamit mindig, úgy itt is var. December első felében legnagyobb számban jelennek meg a tankötelesek; de ez sem tart soká, mert a téli zordón idő beálltával ismét megjelennek a szülők s kijelentik a tanító előtt, hogy ily pogány hidegben ártatlan galambomat oly vékony ruhában csak nem küldhelem iskolába. A téli zordón idő multával, úgy február-márcziusban leghol- dogabb a falusi tanító, mert ez időben tanköteleseit teljes számban maga körül láthatja, míg márczius utolsó felében a libakelés nevezetes idejében a tanulók kezdenek már maradni. A tanító, hogy téli fázadozásának sikerét bemutathassa, úgy a husvét előtti napokban, az iskolaszék, az érdemes előjárók és szülők előtt tanulóival egy vizsgát adat, és vizsga után pár nappi szünet után a tanító megkezdheti előadását, ha a 4, 5, 6. osztálybeli 10—12 éves tanulókat egy pár szál tanköteles nem képviseli, ha a tanulókat a szokásos libakelés, malacszoktatás v. külön- legeltetésre fel nem használják a szülők s ez okból találtak oly község is Zala- megyében, hol a tavaszi és nyári iskolázás teljesen pang, hol a tanító a községi előjáróság és a fából vaskarika féle iskolaszék akarata, tudta és beleegyezésével a husvét zárვისga után kiadja mindjárt a tavaszi, nyári és utána egyszersmind a szüreti vac- ciót is; mert hát az eskütt s az iskolaszéki tag ur is használt veszi, ha fia v. leánya a mezei rendszabályok kebellazító megvetésé- vel barmával a mezőn vagy a rét székeken csipegettet.

Hogy a tavaszi és nyári hónapokban a szorgalmi idő betartassék, az az illető iskolai hatóság és a községi előjáróság érélyes fellépésétől várható.

Tagadni nem lehet, hogy a szorgalom- idő betartásánál a főszerepet a tanító is viheti, mert ő nevel, ő a község szellemi központja, ő hathat a szülőkre, hathat az egész községre. Neké hivatása a szülőket meggyőzni arról, hogy mily haszon származik abból, ha a szülők gyermekeikkel a szorgalmi idő betartatják. Ennek megbeszélésére a tanítónak elég alkalom nyílik egyes özségjelvényeknél. Azt sem lehet tagadni, hogy napjainkban legtöbb tanító e téren is a köteleesség embere, vannak szülők, kikre a tanító szavai hatnak; de legnagyobb részt a szorgalmi idő be nem tartása a szülők és a nevelés és oktatásból semmit sem érő iskolaszék és a községi előjáróság hanyag- ságából származik.

Hogy tehát a szorgalmi idő pontosan betartassék, hogy a nagyobb tankötelesek is iskolai kötelezettségüknek megfelelhessenek, e mellett szülők hasznára, segélyére lehes- senek, nagyon kívánatos volna.

1. Minden község előjárósága felelő- ség terhe alatt kötelezve legyen arra, hogy az év november 1-jére a tantermet rendbe hozza, azt kitisztogatassa s a kívánt cze- lnek szükségességekkel az oktatásnak átadja.

2. A szorgalmi idő betartásánál a köz- ségi előjáró és a járás szolgabírójá a taní- tónak legyen segítségére.

3. Hatóságilag mondassék ki, hogy falun az iskoláé november 1-én kezdődik s június 10-ig szakadatlanul folytatassék; amikor egy zárვისgával az iskolai év beza- ratik. Június 10. körüli időtől július 30-ig adassék ki a nyári szünet, mely szünetbe bele esnek a kaszálási, aratási és cseplési legnagyobb munkaidő, amikor és ahol a falusi szülők gyermekeik segélyét felhasznál- hatják.

Miután létezik egy miniszteri rendelet, melyben megengedetik, hogy a legnagyobb munkaidőben a 10—12 éves tankötelesek az iskolából kilépve szüleiknek segítségükre le- hessenek ezen tankötelesek a jövő iskolai év kezdetéig az ismételt tanulókkal járjanak fel az iskolába. Augusztus 1-től szept. 15-ig ismét szorgalmi idő, amikor a kisebb kezdő tanu- lókat is a bekövetkező tanévre a tanító elő- készítheti. Szeptember 15-től november 1-ig ismét szünet, melyben a takaralási és szü- reti munkában az iskolások szülőiknek ismét segídekhetnek.

Egyöntetűség tekintetéből az egész megyében a heti szünet legyen a csütörtöki nap.

Ily időkből és ily körülmények figye- lembe vételével a községi és járási előjár- óság érélyes támogatásával, de csak érélyes támogatásával a szorgalmi idő minden köz- ségben betartható volna. (Vége köv.)

Különlélek.

— **Személyi hír.** Füssi Tamás a Benczés-rend jeles tagja, a Sz. István társu- lat jeles igazgatója Zala-Apátiban, a rend jóságánál időz

— **Zárúnepély.** A helybeli kegyr. főgymnásiumnak lapunk által is előre jelzett zárúnepélye e hó 26. délután 5 órakor tartott meg. Dacára annak, hogy délután nagy eső volt, mely azonban 5 óra tájban meg- szűnt, nagy közönség — melynek javarésze hölgyekből állott, — töltötte meg a főgymná- zium rajztermét, s nagy érdeklődés és figyelemmel kísérte a tanuló-ifjúság ének és zene előadásait. A program elég érdekesen volt egybeállítva. Mind a műsorokat ének- része, melynek különösen a szépen előadott népdalok és Abt F. dalkeringője kellett nagy tetszést, mind zenei része és Zs. E.

indulója, melyet a főgymnáziumi ének- és zenekar együttesen adott elő, bizonyoságot tett a főgymnáziumi ifjúságnak e téren is kifejtelt szorgalmáról és igyekvéséről, de külön- ösen lőt. *Főv. Mátyás énekjár és Venczel Rezső zenetár szakavatott, buzgó és sikeres működéséről. Tóth Károly 8. oszt. tanuló szép érzéssel szavalta Arany János nehéz költeményét: Rachel siralmát. Pranger József, a főgymnáziumi gyakorlatiskola főjegyzője előolvasta ennek évi jelentését, minek kapcsá- ban a pályázatok eredményének kihirdetése is megtörtént. Ebből meg azt láttuk, hogy az ifjúság szabad idejét is tovább képzésre fordítja a gyakorló iskola buzgó vezetőjének lőt. Keszthelyi Endre tanár urnak lapinta- tos vezetése mellett. A főgymnázium igazga- tója lőt. Janky Károly úr is buzdító szavakat intézett az ifjúsághoz, megköszönve egyszers- mind az egyes adakozók áldozatkészségét s a közönség meleg érdeklődését. A zárúnepély a főgymnázium udvarában díszturná- zással lejeztetett be, hol az ifjak igen érdekes tornagyakorlatokban tüntektek fel testi ügyes- ségükkel, dicsőre tornatanárunk Pongrácz Adolf urnak buzgalmát. E mutatóványokat is nagy közönség nézte, mely végül meglege- dedésnek nyilvánításával távozott. — A pá- lyázatok eredményét a következőkben aduk: 1) A természettudományi értekezésre 2 pá- lyámú érkezett u. m. A villanyosságról és A föld őstörténetéről. Az elsőnek szerzője Kondor Jenő, VIII. o. t. nyerte a Pap János léte 200 frtos alap esedékes kamatját. A másodiknak szerzője Csigaházy Antal VIII. o. t. jutalmul nyert egy db. csász. aranyt. 2) A történelmi értekezésül kiűzött pályakér- dései: Mik a mohácsi vészokai és következ- ménei? — Beérkezett egy mű, szerző Schwarzenberg Mór VIII. o. tan. jutalma 1 arany. — 3) A történelmi elbeszélésre egy pályamű érkezett. „Johanna” czimmel. Jelje: „Naplóba magyarok, boszura, boszura.” szerző Fárnek Dezső VIII. oszt. tanuló. — 4) Kifizetett 4. pályakérdésül egy Satyra. Beérkezett 6 melyek közül 2 jutalmaztatott. Szerzők: Fárnek Dezső VIII. és Zakal Zsig- mond VII. oszt. tanulók Ezenkívül jutalma- zásban részesült Pranger József VIII. o. tan. mint a gyakorló iskola szorgalmis jegyzője jutalma 1 drb. csász. arany. Szíves adakozó lőt Letlinger Kelemen szt. Ferenc-rend tartományi főnök. Kisebb jutalmazásokban többen részesültek, részint mint jó tanulók, részben mint zenészek, mint műenekesek és mint jeles tornászok.*

A pannonhalmi főpát.

Szépen jellemző történetet beszélnek Vaszary Kolozs pannonhalmi főpátrol. A derék és nagy tudományú főpát, mióta Zala-Apátí kegyurasága alá tartozik, évenként ellátogat oda, honnan mindenkor kirándul a közel- tekvő *Esztergál* községbe *Farsang Ferencz* egyszerű földműveshez, kihez tanulókori ismerettség és elváhatatlan barátság köti. Nincs mit titkolni, a magas állásra jutott főpát, keszthelyi szegény szülők gyermeke, gymnasiumi tanulmányait sok nélkülözés és küzdelem közt végezte, melyben hű bajtársa volt *Farsang Ferencz*. A gymnasiumot a két bajtárs belejezven, elváltak egymástól. Vas- zary pap. *Farsang* föld- és szőlőműves lett s mint ilyen később családot alapított *Esztergál*ban. A két jóbarát sokáig nem látta egymást. Vaszary már mint főpát. kereste fel a hosszú szünet után barátját csendes falusi, egyszerű otthonában s nemes keblére ölelte darabos barátját. Most f. é. május ha- vában is, hogy Zala Apátiban időzött Vaszary főpát, meglátogatta *Farsangot* *Esztergál*ban s meghívta ebédre. *Farsang* a meghívást vonakodva, szabadkozva fogadta el, meg nem is. Az ebéd ideje megérkezvén, *Farsang* nem jött meg. A főpát saját fogalát küldé érte s addig asztalhoz sem ült az egész nagy és diszes társaság, míg *Farsang* meg nem érkezett. *Farsang* számára a főpát az asztalfőnél levő ülést jelölte ki. A felkő- szöntök sorát *Farsang F.* nyitá meg a köv- etkezőket mondván: „Poharamat emelem Méltóságos Uránk, Vaszary Kolozs főpát egészségére. . . . Vaszary főpát erre ne- heztelő hangon s lennen ekképen szól: „Ezt nem vártam tőled Ferkó! én nekéd nem urad, hanem szerető barátod vagyok! — *Farsang Ferencz* nem jött zavarba, újra poharat emelt s szól: „Isten éltesse álán- dójó erőben és egészségben az én kedves jó barátomat, Vaszary Kolozs, éljen! E szavak után V. keblére ölelé barátját s mondá: „Igy van jól Ferkó, így akarom.” A két régi jó barát a délután együtt töltötte kedves visszaemlékezések közt Majd a csalá- daja körébe vágó *Farsangot* saját fogalán elvívte a főpát s ott a család tagjait árasztá el leereszkedő kedves szeretetreméltóságával. A különben szerény *Farsang* büszke nagy- uri barátjára, a falu és környékbeliek pedig nem győznek eleget beszélni a főpát ne- messzivőségéről, kegyességéről.

— **Hévíznél fűrdőkötés.** Megyénk főispánja, velt. Svastics Benó úr, hévíznél fűrdőkötését *Görny Sándor* nevezte ki Al-

kalmassabb egyént é állásra keresve-keresve sem találhatott volna; a kinevezett igen ké- zelt, bő nyelvismerettel bíró, rendkívül ügyes 34—37 év közti férfi. ki Hévíznek, illetve az oda sereglő fűrdőkötésnek nagy hasz- nára leend.

— **Értesítés** a postai csomagok, pénz- zes levelek és táviratoknak leeljegyekkel le- endő bérmentésére és ezen jegyeknek mikénti alkalmazása tárgyában. — A postai küldé- menyekéiről és táviratokéiról eddig a feladókör készpénzben fizetett díjak: pénzes levelek, csomagok és táviratok után, a mennyiben ezen díjak 10 frtot meg nem haladnak, 1888. évi június 1-től kezdve frankojegyek (posta- és távirati értékjegyek) felragasztása által fizetendők meg. — E czéleből úgy a postai, mint a távirati díjak lerovásánál az eddigi 2, 3, 5, 10 és 20 kros és az, ezek kiegeszíté- sésére egyáltal forgalomba hozott 1, 8, 12, 15, 24, 30, 50 kros, 1 és 3 frtos franko- jegyeket kell használni. A régi és új franko- jegyek kaphatók minden posta- és távirat- hivatalnál és az eddigi frankojegy-árusítóknál. — A frankojegyeket a küldeményre és táviratra magának a feladónak kell felra- gasztani, még pedig: közönséges és ajánlott leveleknél, utalványoknál és pénz-sleveleknél a boríték czimoldalán, lehetőleg a felső jobb sarkon s ha itt elegendő hely nincs, a küldemény pecsétése, illetve hátoldalán: különösen figyelni kell arra, hogy a pénzes levelekre felragasztandó minden egyes franko- jegy körül megközelítőleg egy centiméternyi kör maradjon, s hogy a frankojegyek a borítékok szeleit át ne fogják s a borítékok szárnyaszéleit be ne fedjék. — A pénzt külön papírba téve kell a borítékba helyezni, borítékul pedig legcélszerűbb a minden postahivatalnál és frankojegy-árusítónál t- krért kapható postai pénzeslevél borítékot használni. — Pénzt közönséges vagy ajánlott leveleiben küldeni nem szabad, de nem is indokolt, mert utalvánnyal, 5 kros franko- jegy felragasztása mellett, 5 frtig bárhová lehet pénzt küldeni. — Csomagok feladásánál a frankojegyeket a szállítófelvétel, e czéla szolgáló üres helyen kell felragasztani. — Táviratok feladásánál a frankojegyeket a használt táviratlap felső közep részén, s ha közönséges papír használtatik, a beirt olda- lon üresen hagyandó helyre — s ha a táviratlap mondott részén elegendő hely nincs, ennek hátsó oldalára kell felragasztani. Szabály az: hogy a díjak lerovására lehe- tőleg kevés számú, megfelelő értékű franko- jegy használtassék, különösen a pénzes leveleknél, hol a sok frankojegy felragasz- tása mindenképen kikerülendő (pl 27 kros díjat 24 és 3, — 33 kros díjat 30 és 3 kros értékű frankojegyekkel kell leróni). — A felelnek saját érdekében áll, hogy a franko- jegyeket szabályos módon ragasztsák fel, mindazonáltal ha figyelmeztetés után is azt kívánják, hogy küldeményük szabálytalanul alkalmazott frankojegyekkel is elfogadtassék, a postahivatalok a feladó veszélyére azokat elfogadják ugyan, azonban e körülményt a a bevényen lejegyzik. — A posta- és távirathivatalok tartoznak felvilágosítást adni valamely küldeménynek vagy táviratnak díjára s arra nézve, hogy mely díjakat lehet vagy kell frankojegyekkel kiegyenlíteni s ki- vánatra útbizgositást is a felragasztás mód- jára nézve. — Az elrontott frankojegyek beválthatók az érték 10%-ának levonása mellett, de csak akkor, ha azok az elrontott borítékon, táviraton stb. mutattnak be s miután megállapították, hogy azok használva még nem voltak, s ha nyilvánvaló, hogy üzérkedés esete lenn nem forog. — Buda- pesten, 1888. évi május hó 11-én. *Baros s. k.*

— **Az urnapi körmenet**, mint szok- tattan, az éven is — kedvező idő mellett — a legszebb ünnepélyességgel ment végbe. A világi katonai hatóságok képviselői s az összes ifjúságon kívül óriási néptömeg vett benne részt. A processiót tüzoltóink sene- kara kísérté, a diszlővéseket pedig a rendes sorenredbeli katonaság teljesíté. Mindkét közreműködés méltán megérdemli a dicsé- relet. — A körmeneten egy cseléd-leány elajult, különben mi sem zavarja még az ünnepélyes rendet.

— **A nagy-kanizsai főgymnási- umban** f. hó 7-én lesznek a hitnani — azután 15—23. a többi tantárgyakból a tanév végi rendes — 26. és 27-én pedig a magán- vizsgálatok.

— **Lopott csikók.** A sárdi gróftól a legutóbbi napok egyikén elloptak 3 db. 3 éves csikót. A csikók azonban a tolvaj- jektól valahogy megszöktek; mert egy kaniz- sai földműves teljesen gazdálalatlán találta azokat az erdő szélben legelészve. Most nála vannak tartásban s majd hivatalosan loznak gazdájuk kezébe visszaadni.

— **Német színeszet.** A budapesti német szintársulat tagjai eddig: „Francillon” — „Haboru a bekében,” — „A vasszorgony” — „Sabinnók elrablása,” „Galeotto” drámá- kat és vigjátékokat adták elő. Az előadások kielégített a magasabb műigényeket is. A nők közt *Sandrock és Kánitz* k. a. a férfiak közül. *Jarno, Kaufm, Klein és Kürschner* ünnek ki különösen valóban élvezetes játékkal. De a többi szereplők is teljesen megfelelnek az összevágó játék mindig élveztes és teszi előadásait.

— **Hymem.** *Reischl Karolin* k. a. t., *Reischl Venczel* keszthelyi sörgyáros szép és művelt leányát, eljegyezte *Scholcs Gyula* pesti sörgyáros.

A nagy-kanizsai íz. elemi és ker iskolában az ez évi zárvizsgálatok következő sorrendben tartának meg: jun. 9-én torna; jun. 20 és 21-én keresk. iskola; jun. 22 d. e. 1 fosztály d. u. 1 leányosztály; jun. 23 kézimunka-kiállítás; jun. 24 d. e. 2 fosztály, d. u. 2. és 3. leányosztály; jun. 25 d. e. 3. fosztály, d. u. 4. leányosztály; jun. 26 d. e. 4. fosztály, d. u. 5. fosztály; jun. 27 d. e. 6. fosztály, jun. 28 d. e. 5. 6. leányosztály és ének, jun. 29. d. e. a. isteni szolgálat és értesítő kiostása. — A vizsgálatok nyilvánosok lévén, azokra a t. cz. szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Jégverés. Letenye vidékén a május 26-ik zivataros idő alkalmával nagymérvű jégvesztés is volt, mely a gabona- és szőlőtermést majdnem teljesen tönkretette. Különben se köthetünk valami vérményeket az idei áldáshoz, hát ha még új csapások is érnek bennünket, „Isten óvja!”

Tánczóra. Neuman Mór táncz-tanító múlt vasárnap tartotta tánczszorucskáját mindkét pembeli növendékével, s az öhelti tanfolyamot ezzel sikeresen bevégezte. — Kár, hogy a szülők részéről többen is nem érdeklődtek a szépen bemutatott eredmény iránt.

Bicykli. Egy ügyes kerékpározó produkálta magát estként a piac-téren, melyet nem egyszer villámgyorsan körülutördögös kétkerekű vasparipájával. Mint halljuk a sport kedvelőinek tanfolyamát is szándékozik nyitni: Előre tehát fiatalság!

Öngyilkosság. Simon János garabonci lakos múlt hó 22-én lakszobájában az u. n. mester gerendára felakasztotta magát, és mire észre vették, már halva volt.

Tűz. Magyar Szerdahely községben máj hó 23-án reggel tűz ütött ki, elégett 4 lakház, 5 csűr, 5 istálló, 4 sertés-ól, hidas, butorok és egyéb gazdasági eszközök. — A tűz keletkezésének oka: ismeretlen. Az elégett épületek csekély része volt csak biztosítva 100 frt. erejéig. Összes kár mintegy 3500 frt.

Mulatság. A nagy-kanizsai Hadastyán-Egylet 1888. évi június hó 3-án, vasárnap saját árva és segélyalappal javára a polgári egyesület kerthelyiségében lényes kiváltság mellett zárkórú tavaszi tánczvizsgát rendez. Clement Lipót előnök Kezdeté est 8 órakor. Belépti díj személyenként 50 krajczár, családjegy (3 személy) 1 frt. Felülfizeték köszönettel fogadtatnak s hirtelapilag nyugtáztatnak. Kedvező idő esetén a tánczvizsga a polgári egyesület nagytérmeben fog megtartatni.

Véletlen halál. Vukics József Szepetneki lakosnak Katalin nevű 4 éves leánya a bánfai majorba vezető útvonalon a föld rakodási helyen egy alácsúszott part lezuhanása következtében május 16-án agyonütötött.

Torma Antal zeneprimásunk Fiuméből (hol már több ízben szerzett lelkesült elismerést a magyar zenének) visszaérkezvén, teljesen újja szervezett zenekarát, mely ezúttal 14 tag s egy ügyes karmesterről áll. Így a legújabb és legszebb darabok gyors betanulása is eléggé módjukban lévén, első rendű zenével kedveskedhetik sőt kedveskedik is már napokint a „Zöldia-ker”-ben. — Ajánljuk közönségünk figyelmébe.

Halálhír. Szabó János Kezthelykerületi, esperes és zala-szántói piébános hosszas szenvedés után máj. 25-én meghalt élete 71-ik áldozatsága 47-ik évében. Temetése máj. 27-én múlt vasárnap ment végbe a vidékbeli papság, intelligencia és községi lakosok élénk részvételével. A gyászszertartást Mild Mihály sümegi prépost piébános végezte 15 papírsza ságdételével. A meghaldogult régóta igen visszavonult életet élt, csak hivataának odaadó teljesítésében és a mezzei gazdálkodásban lelte örömét.

A Zala szabályozó társulat. legutóbb tartotta gyűlését Zala Apáiban, melyen az érdekltség igen szép számban volt jelen. A társulat folyó ügyeit tárgyalák.

Eljegyzés. Horváth György úr a nagy-kanizsai Délzalai-takarekpenztár s. könyvvizsgálója, eljegyezte Darázs Malvin kisasszonyt, a városi tanfolyamot egyik igen kedves tagját.

Villám csapás által okozott tűzvész. Folyó évi május hó 26-án d. u. 2 órakor a letenyei járáshoz tartozó Bucuta községben villám csapás következtében tűz ütött ki, mely alkalommal a dühöngött orkányszerű szél által éleszve csakhamar 13 lakház, 12 istálló, 3 pajta, 9 disznóól, butorzat ruhák és élelmi szerek nem különben 1 ló. — 1 borjú és 7 sertés lett martaléka. — kár a hiv. becsl. szerint 8655 frtra rúg, — melyből 2850 frt volt biztosítva.

Jégeső. Folyó évi május hó 26-án d. u. 3 óra közt Becsehely és Pola községek határában helyenkint esett jégeső az ószi és tavaszi természetben 1/4 — 1/2 rézben kéri okozott.

Helyreigazítás. Lapunk legutóbbi számban a „városi közgyűlés” kezdetű közleményben hibásan volt, hogy a pénztárnoki állásra Ollop Ernő is pályázott. Ő nem, hanem Ollop Imre. Továbbá nem Barts kapott 48 szavazatot hanem Komlósy. Barts kapott 12 szavazatot.

Azala Somogyban. Az almás, körtés szilvás „Somogyország” hírhedt városában: Nagy-Atlodon történt, hogy az iskolaháznál utazó üveges-tótok valami munkát kaptak. Az éppen ott időző hitoktató csak úgy odavetöleg megjegyezte, hogy az

egyik tanteremben három ablaklók ki van törve; azokai is be kellene üvegezni. A tótok ezt megrendelésnek vévén, a fiókokat be-üvegezték, azután megkérdezték az iskolai épületben lakó kántort, hogy ki fogja őket kifizetni? A kántor a községi bírósághoz utasította a tótokat. A községi bíró meg azt mondta, hogy az iskolázási gondnokhoz menjenek. Ez meg azt vetette nekik, hogy menjenek ahhoz, aki az üvegezést rendelte. A szegény ördögök azután az öreg-bírótól a város dobosáig minden kis és nagy hatalmat megkerestek a pár hatos kifizetéséért; Ellett 48 órá; de nem bírtak pénzhez jutni. Ekkor azután elkiseredésekben mi telhetőek tőlük? — visszatementek az iskolaházhoz s a berakott üvegtáblákat kiszedve, pultonba raktak s ott hagyták a dicső administráció-jával ázsiai halhatatlanságban leledző várost.

Öngyilkosság. Etársadalmi kór, mely mindegyre nagyobb és nagyobb tért hódít szerze-szét, Kezthelyen május hóban ijeszítő módon ütötte fel hydra fejét. Alig hantolták fel az öngyilkos Pap Géza gazdász sirját, már is másnak kellett ásnia, ki szintén önkézével vetett véget életének. Lendvay Józsefné, Lendvay n. kir. pénzügyőri biztos neje, szül. Ruerbach Erzsébet volt az a boldogtalan teremtese az Istennek, ki nem győzte bevárni természetes halálát. Ki kileste az egyedülállt alkalmát s kötelel ragadva, a padláson felakasztotta magát május hó 22-én reggel 7 órakor s ez által mélyen megkeseríté szerető férje addig boldog életét, ki előtt felesége szörnyű tette örökre megjelthetlen tálny marad. De hogy is ne, mikor hosszú időn át a legboldogabban, jólében éltek együtt s ily módon válni meg?! Igaz hogy Lendvayné utóbbi időben gégesorvadásban szenvedett, mely baj nagyon idegessé tette. Talán ez vitte az erőszakos, halálba a hitvalló nő? Az orvosok a bonczoláskor azt észlelték, hogy önkivületji állapotban lépett a bűn ösvényére. Temetése nagy részvét mellett máj. hó 25-én ment végbe. A boldogtalan férjet vizasztalja a jó ég!

Az elvált asszony címet viseli Csiky Gergely kitűnő drámáirók legújabb, érdekesítő társadalmi regénye, melyet egyenesen a Pesti Hirlap számára írt s melynek közlését e lap a jövő hó elején kezdi meg, mint már 3-ik regényt az april-juniusi negyedben. A Pesti Hirlap, mely ma közelismerés szerint a legérdekesebb s legértelmesebb lap, melyben a komoly közleményeket mulattatókkal találjuk vegyítve mindennap kivétel nélkül, ami fölönyét képezi az ugynevezett „nagy” de unalmas lapokkal szemben, legújában azt az elismerésre méltó rendszert hozta be, hogy igen hosszúra nyuló regényeket nem közöl, hanem minden negyedében 3-4, jól megvalogatott regényt hoz; ha ehhez vesszük a nagy gondal szerkesztett rovatokat, kivált a bőségre és eredeti értesülésre nézve a legnagyobb bel- és külföldi lapokkal versenyző gazdag hír- és távirati rovatot, a legjobb néü írók által szolgáltatott sok kitűnő tárczát, mulattató karcolatokat, melyeket ily számmal egy más lapban sem lehetünk az előfizetőknek ingyen járó heti zenemeléletek, a szerkesztői ünzenetek rovatát, mely tanulságos és mulattató egyszerre, — úgy méltán be kell ismernünk, hogy 1 frt 20 kr. havi és 3 frt 50 kr. negyed-évi előfizetési árért többet adni és többet igényelni valóban nem lehet. Azoknak, kik a lapot talán még kevésbé ismerik, levelező-lapon nyilvántottó óhajra egy hétig ingyen küld mutatványszámokat a kiadóhivatal (Budapest, Nádor-utca 7. sz.), hová az előfizetési pénzek keldendők s ahol a hónap bármely napjától kezdve lehet előfizetni.

Több rendbeli közleményünk hely szüke miatt jövő számra maradt.

Hasznos tudnivaló.

Rovar irtó szerek.

Kegemléttük, hogy a „naphalín és a terpetin-olaj” hatalmas irtószerei a moly-nak. Elmöndjük, hogy minő hatással van a naphalín és a közsén törmelék egyéb rovarokra is.

A naphalín egyik alkotrésze a kormnak, szaga átható, ellenségesen hat minden rovarra, lehet használni kert-, meleg-ágyi rovarok pusztítására is, nem csak a moly ellen. Száraz homokkal, vagy száraz földdel kell keverni és a veteményes ágyra hozni, elpusztítja a palánta bálhakat, csigákat, földkukacokat, a lóteft, hangyát, el-üzi a vakandókat és a nélkül hat azokra, hogy a növényekre károsan hatna. A hangyálatukba, lészekbe szórva, minden hangyát elpusztít.

A közsén törmelék. (Lósch) vasúti állomásokon megszei ezhető, s mely kerti föld ezzel mindegy három ujnyi vastagon megterítették összeaszatik a kerti ábba nem marad meg ésszei féle rovar és a növény-zetre nincs káros hatása sőt porhanyítja a talajt. De mert vegyi alkotrészei rovarirtó természettel bírnak, több mint valószínű, hogy trágyával keverve, még a phillixerát is elpusztítja.

Feloldás szerkesztő:

VARGA LAJOS

Máriacelli gyomorcsöppek.

Külön hatású szer a gyomor minden betegségeiben.

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás! A valódi máriacelli gyomorcsöppöt sokat hamisítják és uránozzák. A valódiság-jelét minden üvegenk piros, a fenti védjeggyel ellátott barietkba kell göngyölvé lennie és a minden üvegrez mellékelit használati utasításon meg kell jegyezve lenni hogy az Krensterben Gussek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: Nagy-Kanizsán, Prager Béla gyógyszer. Kadarkút Beck B. gyógyszer. Kaposvár, Cellner Vincze és Babochay Kálmán gyógyszer. Marczali, Körös Viktor gyógyszer. Mérésy, Fleischer Samu gyógyszer. Nagy-Bajom. Körös L. gyógyszer. Szamu szombathely B. gyógyszer. 89 81-52

1625 Ér. Március 6-án 1888.

Arverési hirdemény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék telek-könyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Dobrin Benő végrehajtónak Reich Ferencz és neje végrehajtást szenvedő lahóti lakosok elleni végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó lahóti 19 sztikben. A + 145 hrsz. a. Reich Ferencz s neje Schlesinger Antónia tulajdonán levell 596 frtra, továbbá a lahóti 693 sztikben. A + 2 sor 601/b hrsz. a Reich Ferencz tulajdonán bejegyzett 690 frtra becsült ingatlanok Dobrin Benő n. kanizsai lakos előajánlata folytán az 1881 évi 60 t. cz. 187-§-a értelmében 1888. évi Junius hó 18. napján d. e. 10 órakor

Hahót község bázánál Dobrin Benő vagy helyettese közhírré tétetik megartandó nyilvános árverésen eladani fog.

Kikiáltási ár a fenebb kitett utóajánlati ár.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék, mint tellekkönyvi hatóságnál 1888. évi március hó 7. napján.

181 1-1 Gr. HUGONNAY. kirendelt kir. tszéki bíró.

ÉRTESESÍTÉS.

Van szerencsénk eszenel tisztelettel tudatni, miszerint t. vevőknek többször nyilvántott kívánságának megfelelni óhajtván, f. évi május hó elején

fiók-gépraktárt

Budapest, váci-körút 76 sz.

(az osztr.-mag. államvaspálya közelében) a hol összes gyártmányainkból dusan felszerelt szék raktárt és

mintakiállítást

Rendeléseket kérjük vagy a budapesti fiók-gépraktárunkhoz, vagy pedig hozzánk Becsbe küldeni. 178 2-12

Kitűnő tisztelettel

Hofherr és Schrantz

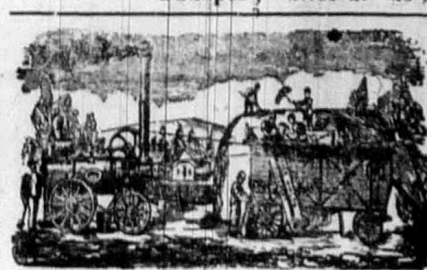
gazdasági gépgyár és vasöntő

Bécsben, X., Erlachgasse 26. szám alatt.

Raktár Nagy-Kanizsán: Hanke és Hoffmann uraknál.

FEHÉR MIKLÓS

a m. k. államvasutak gépgyára vezérügynöke és több kiváló gazdasági gépgyár képviselője Budapest, üllői-ut 25., Köztelek.

telülmulhatatlan munkaképesséü 48", 54" és 60" széles

vaskeretü gőzcseplőgépeket

két szab. s kiváló fontosságú szerk. újítással és pedig: a) az új, maguk között négyzetű lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacsokból alkotott törekrosta, mely által a törekben 180 szor kevesebbi szemi megy veszendőbe; b) a meghosszabított rázó-asztal, mely a szalmának egy második kirázását eszközi s mi által a szalma közt 2 1/2-szer kevesebb mag marad vissza, mint az eddig ismert legjobb gőzcseplőgépeknél, mely eredmények a m.-övári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstaltáltak. — Azonkívül ajánlom 2, 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerjű locomobiljaimat hozzájuk tartozó pánczélszöges cseplőgépekkel, valamint mindennemü járgány cseplőgépekkel, Hollingswort-szenagereblyékkel, tükaszálókat, aratógépeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetü mezőgazdasági gépeket leszállított árak mellett. 146 4-10 Arjegyzékek kirendatra ingyen és bérmentve.

Legolesobb BUTOR bevásárlás!

Fiálovits Lajosnál N.-Kanizsán

Dél-zalai takarekpenztár épület az udvarban jobbra

Ezzel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

raktáram telhalmozottsága

miatt, mindennemü butorokat, teljesen leszállított árakon árusítok el. Raktáramon találhatók: complete ó német alaku (altdentsch-renaissance) ebédők és há-lőszobák tölgy vagy diófából, fényezett butorok minden alakban, kész salon garnitúrák, díráncok, ottománok, kanapék, tükrök, képek, függönyök és nádszék, nagy választékban.

Ellogadók mindennemü asztalos és kárpitos munkák készítését, melyek izléses és stilszerű kiviteléért kezeskedem.

Ugyazintén avult butorokat is átalakítok úgy helyben mint a vidéken.

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét

szobatapétázásokra

Mi 10-15 évi tartóssága s szépsége által, előnyösebb a festésnél. Es miután több külföldi gyárral direct összealkötetésben állok, azon helyzetben vagyok, hogy ilyenmü munkákat hámulatos olcsó árért készíthetek, és éveken át szerzett tapasztalatom folytán tartósságukért mindenkor kezeskedem.

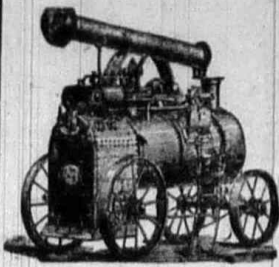
A n. é. közönség szives partfogását kérve, maradtam

külön tisztelettel

FIÁLOVITS LAJOS

kárpitos és díszítő.

ajánlja:
GARRETT R. és FIAI
Compound gőzmozgonyait kitűnő gőzmozgonyait
40% tüzelőanyag könnyen hozzáférhető, takarítással kiváló szilárd, tartányok nélkül hajlított fedélű tüzskrényvel.

ajánlja:
Legjobb kútúó angol gőzcseplőit tisztítóval választó hengerrel, kemény öntvény árphéjazóval és 1-szer fordítható acél dobszínkekkel. valamint szüges gőzcseplőt.

Szüges rendszerű járgánycseplőt, tisztító szerkezettel és anélkül kapcsolatban Kotzó-féle szab. harang-járgányokkal, melyeknél az összes csapágycsak elhelyezvék stb.

Tschinkel Valódi Tschinkel kávé
(takarék és fügekávé stb.)
a legjobb pótteák a habkávéhoz, kellemes ízű nagy megtakarítás

Tschinkel Ágost fia
cs. kir. gyárak: Bécs, Lobositz, Schönfeld, Laibach.

Képviselő Budapest **König Gyula**nál.
106 5-10

Városligeti

Testgyógyintézet
BUDAPESTEN,

(ezelőtt Dr. Fischhof-féle vizgyógyintézet) Hermina ut 1525

Van szerencsénk a t. közönséggel tudatni, miszerint a mai napon a fenti gyógyintézetet megnyitottuk.

Intézetünk a főváros egyik legmagasabb kúsz és legeszegebb helyén fekszik, ugyanazon területen, melyet eddig a Dr. FISCHHOF-féle vizgyógyintézet foglalt el. — A 44000 m² méternyi sűrűn befasított telken épült Cottage-épület 30 tiszta, egészséges, külön bejárattal ujonnan átalakított szobát foglal magában. — Casinóval zárt és üthető folyosóval, kávéházzal, lugakkal stb. stb.

A fővárossal való összeköttetést lévonatok és társasokcsik közvetítik.

Az intézetünkben felvett betegek minden beteg testalkatának és bajának megfelelően külön előállított készülék segítségével rendszerint műtét nélkül gyógyítanak. — Kitűnő és eddig el nem ért sikerrel kezeljük különösen a következő betegségeket u. m.

I. Az összes bármely alapon fejlődött (e-úsz, köszvényes gümökörös) izületgyulladásokat. — II. Csonttöréseket, fejemokát és ezeknek valamint az izületgyulladásoknak utóbjait, u. m. (zsugor) izületmerővégeket korlátolt mozgathatóságát végtagrövidüléseket, elgörbüléseket stb. III. A vele született és következményes elgörbüléseket u. m.: a gerincoszlopoknak oldal, mell

és hátfelé irányult elgörbüléseit, angolkörös vagy csigolyaszúvas alapon keletkezett púpokat, tyukmelleket, görbényakat, donga-lud-ló- és saroklábait, donga-gacsos térdeket. — IV. Gyermekhűdést és következményeit. — V. Zúzdásokat, csúzt és köszvényt.

Készülékünk a plasztikai művészet legmagasabb fokán állván, megvalósítja a modern testgyógyintézet legemlékezőbb követelményeit, minéltova minden betegnek kivétel nélkül a főnnjárást és az egészséges fekvésű intézetünk tiszta levegőjében való szabad mozgást, de első sorban a műtét (operáció) teljes mellőzését lehetővé teszik. Az eddigi hidegvíz gyógykezelés folytatottatik.

Bővebb felvilágosítást úgy az egyéb ezttal fel nem sorolt betegségek gyógyítását — mint házi szabályzatunkat illetőleg, könyvecskébe fűzött értesítőkön nyújtanak, melyekkel kívánatra bérmentve szívesen szolgálunk.

Ezen közhasznú intézményünkre, kérjük a t. közönség pártfogását. 170 3-5

dr. Verbélyi László dr. Róth Adolf Fischer Győző
felelős orvos, egyetemi m. tanár testgyógy-nesítő cs. k. udv. szállító orvos, seb- m. a Stéfánia-gyermekkorház sebész. az intézeti betegek rendelő orvosa. és testgyógy. segélyművek gyárosa.

T. cz.
A tavaszi idény beálltával van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt s kiváló minőségű raktáromra, mint:

BUTOR,
szőnyegek, órák, tükrök, képek, lámpák és varrógép-különlegességek

felhívni a tiszteltteljesen megkérni, miszerint b. megrendeléseivel szerencsételni sziveskedjék. Kívánatra havi részlettörlesztésekre.

Tisztelettel
Scherz Lujza fia
N. Kanizsa.

165 6-*

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.
A fent kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n. kanizsai kir. járásbírósa 5647, 5361, 5621/888. számú végzése által Müller József n. kanizsai, Skazal Károly bécsi és M. Kronfeld és fia brünni lakos végrehajtatók javára Weisz Bernát n. kanizsai lakos ellen 800 frt, 95 frt, 88 frt és 200 frt tőke, ennek 1888 év április hó 28-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 43 frt 64 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 430 frtra becsült szobabutorok, férfiruha kelmék bolti alványok s egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés után eladotnak.

Mely árverésnek az 5102/1888. sz. kiküldési rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis N. Kanizsán elperés bolti és lakhelyiségében leendő esküztőlésére

1888 ik évi június hó 8. napjának d. e. 9 órája

ha táridőli. kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán 1888-ik évi május hó 31. napján.

FABIÁN
kir. bir. végrehajtó.

182 1-1

Budapest 1885. N. Palánka 1887. London 1878.
Nagy dísz oklev. Aranyérem. Díszoklevél.

Csík József
szab. első szerce-cement- és vízhatlan mesz-gyár

BECSINBAN.
Központi iroda és raktár:

Budapest V. k., Rudolf-rakpart 8. szám

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu. 118 14-30

Portland-cement
és vízhatlan meszet,
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítottak.

Árjegyzék s magyarázat ki-vánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét 1872. Ezüst érem. Ujvidék 1875. Arany érem. Szeged 1878. Erdem-érem. Trieszt 1882. Arany érem.

LEGUJABB
Nyári szövetek
valódi gyapjú

szétküldt utánvétel legelőbbban megszabott áron a realisanak és szőlőnek legelőbban ismert

Siegel J. W.
Brünnen

posztó gyári raktára.

A szabómeister urak, kik min takarót még nem bírták és vevők körét bővíti szőlő szövetek feldolgozása által nagyobbtani akarják levelelő lapon sziveskedjenek hozam bízalman fordulni.

Legújabb mintakártyámat ingyen és bérmentve küldöm meg.
149 10-12

ÁLDÁSI IGENACZ UTÓDA
BUNZL L. BUTORRAKTÁRA
NAGY-KANIZSÁN
AZ „ARANY SZARVAS” SZÁLLODA MELLETT, LÖWINGER-FÉLE HÁZBAN.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy 12 év óta fennálló s olcsósága miatt is a legjobb hírnévnek örvendő butorraktáramban **mindennemű butorok a legjobb minőségben** és rendkívül olcsó áronak vásárolhatók. A kiszolgáltattott butorok kitűnő minőségűek jótállók.

Kaphatók raktáramban teljes berendezésre ó rémet butorok, ebédlők, hálószobák, salón garnitúrák, divánok, kanapék, tükrök, képek, lüggönyök, s mindennemű egyéb butorzatok nagy választékban.

Kártyosom, aki Bécsben dolgozott, s e nemben kitűnő munkát végez, biztosítékot nyújt a t. közönségnek arról, hogy a nálam megrendelt munkák izlésesen, tartósan elkészítettek, a miért mindenkor kész vagyok kezességet vállalni.

Kérven a nagyérdemű közönség pártfogását, maradtam tisztelettel

BUNZL L. 175 3 6
butorraktár tulajdonos
az „Arany Szarvas” szálloda mellett, Löwinger-féle ház.

Mely cigaretta papir a legjobb?

Ezen minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés ma a kétségtelenül módon lebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos szemlélyiségek által összehasonított vegyelmézésnek alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a **„Les dernières Cartouches”**

Braunstein Frères gyárából.
Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mind jóval könnyebb s legjobb cigarettapapír elismertett. Mivel ez a nár többi közt Dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani egyetemen, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegykeresleti állomás lónöke által megállapított 1887. jul. hóban. Dr. Hoyka Hygienia-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlító vegyelmézést a lehető legelőbb eredmény koronázta, a melynyben a „Les dernières Cartouches” cigarettapapír 28-74% al könnyebb és hogy a dohányüsthöz 28-77% al kezebb idegen nikotrézt tartalmaz, mint a többi vegyelmézett papír. — Valódi csak azon papír, melynek etiquettejé mellettelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères czéget viseli.

A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyének nagyban elarusítása végett.

Braunstein Frères
saját czége alatt Bécsben, I. ker. Schottenring 25. sz. a. raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilyenemű czékkel áru-45 30-50

Magyar gőzcseplő-készletek

GŐZMOZGONYOK
2, 2¹/₂, 3¹/₂, 4, 6, 8 lóerőre.

GŐZCSEPLŐGÉPEK
fa- és vaskeretű, verőlécces vagy szeges dobbal, legújabb, legerősebb szerkezet, legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek. Árjegyzékek kívánatra.

Grossmann és Rauschenbach
első nagy gőz- és gépgyár,
Budapest, külső váci-ut 7. sz.

160 e. 1-5

Szerkesztőség:
Bathányi és Kisfaludy-utca sarkán.
10. lakásból a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utca 1.
Bérmentesen levelek csak ismert emberek fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvényfársaság és öns. szövelk. hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	5 frt. — kr.
Félévre	3 — 50
Nagyfelvára	1 — 25

Hirdetések jutányosan szímlítanak.
Arverési és egyéb hivatalos hirdetéseknek 30 kr. költségdíjon felül 100 szög 1 frt. szentel minden szögért egy fél kr.
Nyitláré petitsora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A tornaszás és a tornaegyletek.

Az országos tornaünnepély ez évben Aradon fog megtartani. Alább közöljük az aradi tornaegylet meghívását, de nem tehetjük, hogy alkalmaslag egyetmást a tornaszás jelentőségéről és a tornaegyletekről el ne mondjunk. Szem előtt tartjuk mi a speciális viszonyainkat.

A magyar nemzet harcziás, lovas nemzet hírében áll, és méltán, hiszen ha és háboru évszázadokon keresztül képezte elemét, s nem lehet mondani, hogy az érzék teljesen kivészett volna az utódokból. És mégis, a tornaszás mégis oly nehezen tud általánosá válni nálunk, oly kevéssé tud nemzeti ügygyé válni, hogy ezen méltán csodálkozhatni.

Egyesek tizik ugyan a sport különféle neimeit, itt ott van a tornaszásért is lelkesülő egy-egy kis csapat, de azon körülményekkel szemben, hogy a tornaszás már 1867 óta nálunk is kötelező tanterv az iskolában, s hogy azóta a tornaszást systematice üző egész nemzedék nőtt fel, melynek feladata az lett volna, hogy a tornaszást tovább is ápolja: az eredményt oly csekélynek tartjuk, a haladást oly lassúnak, hogy kevés a reményünk, hogy a tornaszás egy emberöltő alatt nálunk is nemzeti ügygyé váljék, melynek hathatós fejlesztésére különösen az ifjuság tömörüljön.

Az okokat kutatva, melyek a tornaegyletek felvirágoztatását akadályozzák, annak fejlesztését megkaszálják, különösen két körülmény hívja ki figyelmünket, mely jóformán mindenütt — nemcsak nálunk — észlelhető, ugyanazon feltételek ugyanazon következményeket eredményezve mindenütt.

Az első ok a sok egylet, mely mindenütt létezik és gombamódrá szaporodik; a második társadalmunk aristokratikus hajlama.

A mi viszonyainkat tekintve bizonyos, az, hogy sok az egylet, s társadalmunk kicsi levén, majdnem ugyanazon elemeket találjuk a különféle egyletekben, melyek tagjaiktól kivétel nélkül idő- és pénzáldozatot követelnek, különösen pedig kisebb nagyobb mértékben szereplő egyéneknek idejét tultágos mértékben igénybe veszik. Bizonyos, hogy egyrészt ez a körülmény okozza, hogy a tornaegylet tagjainak számát tekintve nem igen képes nagy lendületet venni s az óhajtott virágzást elérni, habár senki sincs, a ki el nem ismerné, hogy a tornaszás által kamatosult kapja vissza az egylet tagja befizetett tagdíját, mert az iránt tisztában van az egész világ, hogy a rendszeresen üzőt tornagyakorlatok fölötté jótékony hatással vannak nemcsak a testi egészségre, hanem a lélek éber-ségére, vidorságára is.

Nem akar ez vád lenni a létező egyletek ellen: mind szükségesek azok. A társadalom sokféleképen önmagára lévén utalva, az egyletek mind szükségét pótolnak, s még azoknak szükségét és czélzertességét sem lehet tagadni, melyek nem mindig tisztá és nemes intencióból keletkeznek. A társadalom értelmes elemeinek csekély volta okozza azután, hogy az egyletek közt meg nem oszthat, s így éppen a tornaegyletnek jut a legkevésbé, pedig ide csak a fiataliság váratik s ennek kellene teljes számban részt venni.

De venne is. Csakhogy van egy bökkenő s itt tértünk át az említett második okra: társadalmunk aristokratikus hajlama.

Mikor az első országos tornaünnepély körülbelül 17 esztendő előtt itt megtartott, akkor minden oldalról sereglettek ide a tornaegyletek küldöttei, sőt egész egyletek is. Azt vittük észre, hogy a tornaegylet nem lehet más, mint demokratikus egylet, vagy semmiesem. Minden feddhetlen jellemű em-

bernek, hogy a tornaegylet kicsiben az egész társadalom képét nyújtja, részt lehet és kell vennie ebben. Az ügyvédnek és orvosnak, a kereskedőnek és iparosnak egyaránt. Az osztályok ellentétét a tornaegyletek vannak hivatva kiegyenlíteni. Már az uniformis a az egyenlőséget hirdeti ez egyletben.

Ámde nálunk még az egyes osztályokban nagy az aristokratikus hajlam. Az egyes osztályok társadalmi elemei egy helyen nem jól férnek meg egymás mellett. Ezt annál kevésbé csodálhatjuk, mert még magában a társadalomban is most készülődik az a processus, mely még sokáig fog tartani, s csak azután, ha ez megtörtént, lehet remélni, hogy a tornaegylet is meg fogják nyerni rendes szilárd alapjukat, melyen mélyebb gyökeret verhetnek. Kétségtelen, hogy nálunk még az is hátráltatja a fejlődést, hogy az egyes osztályok műveltségi foka nagyon elütő egymástól, iparosaink még mindig nem érték el azt a műveltségi fokot, melylyel a nyugati államokban dicsekednek. S így látjuk, hogy a német tornaegyletekben a legjobban férnek meg egymás mellett a tudós a cipészszel, az orvos a szabóval, az ügyvéd a serfőzővel; s nemzeti ügynek tekintvén a tornaszást, mely a haza szolgálatában is áll, mindegyik törekedik fejlesztésén.

De azért kár volna tétlenül be várni azt az időt, melyben a jó fordulat magától bekövetkezik. A vezérszerep itt is az intelligentiának jutott, mely igen sokat képez, ha akar.

Midőn tehát az aradi tornaegylet megle felhívását különösen tornaszásunk, s a tornaegylet tagjainak figyelmébe ajánlanók, felhívja őket, hogy úgy, mint a budapesti országos tornaünnepélyen, mentül nagyobb számban részt vegyenek a közönség, de különösen a fiataliság figyelmébe ajánljuk a hely-

beli tornaegyletet is, mely mindenki-nek kellemes szórakozást, testedző és üdítő foglalkozást nyújt — különösen a szép nyári tornahelyen. A példa vonz s a nagyobb példája a serdtüloket is buzdítani fogja, hogy a tornaszást — mely csak az 6 javukra szolgálhat — el ne hanyagolják.

Az aradi tornaegylet felhívása.

Tiszteletli tornász társak!

A II-ik országos torna-ünnepély 1. évi szeptember hó 8-ik és 9-ik napjain Aradon fog megtartani. Midőn ezen ünnepélyre mint házigazda benneteket külön is tornaszás-társi tisztelettel meghívunk, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a magyar nemzeti tornaszás eze szép ünnepélyt tömeges megjelenésekkel fogadjátok emelni. Tornász társak! A magyar nemzet az 1885. évben rendezett országos kiállítás alkalmával bemutatta a művelt világ előtt a szellemi és anyagi téren elért vívmányait; nem volt szabad ezen alkalommal a tornaszásnak sem hiányozni, mert ez által bizonyítottuk be azt, hogy a magyar nemzet a férfias testedzés terén is haladást tanúsított s minden tekintetben méltó helyet foglal el Európában művelt nemzetei között. Az I-ő országos tornaünnepélyen az ország fővárosában összesereglett tornászok megmutatták, hogy a nemzet és társadalom figyelmére méltók, mert ügyükön lelkesedéssel közremunkáltak, nemes vetélkedést fejtettek ki s úgy számmukkal, mint ügyességükkel imponáltak.

Itt az idő, midőn újra be kell bizonyítanunk, hogy a nemzet figyelmére méltók vagyunk. Sorakozunk a szép és nemes szel érdekében, mutatunk te a nemzet színe előtt a tornaszásban elért ügyességünket és haladásunkat, hogy barátainkat még jobban megnyerjük, ellenfeleinket meghódítsuk, a közönyt legyőzzük. Hozzuk össze az ország minden részéből azokat, akik a nemes tornának és ez által az emberiség legdrágább kincsének, a közegészség ápolásának szercény apostolai, uttörői gyanánt sikra szállanak s mutassuk be a fokozatos haladást a testi nevelés terén.

Az Aradon tartandó II-ik országos tornaünnepélyen, melynek hire a külföldet is befogja járn, be kell mutatnunk a tornaszás terén való haladásunkat. A magyar nép hagyományos vítétsége, a tornaszásban

Tárcza.

A Balaton partján.

(Balatonai emlékek.)

— A „Zala” eredeti tárczája. —

A hőmérő higánya emelkedik: az emberi vér higánya esik. A higanyvérű emberekől lesznek csigavérű emberek.

Lomha a lég; lomha a vér, lomha az ember, lomha az állat, lomha az egész mindenség, mintha csak a Chinorány Bódi bátyánk delizsáncos táltosai huznák a világ szekerét.

Ilyen az élet itt Nagy-Kanizsán, ebben a nagy melegben.

A tikkadó torkoknak, a zibáló tüdőknek állandó ellensége az u'czai por, mely fölött illő kegyelettel örökdió Thomka ur, hogy megmaradjon pornak.

Sétányunk a jövő század regéje, mely most még a Cziglenicze meder-maradványának poshadt zöld vizében alszuszá álmaít.

Arnyék nincsen sehól. Csapán a prepozitási palota és hatalmas templom vetette kis ideig előre arnyekát, csak úgy tervben; de mind a kettő összeomlott. . . . Bécsben, mielőtt Kanizsára ért volna.

A városzás és a Délzalai takarékpénztár épülete is elég monumentálisnak; vetnek hatalmas arnyat, csakhogy oda nem enyhülni, hanem isszadnak. Isszadjuk ki az adót, a pótlékokat; isszadunk a törlesztés és kamat váltó-lázában.

Szóval itt mint a költő mondja: „nincs bökör, mely-enyhet adna, nincs virág az ágon”.

— Jegyvet kérek Boglár! —
Zeebre vágom. Sietek a Pokrocz Adám urak ábrázata fölött lélekeltani szemlélet tartani. Kivánszatom, melyik legkevésbé ha-

sonlit Bismarck urhoz; mosolygo nyájas-sággal megszólított, hogy nyisson egy kényelmes másodosztályu kupét. Előlegezek neki egy bizalmas karszorítást, két piczula erejéig. Azután a börpamlogos kupében az ábránd karjaiba bocsátkozva, kéjfel szívom az illatos cigarettet.

Csengetek.

— »Mehettél! —

A masina éleket füttyent. Lassu dühör-géssel, lomha zakatolással indul a vonat. Majd neki hevülve, gyors ütemben fut tova s nem ad időt a szemnek a tárgyak megte-kintésére, nem a léleknek a meditációra.

Rohanó vonaton a lélek birodalma a »képelelé».

Sokat utaztam már a budai vonalon, jó ismerősöm a mellette elterülő vidék. Egyes helyekhez, egyes tárgyakhoz édes emlékek fűzik lelkemet; újra át nem élhető, soha vissza nem varázsolható, boldogságos üdvösséges órák, napok emlékei, mik elkis-sérnek síromig.

Ezek az emlékek járjazzák be lelkemet. A képelelé búvós karjaiba adom lelkemet, egész lényemet, hogy menjen vigyen az emlékezet birodalmába megításvolni emlékeim-től; üdvözölni. . . . üdvözölni!

Itt van B. Keresztur!

Rövid boldogságom, összeomlott üdvös-ségem egy néma tanuja. Minden fa, minden bokor, minden fűszál ismerősöm. Milyen édes, milyen gyönyörű regéket mondhatnának az én összeomlott világomról, az én paradicsom-kertemről, az én százaszoros menyországom-ról, melyet ártaatlanul vesztettem el!

Hol és mit is vétehettem volna én akkorát, ami vesztésemmel fölerhet vala?

A vonat sebeseen rohan.

Az én két szemem oda szegeződik a Balaton csendesen ringó hullámaira.

Hallom a hullámok búhúgós titkos cso-

bogását, amint egymást verdesve, egymással játszva, ölelkezve síkamlanak tova.

A parton állók.

Nézem a ringó a játszó hullámokat, réveteg szemekkel. Ezek a habok csókol-gatták egykor őt, az én egyetlenemet. E habokkal játszott ő is vigan, gyermeketeg. Hogy mosolygott, hogy dalolt! Milyen jó milyen igazai anyjál volt az áldott lélek játszi jökédében.

De halga!

Dal csendül.

»Beh szeretnék arany-hallá válni! Süföktől Földig osztálai. Bástálának halám halájára. Elbúcsuzám tőle utaljár.»

A dal hangzik ábrándosan s berezgi a legét, mintha a hullámok njáin teremne.

Ez az ő hangja!

A hullámok szétválának.

Szépesség halvány arcz ragyog lelem. Jóságos szememben menyországi mosoly látnak. Hőfőhér keble hullámlank. Karjait kiemeli a habokból. Felem tartja azokat. Szól hoz-zám:

— »Fiacskám!

Szivem majd kettészakad az üdvös-ségtől. Feleje nyújtom reszkető karjaimat.

— »Constantia! —

Ó csak néz azzal a teledhetetlen szel- lid jóságos mosolylyal. A habok egyre nő-nek körülötte. Még egyszer fölemeli áldott kezét; búcsucsókot int és. . . . elmerül.

A kétségbeesés rémületével kiáltok:

— »Constantia! Anyjalmom!

A hullámok közé akarok rohanni. Homlokom a kupé ablakába vágódik. Milyen üdvösséges visio volt!

Két torró könyvespén gördül végig arczomon.

A vonat egykedvűden fut keresztül az én boldogemeitük tájamon.

Majd hosszasan sípöl. Lassítja futását. Megáll.

Hangzik a conductorok rekedt kiáltása:

— »Boglár. Tíz percz.»

Kiszállók.

Mosolygó arczok fogadnak.

Betérünk abba a mesésen emelkedő kis mezővárosba, mely egy miniatűr-köztár-saság. Egészséges testű, egészséges lelkű, tiszta gondolkodású nép lakja. Igen természet-szemes, hogy így a közszellem is igen egészsé-séges ott. Nem kísért benne sem a kaszi-szellem, sem a fajgyűlölet.

Földesur, pap, orvos, postamester, vas- uti tiszt, gyógyszerész, tanító, kereskedő békeben, egyetértésben, barátságban élnek ott. Keresztények, zsidók egy fedél alatt, egy épületben dicserik az Istent. Ez az épü- let nem is került mesés összege. Mindenütt föl lehetne állítani és len lehetne tartani, csak jó szív és egészséges elme kellene hoz-zá. Ugy hívják, hogy »patriotizmus.»

Igen jó és igen szükséges épület arra, hogy egyenlőn a haza boldogságára dicser- tessék a magyarok Istene.

Es ki hinné, hogy ebben a közös val- lásukban még papjok is van a derek bog-láriaknak.

Köröndy Lajosnak hívják! Batran lehet papnak tekinteni a patriotizmus hit- vallásban. Töröl meztelét magyar genry, akinek minden becsületese ember előtt nyitva van a kapuja is, a szive is. Nem kéri chik- kes hajlongással, hogy mi tetszik? mit pa-rancsolsz? mivel szolgálhat? hanem elibéd teszi vendégszeretete összességét, elibéd teszi életét, hogy egyel; italt, hogy igyál; a szí- vét, hogy oda zárhasson, hogy övé lebebs és tied lehessen.

Ez a szellem lebeg az egész család fölött; ez a szellem tölti be az egész ház népét. Jóságos áldott lelkű nő a ház urnéje, kit mind tzsua szelidke angyalok röpke- nek körül gyönyörű gyermekeiben.

Köröndy Lajos háza gyüpontja az

való járása által kell, hogy kitűnjék ezen országos tornánépelyen. Ez ünnepe is egyik névműre lesz nemzeti műveltségünknek, melyen a magyar tornászoknak nem csak számukkal, hanem ügyességükkel is ki kell tűnnök. — Elegendhetlen kötelezés tehát minden igaz tornásznak a kibontott lobogó alá sorakozni a egyesült erővel munkálkodni azon, hogy a II-ik tornánépely erkölcsi tekintetben az I-ő mögött ne maradjon.

Tornász társak! A tornászokat hazánkban immár nemzeti ügy, a tornászok ünnepe tehát nemzeti ünnepe, melyet Ő felsége a magyar király is a legnagyobb rokonszenvvel méltat magag figyelme. Ezen kulturális és nemzeti ünnepe elől tehát egy tornaegetnek sem szabad elzárkózni.

Arra kérünk tehát benneteket, jelentkezzetek minél többen a hazafias ünnepre s a legközelebb szétküldendő gyakorlati sorozatot tanulmányozás és gyakorlat tárgyává téve, lelkes buzgalommal készüljétek, hogy a magyar tornász névnek dicsőségét a magyar nemzeti tornászoknak tekintélyt hírnevet szerezzétek.

A jelentkezőket kérjük I. évi július hó 1-ig sziveskedjétek eszközölni, hogy az elszállásolásokról ideje korán gondoskodhassunk.

A viszonylítás reményében maradjunk tornásztársi üdvözléssel Aradon, 1888. évi május hó 25-én.

Az aradi tornaegyesület nevében:

Dr. Sallai Béla, Dr. Robitzek Ágoston,
alelnök, elnök.

Nagy Sándor,
titkár.

Iskola és iskolázás falun.

(Vége.)

A tétel második pontja: hogy a pontatlan iskolázás mint volna legcélszerűbben beszűntetendő?

Egy jeles hadvezér, midőn kérdezte, mi szükséges ahhoz, hogy jó hadsereg legyen, azt felelte: először is pénz, másodsor is pénz és harmadszor is pénz. És mi a falusi népiskolák hanyag látogatásának az oka? először a tanító, másodsor is a tanító és harmadszor is a tanító. A Magyar paedagogiai szemle 1881. évi 9. füzetében boldogult Kucelnik Vilma győri tanítónő ezeket mondta.

E merész állítás után azonnal ráismertem emberemre, a ki városon kívül falu helyen meg nem fordult a falusi viszonyok ignorálása mellett a tanítói karnak rója fel bűnül a mindnyájunk által szivból sajnált mulasztást.

Boldogult Kucelnik Vilma tételét ha szabad megfordítanom én azt mondanám hogy egy jó hadsereg kiképzéséhez nem pénz, pénz és pénz, hanem szükséges először jó hadvezér, másodsor miután zsoldosokkal csatát nyerni nem lehet — szükséges lelkiismeretes katona és harmadsor szükséges a pénz. Hogy a pontatlan iskolázás megszüntetessék, szükséges először jó tanító s annak állásának szervezése, másodsor lelkiismeretes szülő és harmadsor tevékeny, köteleességét teljesíteni tudó előjáró.

Tagadhatatlan, hogy a megalkotott 1868. t. cz. en kívül is több ízben adtak ki rendeletek, melyek a hanyag iskolázta-

ottani társadalomnak. Családját a boglári társadalmi szereti, imádja; mert nincs olyan jó ember ott, akit a család magához nem ölelné.

Ide vittek engem is.

Olyan kedvesen, olyan felelhetetlen őszinte magyar vendégszeretettel, olyan tárt karokkal fogadtak, hogy azóta folyton szíven fekszik; mert nem tudtam a meleg ölelést hasonló melegséggel viszonzni! De emlékeim hatása merengővé tette lelkemet. Nagyon keveset tudtam abból, ami körülöttem történt. Még az sem birt derűt adni lelkemnek, hogy 12 év után ott egy kedves tanuló társammal ölelekhettem.

Alig vártam a pillanatot, hogy megint a kedves Balaton ringó hullámai felett merenghessek.

A kert végében, magas domb tetején áll egy kerti hűsölő. Oda mentem, onnan néztem át a Balatont, melyen áthatott kelte csenddel feküdt az alkony bűbája. A zalai bérceken végsőt csókoló a biboros képpel bucsuzó nap. Ez a csók megaranyozta a Balaton tükörét is, melyet itt-ott beárnyalt egy felhő képe, mint a nyugodt lelket a bánatos merengés.

Úgy szerettem volna azon a kedves helyen maradni és nézni, nézni sokáig azt a gyönyörű bűbájós képet, mely mindig a régi s mégis örökké új marad, melynek látásával sohasem bír betelni az örök szépségtől lelkem; mely a csendes áhítat szárnyaira emeli a lelket, hogy Istenhez szálljon. De bucsuznom kellett.

Hogy miként bucsuztam? nem tudom. Mintha csak egy fájó édes álom volt volna minden... minden.

Azóta minden gondolatom a bűbájós Balaton. Szíven állandó rabja a vágyom: újra látni a Balatont, újra kejelegni összeomlott világom emlékeivel.

talás megszüntetését célozták, de ezek mind pusztában kiáltónak szavaiként hangzottak el.

Mindamellett, hogy iskolában köteleességemet pontosan teljesítettem, nem voltam képes 32 évi tanítói működésem alatt szép szóval, édesgetéssel, igéretekkel, lehetőséggel, mely télen nyáron élethe léptetve egyaránt dicséretes lehetett volna. Hiába sóhajtanak, szellemesebb tanítóknak, hogy »az iskola én vagyok.« Igaz, szellemileg, erkölcsileg, jellemileg és ismeretileg én vagyok, de ha nincs meg az első alapfeltétel az iskolához, nincsen gyermek, úgy tanító nem lehetek. Nem tagadhathók, hogy vannak már buzgó tanítóknak, kik értik és tudják is kötelezéseiket teljesíteni, de ha nincs rendes tanuló, úgy csudálat nem mivelhetnek.

Az iskolázásnál a tanulókat 3 csoportra oszthatjuk, 1-ő olyanok, kik télen nyáron szorgalmasan látogatják az iskolát, 2-ő kik vállalkozva, maradozva jönek s ezek képezik az iskola kötelesek zömét, többségét, 3-ő azok, kik teljesen hiányoznak. Tanodámban 150 mindennapi 6—12 éves tanuló van összeírva, ebből télen nyáron szorgalmasan jár 40, vállalkozva, maradozva jár 90, teljesen hiányzik 20. Már most minő eredményt mutathatunk fel, ha a tanulók zöme, nagyobb része két nap jön, két nap pedig a szülői háznál csalatogol.

Falusi ismétlő tanodáink még kevésbé tartják be a pontos iskolázást. Legtöbb helyen az ismétlő tanulók vasár és ünnepeken a délelőtti órában nyerneik egy legfeljebb 2 órai oktatást. Az ily oktatásnak keves eredménye lehet szintén, mert a szokott szil mise hallgatása keresztényi köteleesség lévén, ettől őket visszavonni nem szabad.

A fentebb jelzett magas rendeletekre a tanító a havi mulasztásokat ha kiírja, a megbüntetést végezt az a község bírónak átadja, van akkor zugás, lárma, a szitkolódás egész özőnével árasztják el a tanítót. Mehet azután karc gabnáját, mustját szedni, kap szemetet és egy pint kevert mustot. Ha a községi bíró is azzal áll elő »En bizon nem átkoztam magamat a büntetés pénz behajlásával, ha maga az előjáró az iskolázási tag ur is azt mondja »Ej tanító ur, hagyja ugy amint mehet, minek vonja ezért magára a község haragját. Megtörtént, hogy a hanyag tanuló és azok szülői névjegyzékét a tanító megbüntetést végezt a község bírónak átadta, miután ennek semmi eredménye sem lett, ugyan azokat a tanító a tanfelügyelői hivatalhoz terjesztette fel. A tanfelügyelő köteleességét teljesítve, ez érdemben a járás szolgabíróját kereste meg, kérésén a büntetés végrehajtását. Mi történt? A szolgabírói hivatal azon stílussal, hogy felelőség terhe alatt meghagyatik a község bírójának s nyolcz nap alatt az eredményről a jelentés elváratik. Kiküldte a bírónak. A községi bíró per akta az iratot letette a község ladjába s tette a jelentést, hogy minden rendben van.

Nagyon kívánatos volna tehát először hogy a mulasztók kiírásával ne a tanító, hanem más hivatalos közeg pl. a körjegyzők bizassanak meg. Másodsor, hogy a tanító lelkiismeretesen teljesítse köteleességét, legyen a tanítói hivatal független t. i. ne legyen kénytelen karc gabnájáért, aprólékos évi járulékaért készpénz fizetésért rimázkodni. Ha lőbbit nem, legalább készpénz fizetését 1/1 évenként kaphassa az adóhivataltól. Szedjék be közhatalosilag a tanító évi járandóságát, hogy a nép lássa és tudja, hogy a tanító nem a nép szolgája, hanem az állam hivatalnok. Ne tegyék ki a tanítót azon aggályos viszonyoknak, hogy kint levő illetményeit krajczáronként nagy meghunyászkodással kaphassa meg, vagy az adósfelek elhalván vagy elszegényedvén, illetménye örökre odavesszen.

A tanító buzdításai még nem elegendők a pontos iskolázás kerestül vitelere, szükséges oda a szülők lelkiismeretes buzgósága. A szülőknél is megvannak köteleességei a szorgalmas iskolázás iránt. Mindenek előtt el kell ismernünk, hogy az iskolák hasznos intézetek és fel kell ezeket hálásan használniok gyermekeik javára. Fájdalom, sok még azon szülő, ki maga iskolába soha vagy igen keveset járt s innét származik az elfogultság, mely a tanulás ellen irányul. Minek tanulna annyit gyermekem, szokták mondani, irni olvasni tud, pap vagy fiskális ugy sem lesz belőle. Kötelesek a szülők kezét fogni az iskolával, azt a nevelést melyet gyermekeik az iskolában nyernek lelkiismeretesen s gondosan elősegíteni a jó házi nevelés által, ami különösen legelső szülői háznál hiányzik. Falun vasár és ünnepeken vagy estéknél hemzseg a korcsma a fiatal nemzedéktől. Van ott ismétlő tanuló is a szülők könynyelműsége, pár czimpora 9 évi iskolai nevelést lőnkre teszi, örökre olmosa.

A szülői házon kívül a törvény végrehajtásával megbízott előjáróság buzgósága és erélyes felőpéséről, szigorától várható a pontos iskolázás. A törvény legyen törvény s annak engedelmeskedjék mindenki. El kell ismernünk, hogy népoktatási törvényünk megalkotása óta népi iskolai ügyünk óriási emelkedett, mindamellett sajnosan kell tapasztalunk, hogy edes hazánk falusi tanügye még mindig mostoha gyermek,

hogy hazánkban minden megalkotott különösen az adó és katonai törvény végrehajtás, csak az ember nevelés törvényével történnek legkevesebbet.

Egyes törvényekben ott van az éjjeli-őr, közbábi, kororvos, himlőoltás, halottkém-közegészség, tüzendőri és tudja Isten hány féle ügy, azokra mind van gond és figyelem.

Ha a községi előjáró a legelő vagy fogyasztó vagy más adónemek ledzésénél hátrálékban van, van akkor lótas futás, egyik hivatalos közeg a másikat éri, jön akkor a szolgabíró vagy segédje, foglalják le a község vagyonát, a községi bíró ellen készen áll a fegyelmi vizsgálat, de a falusi népnevelés ügyével a tanév kezdetétől annak bezártáig a tanítón és a jó Istenen kívül senki sem törődik. Ha az iskolaszék, a község felkése, az előjáróság egész iskolai évben az iskolát egyetlen látogatására sem méltatta, semmiféle intézkedést vagy gyűlést nem tartott, az már más szó, ezért nem felelős senki.

Az előadottakból tehát az üdvös tanulság. Ha megszakadunk is rimázkodásunk vagy buzgóságunkban a gondos iskolázást kerestül nem vehetjük meg 1-ő a népoktatási törvényünknek érvényt nem szereznük, míg a közigazgatási hivatal ennek szigorú betartása felett nem őröködik.

2. Mint a vallásos nevelés megrontója, az esti korcsmai dőzsölés szigoruan tiltassék be. Korcsmába 16 éven aluli növedékek belépni ne legyen szabad.

3. A külön magán legeltetés szigoruan tiltassék el.

4. Keltsük fel a népben a becsület érzést, aki olvasni, irni vagy számolni nem tud, ne lehessen bíró vagy községi előjáró, iskolai bizonyítvány nélkül az iparos tanonc ne kapjon munka könyvet. Neheztessék meg még házassága is ferjhezmenetele is annak, ki iskolába nem járt.

5. Végül kívánjuk mindezekhez, hogy oly tanítók képeztessenek, kik nem tudálékosság affektálók, hanem szerények, példás családtyúk, munkás, hitbuzgó férfiak akkor bizom, hogy falusi tanügyünk telof virágozni.

Málinger Károly

Különfélek.

— Személyi hírek. Dr. Sass Elemér helybeli kir. ügyész hasonló minőségben Szegszárdra helyeztelet át. Őszintén sajnáljuk a derék férfiú távozását. — *Weszter Uvre* orosz. képviselő több heti tartózkodásra a fürdő használata végett Hévízre érkezett. — *Dr. Csépesz Kálmán*, kit lapunk olvasóközönsége érdekes tárca-közleményeiről is előnyösen ismer, az ügyvédi vizsgálatot sikerrel letevé, ügyvédi irodát nyitott helyben a régi takarékpénztár épületben.

— Nyári mulatság. A helybeli hadastyan egylet nyári mulatsága, mely e hó 3-án tartott meg az Egyletkeriben mind erkölcsileg mind anyagilag igen szépen sikerült. Emelte az ünnepeit megjeleneésével a közös hadseregbeli és honvéd tisztikar is, kiváló érdeket kölcsönzött a mulatságnak az a fesztelen jövedel, mely elejétől végig jellemezte. A tiszta jövedelem 131 ftr 10 kr. volt. Felüliztek: Hirschler Henrik, Alsó-Dombor 2 ftr 50 kr; Hirschler Jakab Alsó Dombor, 2 ftr 50 kr; Glavina, Gelse, 2 ftr; Murkovich 1 ftr; Birck 1 ftr; Köller István 10 ftr; Gruner Lajos 1 ftr; Gruner Károly 1 ftr; Gruner György 1 ftr; Bakó Gyula 1 ftr; Bubb Károly Z. Szt. Mihály 1 ftr; Unger Jánosé 50 kr; Handley Ignác 50 kr; özv. Vasdényey Antalné 5 ftr; özv. Frankovics Majorné 1 ftr; Gaál Miklós 2 ftr; Kollár János Pacsa 10 ftr; Peterics Gizella 60 kr; Sipos Imre 1 ftr; Müller László 1 ftr; Köller Vilmos 1 ftr; Baranyay 1 ftr; Schutz Zsigmond Pacsa 1 ftr; Kugler Sándor 1 ftr; Kasztl Ignác 50 kr; Glazer 1 ftr; Stern Dávid 50 kr; Schieffer M. I. 2 ftr; Schieffer L. 50 kr; Platschek M. 60 kr; Reinitz Pacsa 70 kr; Korein Lipót 1 ftr; Berger testvérék 50 kr; Glazer Garabonc 1 ftr 50 kr; N. N. 50 kr; Cseresnyés Sándor 1 ftr; Gerther család 50 kr; Dr. Trippammer 50 kr; ftr. Csintalan Pál 50 kr; Gross Samu 50 kr; N. N. 10 kr; Pollák Desző 20 kr; N. N. 50 kr; Zathureczky Zsigm. 4 ftr; Bogay Ödön 1 ftr; Halvax Frigyes 50 kr; Kalivoda J. 1 ftr; Clement Lipót, Palin 10 ftr; Dolcsall főhadnagy 50 kr; ifj. Jack 10 kr; Haas őrnagy 50 kr; Olvashatlan 50 kr; Vanitsek Kár. 20 kr; Gőnczi felvigyázó 10 kr; Dautler János 20 kr; Bubik Nándor 2 ftr; Tóth építész 1 ftr; Keller Ignác 10 kr; N. N. 50 kr; N. N. 50 kr; N. N. 50 kr; Farkas orvos 1 ftr; Olvashatlan 50 kr; N. N. 50 kr; Nagy Károly 50 kr; Bartos Béla 50 kr; Horváth Ferencz 70 kr; Kis Arthur 30 kr; Pintér Sándor 50 kr; Plander Alajos 20 kr; Oszeszly Antal 1 ftr 50 kr; Hild S. 50 kr. Schönfeld Mór 1 ftr. A hadastyan egylet elnöksége a szives adakozóknak ez uton mond hálás köszönetet.

— Interpelláció a városi kapitányához. Egy uri ember figyelmeztetett bennünket arra, hogy a palini teleházak tejhordó kocsijával szabadon járó egy csikaja nagy passióját találja abban, hogy a »Szarvas« körüli fiatalokhoz dörgölőzködőn kergük lehántja, s hogy erről a kapitányság már több ízben figyelmeztette lett. Ha a dolog így áll, kérjük a t. kapitányságot, nem tarjaja köteleességének megfelelő módon intézkedni, hogy a csikó ezen kedvtelése s a gazda vagy kocsisa gondatlanságának vége vessék s az eddigi károk megtérítessék? Szerk.

— Iskolaírt értesítés. A nagy kanizsai polgári fizu iskolában az 1887—88. tanévi rendes vizsgálatok június hó 25-én veszik kezdetüket és tartanak e hó 29-ig bezárólag. A magánvizsgálatok június hó 21-én fognak megtartani; 29-én délelőtti 8 órákor »Te Deum laudamus; utána a jutalmak valamint az értesítés és a bizonyítványok kiosztása. Mindezekre a t. szülőket és tanügybarátokat ezennel tisztelettel meghívja N. Kanizsán, 1888. évi június hó 6. A polg. isk. igazgatóság.

— Murakeresztúrról értesítenek bennünket, hogy ott túrózó egylet van alakulóban. Ezt a hírt örömmel regisztrálva dicsérettel említhetjük fel, hogy a község a Seltnerhofer Frigyes soproni czégtől egy szivó művel ellátott tüzi fecskendőt rendelt meg.

— A Kistaludy-utca mizerájja. Az utolsó hét forrósága, mely óriásiag növelte utcáinkon a port, mutatta meg igazán, mily primitív fokon áll nálunk az öntözés. Azt a csekély vizet, melylyel lőutcaink öntözöttek, csakhamar elnyeli a nagy por s alig van az öntözésnek látszata. De különösen érezhető e mizeria a Kistaludy utcában, melynek klinkerje nem léven, a por éppen nagy s öntözni pedig nem öntöznek, pedig ezen az utcán keresztül közlekednek az urasági szekerek a majorból a sáncaiba, óriási port verve fel az utcában. Ép azért itt nagyon is indokolt volna az öntözés, vagy ha ezt nem tessik, közlekedésnek az urolalom szkekrei a klinkeres utcákon keresztül, a hol a por mégis kevésbé érezhető.

— Gyermekek-kitérés. F. hó 1-én a helybeli vasut-állomás közelében fekvő ugynevezett »fecskeparti« dűlőben, a h. sz. miklósi országtutól mintegy 30—40 lépésnyire Kálovics Istvánné kis kanizsai lakos a rozsbárdák közt füvet szedgetvep, ott — nem kis meglepetésére — egy 9 hónapos, egészséges, mosolygó gyermeket talált kitéve. — Csudálkozásából felocsúdva vitte azután asszonyi találmányát a »lelenczház«... illetve az universalis atyaságu kapitánysághoz, ki a nyomozást rögtön meg is indítván, csakhamar rátalált a megdondolttan vagy szivtelen anyára, Németh Istvánné sz. Rachel Juli sz. miklósi béresné személyében. Miután tett minden haborás nélkül bevallotta, áttételet a törvényszéki vizsgáló bírósághoz. A kitévés oka — állítása szerint — az volt, hogy férje folyton üldözte miatt, házasság előtti »szerelem-gyermek« lévén a kis ártatlan honpolgár.

— Szerencsétlenség. Tapolczáról írják nekünk: E hó 5-én délelőti egy Klein Mari nevű tisztogatóné a Soutca egyik házában első emeletén az ablakokat tisztogalt, egyensúlyát veszít s lezuhant a következőre. Szerencsétlen oly sérüléseket szenvedett, hogy felgyógyulásához kevés arany.

— Kereskedelmi múzeum Budapestben. Megjelent és beklüdetelt hozánk: A hazai termékek állandó kiállításának katalogusa. Szerkesztette Németh Uvre miniszteri tanácsos a kereskedelmi múzeum igazgatója. Első évfolyam 1888. Ez uttal csak jelezni kívánjuk a 621 oldalnyi díszesen kiállított vaskos katalogus megjelenését mely 892 czéget mutat be, készítményeiket gyártmányaikkal és azok árával. E katalogus összeállítását fényes bizonyosság szolgáltat a kereskedelmi múzeum életrealóságáról s azon egészséges eszméről, mely a hazai termékek állandó kiállítását létesítette. Az eredmény egyszerűsmdn biztos zálog a jövőre nézve. Lapunk legközelebbi számban bővebben fogjuk ismertetni, addig is felhívjuk a közönség figyelmét az érdekes és tanulságos katalogusra.

— A hititani vizsgálat. E hó 7-én ment végbe a helybeli községi elemi népiiskolánál. Délelőtti a fiúk, délután pedig a lányok vizsgáltak. Püspöki biztossal Modrovics gelsei plébános és kerületi esperes ur volt kiküldve, ki a növedékek előmenetele fölött teljes meglegedésének adott kifejezést.

— Iszteti tréfa. — Andri István városi rendőr Julcsa nevű leánya-varrásból hazamenet a »Hunyady-utczában« t. hó 1-én délután egy pécsi m. kir. postahivatali pecsétyével ellátott a 2500 ftr ártalommal jelzett levelet talált, mely a nagykanizsai pályaudvar postahivatalához volt címezve. — A levelet rendőrségünk nyomban elvitte a városi postahivatalhoz, hol mindkét pecséttel megerősítve vissza küldetett a pécsi postahivatalnak; de egyáltalán nyomozást is indított meg a némileg észrevehető metszés és ragasztás által gyanusnak mutatkozott levél-ügyben, mire nézve a válassz a pályaudvarnál egy — hozsantó mosoly volt! Mi ellen rendőrségünk a kellő intézkedést megtette.

— A javítottalban. Övegy Gelsen Istvánné helybeli lakos szüance fia, ki kétéves börtönbüntetéséből csak a tavasszal szabadult ki, megúván iamét a munkára szorított tisztes életet, a dologtalan factrákodásból pedig meg nem éltet-

ben, bezerzett magának egy dupla puska, pisztolyt baltát, és — világa ment csavargónak. — Hallomás szerint a zsigárdi kanászbotárt már fel is szőlította, hogy tartson velet Bajcsára sertést lopni. E közben f. hó 5-én haza is tévedt s a Garai-utcában be-
terít Gerdes lakásába, hol előre megsejtett 60 frt készpénzre szeretett volna szert tenni, s miután az legszorgosabb kutatásának sem sikerült, egy pár csizma és egy tarisznyával edább állt. Ugyanazon este állítólag a részei őrház közelében esendőrönggünk szemre kapta, de ő egy kerítésben megakadt fegyverét visszahagyva, futással menekült. He-
tedikén — kézrekerítette végett — mind a esend- mind pedig a rendőrség részéről ő-
járatok küldettek ki.

Egyleti élet. A keszthelyi önk. füzöltő-egylet évi közgyűlését f. hó 3-án tartotta, melyen a működő tagok teljes száma, a pártolótagok pedig 1/4-ed részben jelentek meg. A közgyűlésen Hoffmann Soma ügyvéd, egyleti alelnök elnökölt. Az ő szívélyes elnöki megnyitó beszéde után a multévi közgyűlés jökönye olvastott fel és hitelesített. Ezután Pótz Pál titkár olvasta fel jelentését, a lefolyt egyt. év eseményeit sorolva fel benne, mely részben örvendetes, részben gyászos volt. Örvendetes, hogy Festetich Tassiló gróf elfogadta az egyleti védnökséget, s hogy tűz eset nem volt a mult évben; gyászos az egyleire Dr. Lipp Vilmos halála, ki mint egyleti elnök buzgón, hiven és igazán szolgált a humánus egyletet. A jelentés tudomásul vétele után Csathó Alajos, mint a számvizsgáló bizottság elnöke jelentette, hogy a pénztárnok által vezetett számadások rendben találtak. Elnöklő alelnök ezután a halálhíresztés után üresedésbe jött elnöki tisztség betöltésére hívta fel a közgyűlést. Mire egyhangulag Deiningger Imre gazd. intézeti igazgató ki-
áltotta ki elnöknek, ki a megválasztást elfogadta, elfoglalt az elnöki széket s 12 tagból álló számvizsgáló bizottság megvá-
lasztását kérte. A választmányba Csák An-
tal, Csathó Alajos, Papp Sándor, Beck Sándor, Lenárd Ernő, Nagy István, Kósa János, Scheiner Henrik, Szabó Pál, Ifj. Reischl Venczel, Hoffmann Miksa és Szil-
lagyi Lajos urak választottak be; számviz-
gálók Csathó A. elnöke alatt Scheiner
Henrik és Unterberger Ferenc választat-
tak. Ezután megállapított az 1888. évi
kölségvetés. Elnök ösztönzésre kérvén a
tagokat, a közgyűlést bezárta. Ezzel a gyű-
lés az elnök elnök elterelésével véget ért.

A talált lovak közül, melyek-
ről mult számunkban megemlékezünk, kettő
a sardi uradalom részéről már átvételt,
kettő pedig egyik garabonci jómódu gazda
tulajdonának bizonyult. A gaz lóiferansok-
nak nyomára jönni ez ideig nem sikerült.

Sértés-betegség mutatkozik né-
hány nap óta a legelői falkában, sőt egy-
kettő el is bullott már közülök. A városi
kapitányság s illetve állatorvosnak szorgos
intézkedése azonban — úgy látszik — elejét
fogja venni a nagyobb bajnak.

Gazdasági tudósítás. Keszthely
vidékén az eső hiánya a növény életre
rendkívüli káros hatással van. Az őszi ve-
tések még csak kibírják, de a tavaszok törp-
pék maradtak. Kukorica, burgonya silány,
a szarvaság miatt megkapálni lehetetlen; a
gyümölcsfákról a termés leaszalodik; szóval
az idei terméshez költözött szép remények
jésztöleg tűnöznek.

Öngyilkosság. Horváth Antal
keszthelyi lakos, asztalos, iszákossági máni-
ában szenvedő 30—35 év közt levő egyén
f. hó 2-án Keszthelyen, a Veicz-féle ház
udvarán levő kut kávéjára ült s onnan di-
kurált az udvaron dolgozó kovácsokkal. Ezek
egyike figyelmeztette a ptyókos Horváthot,
hogy ne üljön a kutyávan, mert bele esik
a kutha. „En meg bele is ugrom!” jegyzé
meg Horváth tréfásan. A szót tett követé;
Horváth a kutha veté magát s mire fehu-
ták, meghalt.

Értesítés. A nagy-kanizsai közö-
népiskolákban az évi zárvizsgálatok követ-
kező sorrendben tartatnak meg: Junius hó
18-án reggel I. II. felső leány és III. fu-
oszt. d. u. IV. III. és párh. III. leányoszt.
19-én reggel II. párh. II. és I. leányoszt.
d. u. A. I. B. I. leány és IV. fu-
oszt. 20-án reggel párh. III. II. és párh. II. fu-
oszt. 21. reggel I. fu. Petőfi-utcai I. fu. és Teleky
utcai I. fu. oszt. d. u. Arany János-utcai
I. fu. I. leány és Petőfi-utcai I. leányoszt.
22-én reggel a VI. és VII. kerület összes
osztályaiban. 23-án reggel tornaszat. 23. és
24-én reggel és d. u. női kézimunkák ki-
állítás. 25-én magánvizsgálatok. 29-én
„Te. Deum laudamus” és az érdemsorozat
kiosztása. Kelt Nagy-Kanizsán, 1888
junius hó 6-án az igazgatószék.

Színészet. Sághy Zsigmond magy-
yar színtársulata igen változatos repertoír-
ral tart Keszthelyen előadásokat igen közepes
számu közönség előtt. A tél ház ritka, mint
a leher holló. Hja! „Szegény az ecclesia,
maga harangoz a...”

Véres veredések. Szegéről írják
inspuznak: Tóth Ferenc s Tóth János
bezerédi lakosok mult május hó 31-én ke-
degyesen idogáltak utóbbinak a bezerédi
hegyen levő borpinczejénél. — A szivar s
dohány árának fémeléséről az atyáknak
tudomás nem lévén, a rendszerint szokásos
magas és mindenki által éleszeretettel meg-
beszél politikai képezte discursusa főtár-
gyát, hogy közbe-közbe jó nagyokat kortyan-

toltak, magától értődik, hisz nem azért
megy az ember pinczeszere, hogy szomjaz-
zon. Mindegyike keményen érvelt a maga
álláspontja mellett. Előbbi a kormánypart-
nak lévén híve, védte a kormány politikáját,
tárta ellenben ki 48-as függetlenségi elve-
ket vallott, használat hozta fel legfogosabb
érveit bebizonyítandó társának téves néze-
teit. A két borozó addig iparkodott egymást
szóbeli argumentumokkal meggyőzni, míg
végre karóval, baltával szálltak sikra meg-
győződésükért, mi közben egymást úgy hely-
ben hagyták, hogy Tóth Jánosnak balkarja
tört el, testén több helyütt szenvedett apró
sértések. Tóth Ferencnek is kijutott az
ültegekből, mert, mint az orvosi látlelet
mondja, több folytonossági hiányt talált-
ván testén, könyebb sérteket kapott. En-
nek daczára letartóztaták és bekisértek a
zalaegerszegi kir. törvényszék börtönébe.

Tanító-gyűlés. A „zalamegyei
ált. tanítói testület” keszthelyi járási köre
máj. 30-án tartotta meg tavaszi gyűlését
Gyenes szőlőhegyi község iskolájában. Meg-
jelent 30 tag, a pár hiányzó meg nem je-
lentését betegséggel igazolta. Mint vendég
megjelent Győre János keszthelyi hitoktató
és segédlelkész, ki a gyűlést megelőzőleg
sz. misét mondott „Venisancté”-val. — A
tanítói gyűlés első tárgya volt a Mihalik
János cserzegei tanító gyakorlati tanítása a
3 csoporttal bíró osztálynál elemi népiskolá-
ban. A fiatal tanító helyesen oldotta meg
feladatát, bár ebbeli munkájában nagy ne-
hezségekkel kellett küzdenie, mert a tanítá-
st idegen iskolában, ismeretlen, kellő elő-
képzettséggel nem bíró gyermekekkel hajtolta
végre. Második tárgy volt Pósch Zsigmond
keszthelyi polg. isk. tanító felolvasása a
„Javitó és menedék helyek”-ről. A felolvasás
egy része megkapók és szép nyelvezettel
voltak írva és szépen felolvasva, de kellő
dispositió nélkül keredék egészet nem
képezhetett. 3. szor Kovács Sándor vonyar-
czi tanító a fanemesítésről szólt és mutatta
be gyakorlatilag. 4. ik helyen tárgyalattak a
tanításnak fallu helyen nyáron czélszerűbb
beosztása és a hanyag iskoláztatás kérdése.
Régi dolgok ujkiadásában, sokat tanácskoz-
tak tanítói körök a kérdések telett, sokat
és sokféle javaslatot is fogadtak el s ter-
jesztettek fel a végrehajtó hatalomhoz, hol
azon török meg minden, hogy „kiadatik”, és
meghagyatik felelőség terhe mellett! — és
— aztán — nem törtenik semmi, mert
nincs senki, ki felelőségre vonná a végre-
hajtó közeget. De nem is csoda, a megyei
tanfelügyelő, járási főszolgabírók annyira
és annyira tul vannak terhelve ezer meg
ezerféle ügyekkel, hogy képtelenek közö-
sí bíró és jegyző uraknak dolgait ellenőrizni.
No meg az is nagy baj, hogy a tanfelügye-
lőknek nincs végrehajtó hatalmuk. Ez kel-
lenő csak, a tanügy azonban nagyobb len-
dület venne. A jövő gyűlés helye Keszthely
lesz, majd akkor Illy Emma és Nagy Margit
keszthelyi tanítóknak mutatják be, hogy
mesternők a tanításban.

A véletlen. Hóbor József, neje
és fiuk bucsutai lakosok f. hó 6-án köp-
lőszőlőből hazamenet a magyar-utczán kocsi-
jokból, miután megvadult lovak egy erős
kódarabnak neki rántották, kiestek. A fiu
daczára, hogy a lovak közé dobott sértet-
lenül maradt apjával együtt, anyjukat azon-
ban a kerék feje és kezén mégis megse-
besítette, de csak annyira, hogy minden
komolyabb baj nélkül tovább haladhattak.
Szerencsés a szerencsétlenségben.

A pipák nem kis öröme
jelenthetjük, hogy a 16-évesében debrecze-
ni, szegedi sat. magyar „szüzdohány” mint
specziálisát már kapható. Egy-egy 100
grammos papír és nem leveles vagy tekerés
csomag ára 30 kr., tessék tehát fumigálni a...

Iskolai vizsga. Német Szent
Miklósról írják nekünk, hogy az ottani is-
kolában az évrő vizsga e hó 3-án tartat-
ott meg a homokkomáromi lelkész, a köz-
ségi előjáróság s a szülők jelenlétében.
Magyar Lajos néptanító ex alkalommal buz-
góságának és tanítói ügyességének igen
szép példáját adta, a mennyiben a tanulók
ügyes feleleteikkel meggyőzték az előjár-
óság megelégedését kivált, másrészt szü-
leiknek nagy örömet okoztak. A derék ta-
nító buzgalma elismerésre méltó.

Kiltett gyermek. F. hó 4-én
reggel 3 óra tájban a keszthelyi Hanczokrét
csöcsze a fűben egy 4 hónapos csecsemőt ta-
lált. A csendőrség rögtön nyomozni kezdte
a bűnös anyát s lel is találta Molnár Rozsi
hagymási születésű 29 éves nőcseléd szö-
melyében. ki Keszthelyen Berger Samunál
szolgált. A bűnös ott hűdésre tetíték.

Sáncz községben Fuksz Anna
lakása ablakán — míg ő a mezőn dolgozott
— valami enyves kezű asszonyi állat besur-
ranván, tőle mintegy 40 frt értékű ruhane-
müt ellopott. A gyanu egy lízáló asszonyt
— ki 14 nappal előbb ott is követett el ha-
sonló betörést — terhelte, kit a helybeli
rendőrségnek, miután tettes Kanizsára
menekült, sikerült is f. hó 7-én a lopott
ruhákkal együtt kézrekeríteni.

Hirtelen halál. Szegéről írják:
Bors Józsefnek született Barát Vera Nándor
f. hó 5-én kukorica kapálásból haza menet
utközben elesett és meghalt. A megejtett
orvosrendőri bonczvizsgálat szívzselhűdést
constatált.

Posta. Az új frankó-rendszer a
közönségre azt a kellemetlen kötelezettsé-
get rója, hogy magának kell a frankó díjté-
teleket kiszámítani, a mi legtöbb esetben
úgy sikerül, hogy a feladó vagy többet
vagy kevesebbet ragaszt rá helyegekben a
szállító- vagy pénzeslelvélre. Ez természet-
esen mindkét esetben kellemetlen a feladóra
nézve. Ennek elkerülésére jelenik meg leg-
közelebb egy díjtáblázat, mely az egész
díjazást oly egyszerűsége redukálja, hogy
bárki legyen az a laikusok között is a
legalkalmasabb, egy tekintettel feltalálhatja
bármily értékű és sulya küldemény díját
minden díjfélokban. Előleges megrendeléseket
elfogad Kovács Ferenc posta- és táviratiszt
Nagy-Kanizsán; a mű megjelenése után pe-
dig megrendelhető minden postahivatálnál
vagy könyvkereskedésben. Ara a körülbelül
7000 francotélt magában foglaló táblázatnak
30 kr.

Könyvek. Stein János m. kir.
egyetemi könyvtáros és kiadó Kolozsvárról
legújabb jegyzékét küldötte be hozzánk. A
tevékeny kiadó sok becses művel gazdagítja
irodalmunkat. Ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Közgazdaság.

Gazdasági-tudósítás.

Szt.-Gróth-vidék 1888. május 24.

Vidékünk termés-kiültása a folyton
tartó szárazságban, majdnem szünet nél-
kül uralgó száritó szelek következtében nem
valami vérmes reményekkel kecsegtető, amen-
nyiben a tejlődés tekintetében különösen a
tavaszok nagyon hátra maradtak, nem
csak, hanem kivált az árpa sárgulni sőt hely-
lyel közel kiülni kezd. Takarmány növé-
nyeink szintén igen gátolva vannak a nö-
vésben. Kapás növényeinket nem lehet
kapálni. Szőlőink egyáltalán nagyon keveset
hoztak bárha a fiatalabb tőkéknek egyes
oldalakban szépen mutatkozik. Gyümölcs,
minden féléből szépen jégérkezik. —

**Legelőszőlő pótlékát a szalmaszákok-
nak** egyedül csak az újlag javított, patentált faru-
gany matracok képezik. Tisztaságuk, ruganyosságuk
és hajlékonyságuk tekintetében, valamint azon lehe-
tőségük fogva, hogy mindig tisztán tarthatók, felül-
múlhatatlannak. Másrészt a szalmaszákok használata
már egészségügyi tekintetből is mellőzendő. Ebből ma-
gyarázható, hogy a mindig tiszta farugany mat-
racz oly gyorsan kiszorítható a rothadt, porral
telt és egészségtelen szalmaszákokat. Még ott is a
hol ezeket évenként újól megtöltötték, nem marad-
hattak meg mert a szalmaszákok mégis csak káros
portartói az egész házban és a második töltekör
felemészti a farugany matracz árát. Annak ellenté-
tül e matraczok korlátlanul tartósak, elpusztíthat-
lanok és olcsóságuk daczára — darabja csak 6 frt
további költséget nem okoznak javításért.

Másik előnye a matraczoknak kezelhetőségük.
Mig a szalmaszákok sok tért foglalnak el, különösen
ha szállítatnak, addig a matraczok pár másodperc
alatt 1/2 köbméter teriméjű csomagá változtathatók.
Ép oly praktikus különlegességet képviselnek
a kiltető szerkezetű farugany matracz, melyekből egy
matracz és egy szőnyeg segítségével egy perc alatt
kényelmes tükelyet lehet készíteni.
Mindenen jeles előnyökkel fogva ajánlhatók a
farugany matraczok és farugany ágyak magánlakó-
soknak egy vendéglők laktaiknak kórházaknak stb.
s mindig megtekinthetők ezek a központi raktárban:
Bécs, Neuer Markt, vagy az I. sz. oszt. ajtó-
ab-
lak- és padolat gyár raktárában Récs IV. Humm-
gasse 13. Itt mindig nagy raktár van kész ajtó és
ablakokból, puha padozat és völgy-amerikai fries- és

parquet-padozatokból. A gyár a szaraz fa-nyag nagy
raktáránál, valamint kész árak nagy készletével fog-
va azon helyzetben van, hogy az iránt minden szük-
séget a legrövidebb idő alatt kielégíthet. Elvállal-
ja a kapuzatok, laktanyák, iskolák kórházak irodák
stb. berendezésének elkészítését. Pakliádk minden
nagyiságban s általában mindegyemű gép által készi-
tett fanemek előállítására rajok és minták szerint.

Felelős szerkesztő:

VARGA LAJOS

Hirdetések:

A híres **Strakosch Bauer-féle**
ruhamosó és facsaró gépek
raktára

Rosenfeld Adolfnál N. Kanizsán
hol eredeti gyári áron kapkátok.
189 1—6

Budapest 1885.	N.-Palánkán 1887.	London 1878.
Nagy dísz oklev.	Aranyérem.	Diszoklevél

Csók **József**

ca. és kir. kiz. **mi Portland** szab. első szer-
cment- és

vizhatlan mész-gyár
BECSINBAN.
Központi iroda és raktár:
Budapest V. k. Rudolf-rakpart 8. szám
ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési
vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi
előjáróságok, valamint a n. é. építő közönség
becses figyelmébe saját gyártmány. 118 14—30

Portland - cement
és vizhatlan meszt,
melyek mindenkor egyenlő jó minőségben
szállítatnak.

**Árjegyzék a magyaraiat ki-
vánatra készséggel megküldetik.**
Kecskemét 1872. Ezüst érem. Ujvidék 1876. Arany
érem. Szeged 1878. Ezüst érem. Trieszt 1882.
Arany érem.

Pályázati hirdetmény.

Murakeresztur község előjárósága ezen-
nel közlé teszi, hogy a helyben építendő
köszégház munkálata, melyre 1500 frt meg-
állapított f. évi június 17-én d. u.
10 órakor fog a helybeli jegyző iroda-
ban megtartandó árlejtésen kiadni.

188 1—1

Az előjáróság

UJ!

Szabadalmazott szeges gözmozgólógép

3 1/2 és 4 lóerejű
fa- szén- vagy szalmafütésű gőzmozgólógép számára,
10 órai munkaképesség 4500-6000 kéve,
teljesen tisztán elcsépelve és osztályozva,
sokkal csekélyebb szükselet hajterő és fűtőanyagban.
teljesen nagyobb és jobb munkaképesség,
könnyebb szállítás mint a verőlecezes gépeknél

Árjegyzékek kívánatra.

Ezenen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint
előnyösen szállítja

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

első magyar gazdasági gépgyára
Budapest,
külöb váci-ut 1. szám.

159 a 4—5

LEGUJABB
Nyári szövetek
előlégi gyapjú
szétküldi utánvétellel legelőszőlőben
megszabott árakon a realitnak és
szólódnak legjobban ismert

Siegel J. W.

Brünnben
postó gyári raktár.
A szabómeister urak, kik mi-
takártyámat még nem bírják és
vevők körét fűltette szőlő szövet-
tek földolgozása által nagyobbitani
akarják leveles Japán szövetke-
jének hozzász bízalmassan fordulni.

Legújabb mintakártyámat in-
gyen és bérmentesen küldöm meg.
149 11—12

Vajdái csak e vőjeggyel
Professor dr. Lieber
Ideg-erő-elixirje.

tartós gyógyítására a legmarkosabb meg-
bajoknak különösen sápkór, fűlajás, migrán
szivdologias gyomorbojok stb. Hővébbet az
üveghez mellékelt utasítás mond. Az ár
előleges beküldés vagy utánvétellel üveg-
ben 2 frt, 3 frt 50 kr. és 6 frt 50 kr.
kapható a gyógyszerárakban. Fücskár:
Török József gyógyszerár Szekesfehérvárról.
Ságy Rezső gyógyszerár Szekesfehérvárról.
Sipecz István és Göbel Kálmán Budapest.
Pécsét. 183 1—13

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári

társaság

Bécs IV. Heumühlgasse Nr. 13, alapított **1817.**

MARKERT M. vezetésével

ajánlja nagy áruraktárát kész ajtókból és ablakokból lakatosmunkával együtt, valamint puha hajópadozat és tölgyfából való amerikai cserézkes- és parquette padozatoknak.

A gyár úgy száraz faanyagok nagy raktáránál mint kész áruinak készleténél fogva azon helyzetben van, hogy bármily szükségletet a legrövidebb idő alatt kielégíthet. A gyár azonkívül kapuzatokat, kaszárnyák, kórházak, iskolák irodák stb. stb. berendezéseit rakládákat minden nagyságban, a gép által előállítandó mindennemű famunkákat a kívánt rajzok és minták után elvállal.

Farugony-matrácok ára 6 frt.

171 3-26

Városligeti

Testegyenestítő gyógyintézet

BUDAPESTEN,

(ezelőtt Dr. Fischhof-féle vizgyógyintézet) Hermina ut 1525

Van szerencsénk a t. közönséggel tudatni, miszerint a mai napon a fenti gyógyintézetet megnyitottuk.

Intézetünk a főváros egyik legmagasabb, kisebb és legegészségesebb helyén fekszik ugyanazon területen, melyet eddig a Dr. FISCHHOF-féle városi vizgyógyintézet foglalt el. — A 44 000 m² méternyi sűrűn befásított telken épült Cottage-épület 30 tiszta, egészséges, külön bejárattal újonnan átalakított szobát foglal magában. — Casinóval, zárt és fűthető folyosóval, tekepályával, lugásokkal stb. stb. —

A fővárossal való összeköttetést lóvonatok és társaskocsik közvetítik.

Az intézetünkben felvett betegek minden beteg testalkatának és bajának megfelelően külön előállított készülék segítségével rendszerint műtét nélkül gyógyítottak. — Kitűnő és eddig el nem ért sikerrel kezeljük különösen a következő betegségeket u. m.

I. Az összes bármely alapon fejlődött (csúszos, köszvényes, gümőkáros) izületgyulladásokat. — II. Csonttöréseket, fezemokokat és ezeknek valamint az izületgyulladásoknak utóbajait, u. m. (zsgor) izületmervevégekkel korlátolt mozgathatóságot végtaggyulladásokat, elgöbüléseket stb. III. A vele született és következményes elgöbüléseket u. m.: a gerincoszlopoknak oldal-mell

és hátfelé irányult elgöbüléseit, angolkóros vagy csigolyaszúvas alapon keletkezett pápákat, tyukmelleket, görbényákat, donga-lud-ló- és saroklábat, donga-gasos terdet. — IV. Gyermekehüvést és következményeit. — V. Zuzódásokat, csusz és köszvényt.

Készülékünk a plasztikai művészet legmagasabb fokán állván, megvalósítják a modern testegyenestető legmerészebb követelményeit, minél fogva minden betegnek kivétel nélkül a fennjárást és az egészséges fekvésű intézetünk tiszta levegőjében való szabad mozgást, de első sorban a műtét (operáció) teljes mellőzését lehetővé teszik. Az eddigi hidegvíz gyógykezelés folytatottatik.

Bővebb felvilágosítást úgy az egyébb ezuttal fel nem sorolt betegségek gyógyítását — mint házi szobálatunkat illetőleg, könyvecskébe fűzött értesítőink nyújtanak, melyekkel kívánatra bérmentve szívesen szolgálunk.

Ezen közhasznú intézményünkre kérjük a t. közönség pártfogását. 170 4-5

Igazgatók:

dr. Verbélyi László dr. Róth Adolf Fischer Győző
felelős főorvos, egyetemi m. tanár testegyenestítő cs. k. udv. szállító orvos, seb- mű
a Stefánia-gyermekórház sebésze. az intézeti betegek rendelő orvosa. és testegyen. segélyművek gyárosa.

ÁLDÁSI IGNÁCZ UTÓDA

BUNZL L. BUTORRAKTÁRA

NAGY-KANIZSÁN

AZ „ARANY SZARVAS” SZÁLLODA MELLETT, LÖWINGER-FÉLE HÁZBAN.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy 12 év óta fennálló „olsósága” miatt is a legjobb hírnévnek örvendő butorraktáramban mindennemű butorok a legjobb minőségben és rendkívül olcsó árakon vásárolhatók. A kiszolgált butorok kitűnő minőségeért jóátalok.

Kaphatók raktáramban teljes berendezésre ó német butorok, ebédlők, hálószobák, salon garnitúrák, divánok, kanapék, tükrök, képek, függönyök, s mindennemű egyéb butorzatok nagy választékban.

Kártyosom, aki Bécsben dolgozott, s e nembem kitűnő munkát végez, biztosítékot nyújt a t. közönségnek arról, hogy a nálam megrendelt munkák izlésesen, tartósan elkészítettek, a miért mindenkor kész vagyok kezességet vállalni.

Kérve a nagyérdemű közönség pártfogását, maradtam tisztelettel

BUNZL L. 175 4 6

butorraktár-tulajdonos

az „Arany Szarvas” szálloda mellett, Löwinger-féle ház.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS”

Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen, Szerencsés vagy összetétel, kevés szabad, de gazdag, főleg kötött szénsavtartalmú kiváló hatásúknak bizonyult különösen tífózbántalmalnál a hol a szabadonmarv csekélyebb jelenléte megőrzi a betegét a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a főleg kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkotrészeknek a beteg testébe való gyors és biztos felvételét eszközli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyös, hogy a hol szabadonmarvialomban erősebb ásványvizek, mint a selters-gleichenbergi, tífózbajokban, különösen tífózbántalmalnál már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használatos.

A tífózbetegek klimatikus gyógyintézetében, különösen a leglátogatottabb Görbersdorfbán, a Margit-víz otthonosá vált. — Orvosi tekintélyünk Budapestben: Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás; Bécsben: Dr. Bamberger, Dr. Duschek stb. a legjobb eredményekkel alkalmazzák a légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Triest-Fiumóban KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT” borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

Ugyszintén kapható minden gyógyszer-tárban, fúszkereskedésben és vendéglőkben.

A legjobb SZIVARKA PAPIR A VALÓDI

LE HOUBLON

francia gyártmány

Cawle és Henry-től Párisban

Orakodjunk az utánzóktól.

E papirt dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, Dr. E. Lippmann urak bécsi egyetemi vegytanárak különösen ajánlják kitűnő minőség, abszolút tisztasága és amiatt, hogy alba semmi ártalmas anyag nincs belokveve. 889 26-36

639 szám. 1882. kp.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n.-kanizsai kir. bíróság 639/1882 kp. számú végzése által Weiser J. C. n.-kanizsai czég végrehajtó javára Budai János kis-récei lakos ellen 32 frt 64 krajczár lóke, és eddig összesen 8 frt 10 kr. perköltségek követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólvg lefoglalt és 800 ltrra becsült 8 löerejű gőzgépből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladának.

Mely árverésnek a 639/1882 kp. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Kis-Récsén alperes lakásán leendő eszközésére

1888 évi június hó 14-ik napjának dél előtt 11 órája

határidőül kitűzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésben az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1888. évi május hó 28. napján.

FÁBIÁN

186 1-1 kir. bir. végrehajtó.

Tschinkel Valódi

Tschinkel kávé

(takarékos és fügekéret stb.) a legjobb pótlék a habkávéhoz, kellemes ízű nagy megtakarítás.

Tschinkel Ágost fia

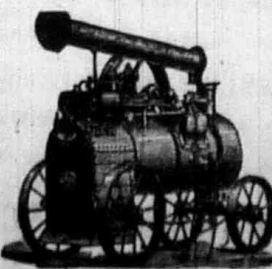
cs. kir. gyárak: Bécs, Lobositz, Schönfeld, Laibach

Képviselet Budapest Könyv Gyulánál.

BUDAPEST, KOTZÓ PÁL, üllői-ut-18. szám.

GÉPÉSZ-MÉRNÖK

ajánlja: GARRETT R. és FIAI Compound gőzmozgonyait kitűnő gőzmozgonyatt 40% tüzelőanyag könnyen hozzáférhető, kiváló szilárd, tartányok nélkül hajlított fedélű tüzszekrényvel

ajánlja: Legjobb kiténő Szöges rendszerű angol gőzcséplőit járgánycséplőit, ketős tisztítóval választó hengerrel, kemény öntvényű árpabéjazóval és tisztító szerkezettel és anélkül kapcsolható Kotzó-féle szab. harang-járgányokkal, melyeknél az összes csapágyak egy alapon elhelyezvők stb.

Fa- és szén-, valamint szalma-tüzelésre

valamint szöges gőzcséplőit. 174 4-6

"Zacherlin"

948 11 - 12

A legkitűnőbb szer minden rovar ellen!

Ez az új, kitűnő speciálitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiöli a téregket a lakásokból, konyhákból, szállókból, valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi caakis névalírással és védelmi jeggyel ellátott eredeti üvegben kapható. A mit pusztán papirzacskóban mérnek ki, az sohasem igazi „Zacherl-Speciálitás”!

ZACHERL J., Bécs, I. Coldschmiedgasse Nr. 2.

Nagy-Kanizsán kapható Fesselhofer J. urnál.
Rosenfeld Ad. urnál.
Preslmayer és Deutschnál
Marton Adolf ur. á.
Schwarz és Tauber urnaknál
Strom és Klein urnaknál
Armut Nathan urnál

Csáktornyan " Strahla testvéreknel.
Göncz L. urnál.
Zala-Egerszegen kapható Kaszter S. urnál
Uger D. gyógyász urnál
Kubinszky Ad. urnál.

Keszthelyen " Keresztes J., Schleifer A.
Kaposváron kaph. Babochay Kálmán gyógyász.
Czollner Vincze urnál
Szabó Imre urnál.

A vidéken „valódi Zacherlin” ott kapható, hol „Zacherlin falragaszok” láthatók.

3956 szám. 888.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n-kanizsai kir. járás bíróság 9018/1888. számú végzése által Weiser J. C. n-kanizsai, czég végrehajtató javára Buday János kiscrései lakos ellen 18 frt 32 kr. tőke, ennek 1880. év október hó 30-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 24 frt 42 kr perköltség

követelés erejéig elrendeli kiegészítési végrehajtás alkalmával bíróilag felül foglalt és 1000 frtra becsült 8 lőerejű gőzgépből álló ingóság nyilvános árverés útján eladatik.

Mely árverésnek a 3956/1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Kis-Récsén alperes lakásán leendő eszközölésére

1888-ik évi június hó 14. napjának d. e. 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-

dékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóság vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megálapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán 1888-ik évi május hó 28. napján.

FÁBIÁN
kir. bir. végrehjtó.
187 1—1

Máriaczei gyomorsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségekben.

Védjegy.

Főfőlmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgöngyögés, rossz illatú lelekzet, felfúvódás, savanyú felbőfés, köhika, gyomorhurut, gyomorszáj, homok- és darakepődés, telente nyálkakepődés, sárgaság, máj- és hanyás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgöngyögés, szakszorulás, a gyomornak etelekekkel és italokkal való túlterhelése, gilliszták, lep- és máj- és aranyeres bajtalmak esetében. — Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr., kettős palack 60 kr.

Központi szétküldés Brady Károly gyógyszerész által Krensterben (Magyarország).

Kapható minden gyógyszerárban.

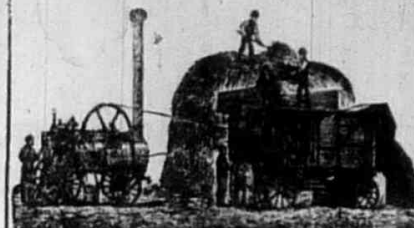
Óvás! A valódi máriaczei gyomorsöppeket sokat hamisítják és ártalmazzák. **A valódiság jele!** minden üvegen kárpis, a feletti védjeggyel ellátott britétkba kell göngyölteni és a minden üvegehez mellékelni **használati utasítást** meg kell jegyezve lenni hogy az Krensterben Gysek Henrik környvnyomdájában nyomott.

Valódi minőségben kapható: Nagy-Kanizsán, Prágor Béla gyógyász. Kudarcuk Beck B. gyógyász. Kaposvár, Collier Vincze és Babochay Kálmán gyógyász. Marzali, Körös Viktor gyógyász. Merynye, Fleischer Samu gyógyász. Nagy-Bajna, Körös L. gyógyász. Murnszombat Boles B. gyógyász. 39 32 - 52

HOFHERR és SCHRANZ

Budapesten, V. váczl-körut 76.

(az osztr. mag. államvaspálya közelében)

Ajánlják nagy választékban raktárukban levő

4, 6 és 8 lőerejű

GŐZMOZDONYOKAT

és

GŐZCSÉPLŐGÉPEKET

(verőléces rendszer és

2, 2 1/2, 3 és 4 lőerejű legújabb

SZABAD. GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEKET

szab. páncszalagos dobbal

továbbá **szalmakazalozókat, tisztító-rostákat trieuróket, kézi és**

járgány cséplőgépeket

és a legjobbnak elismert

„FAVORITA”-ARATÓGÉPEKET,

fűkaszáló-gépeket, Hollingsworth-féle szénagyűjtőket, ekéket és minden egyéb

gazdasági gépeket, juttányos árak mellett.

➔ Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. ➔

Kapható Nagy-Kanizsán: 178 3—12

Hanke és Hoffmann urnaknál.

Szerkesztőség:
Batkányi és Kisfaludy-utca sarkán.
Így intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városháza-utca 1.
Dírmentelen levelek csak ismert kasszából fogadhatók el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZÁLA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zala megyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak; Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénylárság és öns. szövetk hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	5 frt. — kr.
Félévre	2 " 50 "
Nagyfélévre	1 " 25 "

Hirdetések jutányosan számítanak.
Árverési és egyéb hivatalos hirdetéseknek 50 kr. helyigdíjra felül 100 szög 1 frt. szentel minden szöveg egy fél kr.

Nyitlár póttsora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A katonai pálya.

Folytonosan hangzik innen is, onnan is az óhaj, hogy közshadseregünk tisztikarában verjen már egyszer csak parányi gyökeret is a magyar szellem. Ennek az óhajnak megvan a maga értelme és fontossága nemcsak nemzetiségi, hanem közügyi szempontból is. Nemzetiségi szempontból szükségünk van a tisztikarban magyar szellemre, hogy a közshadseregünk szolgálat véreink hazaszeretete a szó igaz értelme szerint fejlesztessék és őriztessék meg; közügyi szempontból erős érdekünk a magyar szellemű tisztikar azért, hogy közös hadseregünk magyar ezredei stratégiai szempontból biztos és jó kiképzetésben részesüljenek.

Magyarabb szellemet egyedül olyan tisztikartól várhatunk, mely magyarul ért is, beszél is; mert csakis így módon állhat be azon közvetlen érintkezés, mely nemzetünket a maga valódi erkölcsében, jellemében bemutatni, megismertetni bármely idegen előtt képes. Ennek beigazolására előttünk vannak közshadseregünk azon tisztjei, kik a magyar nyelvet elsajátították. El kell ismernünk, hogy ők sokkal elfogulatlanabban, tisztábban ítélik meg a magyar nemzet jellemét s egészen más az ő ítéletük, mint azoké, kik velünk szellemileg közvetlenül érintkezni nem tudnak, mert nyelvünket hosszasan itlélték alatt sem tanulták meg, nem is ügykeztek megtanulni.

A magyarul tudó s a mi véreink tulajdonait, előnyeit ismerő tiszt bámulatos haladását bir felmutatni a vezényletére bizott magyar fiukkal. Tudja mivel lehet azokat lelkesíteni, buzdítani ismeri önéretetőknek rugóit; csak érintenie kell azokat s megvan a siker.

Egy másik, ki a legénységgel közvetlenül nem is képes érintkezni,

csak lefelől az altiszt közvetítésével, — sokszor a legóriásibb erőfeszítés mellett is csak felényi sikert bir felmutatni. Na mert mégis csak óriási különbség az, ha valamit egy szakképzett művelt tiszt magyaráz meg a legénységnek, vagy ha ugyanazt valamelyik káplár, vagy szakaszvezető mondja el előttük érthetetlenül „elkes" nyelvezettel.

Tapasztalható ez honvédségünk körében.

A közös hadseregnek 3 estendeig képezik a magyar fiut, míg a szükségességre megtaníthatják a honvédségnél elég neki 1 estendő, hogy a legcomplkáltabb dolgokat betanulja s teljesen elsajátítsa. Ennek titka nem abban van, hogy honvédségünkben magyar a vezényszó. Nem! Ez csak kis mértékben van befolyással a gyors tanulásra. A tisztikar magyarságában van a bűvös erő. Az egyes mozdulatokat, a gyakorlatok kiviteli mozdulatát a tiszt maga mondja el a legénység előtt, maga magyarázza meg egyszerű szavakkal, világosan, könnyen fel fogható módon úgy, hogy a legkorlátoltabb elméjű unjonez is azonnal megérti. Ha még is akad, aki meg nem értette, újra megmagyaráz; biztat, buzdít, bátorít, lelkesít magyarul.

Hogy csakugyan ebben fekszik a gyors tanulás titka, meggyőződést lehet szerezni a közös hadseregnek is. E sorok írója jelen volt egy katonai gyakorlaton s figyelemmel kísérte az egyes szakaszok mozdulatait. Már messziről kiültt egyik szakasz tömör menetével, a sorképződések és kanyarulatok pompás kivitelével. Közélt meg valódi gyönyörűség volt nézni azt a szakaszt Valamennyi fiúnak jókedv sugárzott arcáról; látni való volt, hogy a gyakorlatot — bármily fárasztó is — örömmel, sőt bizonyos lelkesedéssel végzik. A jól sikerült mozdulatok után fel-felhangzott

az őket kísérő tiszt szava: „Jól volt fiuk! Nagyon jól volt. Na még egyszer! És azok a jó fiuk telán ha napestig, étlen szomjan ott kellett volna lenniök a gyakorlóterén, még se zugalódtak volna

Ebben fekszik a bűvös erő.

Belátta ezt már kormányunk is és gondoskodott róla, hogy képzett fiatalágunk előtt a katonai pályán tér nyíljon. Vannak ingyenes, vannak ösztöndíjas helyek az egyes katonaintézeteknél, magyar fiuk számára. Az a cél, hogy a közös hadseregünk magyar tisztjeit kaphasson s ilyként annak gyorsabb és gyökeresebb kiképzetése elősegíttessék.

Ifjaink azonban — fájdalom! — még mindig nem értik meg, nem fogják fel a kormány intenczióját s folytonos idegenkedéssel viseltetnek a katonai pálya iránt.

Azt tapasztaljuk minden évben az érettségi vizsgálatok után kiadott pályaválasztási statisztikából, hogy ifjaink mód nélkül előzönlük a jogi, orvosi, tanári pályát, csak elvétve választja egy kettő a katonait. Pedig a katonai pálya szép pálya, biztos existenciát nyújt s ami a pályán való haladást, előmenetelt illeti: határozottan demokratikus alapon nyugszik; Ott nem keresik: hol ringatták bölcsődet? Van-e nemzeti diplomád? Nem kutatják származásodat, nem vallomását. Ha van tehetséged és törekzed, méltóságos ur lehetsz, ha bakter család sarja vagy is.

Csodálni lehet, hogy ifjaink jobban nem sietnek e pályára különösen manapság, mikor ugyazólván egyéb pálya már a megélhettségig el van özönlve: mikor előttük van akárhány elrettentő példa, hogy végzett jogászok, diplomás ügyvédek kénytelenek 5-600 forintos irnoki vagy egyéb állásokra pályázni, ügyvédi kereset hiányában.

Gymnasiumot végzett ifjaink nagyon jól tanék, ha első sorban nemzeti érdekeket, másodsorban saját érdekeket, jövőjüket tekintetbe véve, a katonai pályát, — mely különben is szép és nemes magyar tradícionális erényeink fejlesztésére — nagyobb figyelemben és felkarolásban részesítenék. Szülők és tanárok is ambicionálhatnák a fiatalágot, melynek most (az év végével) megint jó része pályaválasztás előtt áll.

Már néhány magyar fiu szerepel a közshadseregben, mint hadapród-örörmester, tiszthelyettes vagy tiszt. És azok közül egyik sem mondhatja, hogy magyar-volta miatt, bárhol is elnyomtaték. Sőt hasznavehetősegtük csak előnyöket biztosít nekik. Az ő soruk is buzdítólag, jelkesítőleg hathatna ifjainkra, hogy győzzék le magukban azt az idegenkedést, mely őket ez idő szerint még a honvédségi pályától is jó részben visszatartja.

Ügyekezzenek magyar ifjaink a katonai pályán is elfoglalni az őket méltán, jogosan megillető teret! Jám-bor óhajátások, országgyűllési orkációk, négytűlések, tüntetések, nem teremtenek magyar tisztikart soha. Azt magának a nemzetnek kell megteremtenie. Annak a magyar ifjak hazafias odaadásából kell kiforrnia.

Az új veszprémi püspök.

Mindenki nagy várakozással néz az új veszprémi püspök: Hornig Károly báró, föllépése és működése elé. Nem ok nélkül. A veszprémi diocesisz élére sok erkölcsi és anyagi okból letterős férfi kellett. Hogy Hornig Károly báróban mily erős karokat nyert az egyházmege, a jövő fogja megmutatni.

Föllépésétől, működésétől függ minden. Mi reményt füzünk hozzá, mert fel kell tennünk, hogy az egyházmegyei érdekek és állapotok nem voltak ismeretlenek az intéző körök előtt s ennel fogva méltóra, valóban erőse esett a választás; fel kell tennünk

Tárcaza.

A pletyka.

— A „Zala" eredeti tárcaza. —

Sokat írtak már erről és sokat beszéltek róla. A novella írók elbeszéléseikben az erkölcspredikátorok elmékedéseikben, a papok a szószéken. Ritkábban találkoztunk még a tárgyjal a színműirodalomban. A gonosz nyelv bizonyára sok kárt tett már a világon, s az előbb suttogó, majd lenhangos dörgő gyanúsítás, rágalom legalább is annyi excentricitást lent önkre, mint a méreg. Szerencsés gondolat volt tehát egy spanyol drámaköltő részéről, hogy egy cselekvény központjának a gyanúsítást, a pletykát tette s rendkívül komor képen ünteti fel annak romboló hatását. A költő a spanyol Eche-garay José, s a dráma címe: Galeotto, három lelvonása és egy előjáték van. E darabot január végén játszották Bécsben a burgszínházban, s itt is előadták a budapesti német színház tagjai. Maga a tárgy és a tendenczia érdemi meg, hogy azt a sajátosság módot szemléljük, mely szerint a költő az erkölcsbírói tisztet gyakorolja. Maga a dráma szerkezete olyan, hogy azt akarja mutatni, mikép történik valami, és ezt művészi alakításban. Ha a mesét elmondjuk, világos lesz annak erkölcsi tendenciája is.

A dráma hőse költő, a ki egy darabot akar írni, a melyben az a célja, hogy megmutassa, mikép az emberek, a melyek közepette élünk, egy magában véve ártatlan viszonyt gyanúsítások által megmérgezzük és bűnös viszonyná átváltoztatni képesek. A dráma hőse költő, kinek szándéka darabját spai barátjának házában, ennek és fiatal szép nejeének résztvevő gondoskodása mellett megírni, a ki a cselekvényt

maga élí át. A színműró szándékát tehát a hős szándéka gyánánt ünteti fel, s ez a hős egyszerűmnd mozgatója a tendenciának. Eche-garay az előjátékban mutatja be magát teoretikusnak, melyben a darab hősenek szándékáról, hogy a nő színművet akar írni, értesülünk, magában a színműben pedig költő. A hősnél megváltozik a szerep. Ő az előjátékban a költő, a ki egy rendkívüli érdekes problémán töri fejét, s e célra költői produktója nehézségeivel megismereti barátját is, és ennek nejét. Ez a hős, a költő, a színműben magában emberrel lesz, a ki a cselekvényt, melyet darabjában felüntetni akar, maga játszza el. Az előjáték cselekvénye, melyet a darab expositiójának lehet mondani, a mennyiben a szereplő személyekkel megismeret bennünket, azon viszonyt ünteti fel, melyben azon személyek egymással vannak, melyeknek körében a drámai conflictus le fog játszani.

A komor bonyodalom már itt is előre veti arnyékát. A dráma meséje a következő: Ernesto (a dráma hőse) Don Manuel gazdag kereskedő házában él, Don Manuel, Ernesto atyjának köszönhető élete boldogságot, s az elhunyt barát iránti kegyeletből és hálából veszi házához ennek fiát, kik alyai barátjához és ennek fiatal, viruló nejehez a legénység szerető és tisztelői költ. Don Manuel minden gyanu nélkül látja fiatal barátját házában, minden gyanu nélkül látja az idősébb férj a fiatal neje és barátja közötti benső barátságot. De a világ nem éri, nem fogja fel a viszonyt, rebeszemi kezdének azon viszony elválszihalanságáról, mely a költő és Don Manuel neje között fellát. A gyanu, melylyel a világ e viszonyt illeti látható tetet őlt, Don Manuel átvérének Don Severó, és ennek neje Donna Mercedes nyilatkozásában, kik látogatásba jöve, legeősröz ébresztik fel Don

Manuel szívében a meg nem engedett viszony gyanuját, melyet a világ ilyenek tart. Don Manuel nemes férfi, küzd önmagában az ily nemtelen gyanu ellen, de ismerve most a világ gondolkodását, az ily viszony lehetőségének gondolatát nem képes lelkéből lerázni. Az a tisztá érzelem, melylyel eddig a neje és barátjának fia egymás iránt való szeretetét nézte és szemlélte, meg van zavarva; lelke mélyén van valami kegyettség; ő megszűnt az az elfogulatlan ember lenni, a ki előbb volt. A három személy közötti benső kapocs meg van lazulva, a fiatal nő (Julia) sem képes immár megőrizni azon biztos maganaritást, melyet előbb Ernestoval szemben tanusított. Ernesto maga is érez valamit, sejtelmével bir a dolgoknak s ez a körülmény azon elhatározást éri meg lelkében, hogy elhagyja spai barátja házat s a tengeren túl új házat keres. A három ember benső küzdelme, az ingatlanság és bizonytalanság érdekében van felüntetve a drámában. Don Manuel (s neje ellenlátni iparkodnak a rokonnok beugyassáiban, nem akarnak törődni a világ véleményével, de Ernesto még is távozik.

A belső küzdelem Don Manuel és nejeben most még erősebb válik. Don Manuel még mindig hisz a bűségben. Elhunyt barátjára visszaemlékezve, önmagának szemrehányásokat tesz hálálansága, gyengesége miatt és bátyjával Severóval együtt felkeltározza, hogy Severóval együtt bevarják. Időközben Miguel, Severó fia jön Ernesto lakására szomorú birt hózza. Ernesto ugyan-e elutasítást sürgetni óhajtván, a kávéházba ment, s egy mellette ülő valami gúnyos megjegyzést tett Ernesto fölé, mely Juliát (Don Manuel nejét) becsületében sértette.

Ernesto számon kérte a sértést, a mire ki-bíva következett; a párba Ernesto lakása fölött fog megtörténni. Ezek hallatára Don Manuel eliet Don Severóval, hogy ellenfelet felkeresse és neje becsületét helyt álljon. Miguelnek az a feladata volt, hogy a hazaérkezést Ernesto feltartóztassa; ekkor egy elátályozott nő látogatása lepi meg őket. Miguel elávozik s meghagyja, hogy senkit sem érteszzenek be. A nő Don Manuel neje, Julia, ki ugyanazon nemes érzelmektől özönlötetve Ernesto-hoz siet. Könyörög neki, hogy maradjon, ne vivjon. Közelgő léptek zaja hallatszik a szobába. Majd kopogtatnak, bebocsátást kérve. Julia itt, Ernesto szobájában? A világ gyana az által bizonyosságá válik. Ernesto és Julia nem találnak kibuvót, azt az egyet tudják, hogy itt nem szabad őket együtt találni. Ernesto halószobájába rejti Juliát. Az ajtó kitárul, s a nehezen megbeszélült Manuel Severó karjára támaszkodva vánszorog a szobába; amaz a felső emeleten neje becsületét vérekedt meg. De a sebesülnék le kell phennie, vánkost keresnek számára, Ernesto elállja halószobája ajtaját s ott találja Juliát. Don Manuel — Julia megbeszélit férjének lábához ömlik, felemeli öklét Ernesto ellen, s nejeért s barátjárt halálj sebesítőe távozik a hárból, a hol véleménye szerint titkos összejövetelben találta őket. Most már semmi sincs, a mi a világ gyanuját kétséges helyezni képes volna, a mi képes volna újra felebbreszteni az Ernesto és Julia ártatlansága iránti hitet. Julia esküddözései, Ernesto bűszke megveto magatartása misem használnak. Severó, Mercedes és Miguel a világ gyanuját osztják, igaznak tartják. A hádkölk Manuel elhagyja fekhelyét s elatkozza nejét s barátjának fiát, sirjába vive szerencsétlen tévedését. Severó eltasztja Juliát. S most mutatkoz Ernestó bűszkesége egész nagyságában. Karjaiba fogja

tovább, a közügyek terén hosszú évek során szerepelt Horngirol is, hogy midőn a legfelsőbb helyről jött bizalmat, kegyet elfogadta, tette azt önzérete sugalmából, ereje teljes erejében, a reá várakozó nagy és fontos feladatok belátásával. Mert az tisztán áll ma ezen egyházmegye minden híve előtt, hogy nemcsak az egyház, hanem a közügy szempontjából is nagy és fontos feladatok várnak Horngi Károly báróra.

Ha e feladatokkal meg akar ismerkedni, akkor előbb okvetlenül elfoglaltan bírálata tárgyává kell tennie két elődjének működését.

Kévs tanulmány után csakhamar meg fogja találni, hogy határozottan a gazdasági rendszerben gyökerezett a baj, hogy elődjé oly óriási adósságot hagyta hátra a püspöki javak terhére. Radikális kurát kell alkalmaznia, hogy a hatalmas birtokhoz aránylag valóban nábobja lehessen egyházmegyének. Ha ezt eléri, akkor biztosan meg fogja oldani erkölcsi feladatát is s nem lesz kénytelen közvetlen elődjéhez hasonlóan, anyagi zavarok miatt megkötött kezekkel nézni a hiányokat a bajokat. Mert hogy Kovács Zsigmond, a boldogult püspök nagyobb akcióba nem léphetett egyházmegyének kulturális érdekében előmozdítása tekintetében, azt egyenesen a soványan jövedelmező dominiók mellett folytonosan kongó püspöki pénztár okozhatta. Elődjétől: Ranoldet Jánosról elhanyagolt jószágát és rengeteg adósságot kapott és reformokat még sem hozott be, sem a bevétel szempontjából, sem a kiadás megszorítása czéljából. Lehunyta szemét, mielőtt kulturális érdekekből valamit tehetett volna.

Nem tehette vizsgálata tárgyává a néphaladás legelső és legfontosabb tényezőit a falusi kath. iskolákat, hol a kondási fizetésnél is rosszabb javadalmazás mellett nyomorgó tanítók dűledézelt viúkban, semmiféle taneszközt nem látott (nem tantermekben, hanem) tankamrákban hintegetik a vallás és tudomány magvait. Nem tehette vizsgálata tárgyává a falusi p'ebánosokkáplánok sorsát; pedig közülök nem egy méltán várja sorsa javítását. A boldogult püspök mindezt nem vizsgálhatta, mert jól tudta, hogy kezei meg vannak kötve, hogy a legjobb akarat mellett sem tehet. Erősen érezhette azt a nyitlenszú Kovács Zsigmond, hogy az anyagi zavarok lidércnyomása alatt áll, azért nem merie lelkesíteni egyházmegyéje gazdagabb javadalmazásu papjait sem a közügy oltárára hozandó hazafias aldozatokra. Tudta, belátta, hogy a buzdító szónak utat a szivekbe mindenkor tetek nyitnak. És ő nem léphetett oda az aldozatok oltárához nábob birtokához méltó kézzel.

Ranoldetnek még midjában volt néhány zárdát fölállítani oly helyeken, hol azokra szükség egyáltalán nem volt; de a szegény elhagyott nép haladására, a néphaladás bajnokainak sorsára egyáltalán nem gondolt, ha pap volt az, ha tanító.

A közügyek terén, a hazafias mozgalmakban pedig egy egyházmegyei kormányzóhoz méltólag nem vett részt sem Ranoldet, sem Kovács, erkölcsileg sem, anyagilag sem.

Ha új püspökünk Horngi Károly báró, elődjének működését — mint már mondtuk — elfoglaltan bírálata tárgyává teszi, előtte állanak a feladatok, miknek betöltése elé várakozással néz a 3 politikai megyéből izmosult egyházmegye, reménytel nézünk mi.

E reményre nekünk jogot az ő multja ad. Ismerjük működését, amit mint egyetemi tanár, mint primási titkár, mint a „Religio” szerkesztője s mint a kultus miniszterium osztálytanácsosa közel 1/2 századon át kifejtett.

az ájuló Juliát, hogy megvédje. Azt mondja hogy a világ maga, az a nagy kerítő, azt, kibezt őt csak a barátság és tisztelt kötelekei csatolnak, nejeül vezetik karjaiba. Ernestó utolsó szavai sújtó vád a bűnös világ ellen, mely a legtisztább viszonyt is bűnössé teszi, megzavarni képes.

Ebből a meséből látjuk, hogy a költő a bonyolódás tényezőit, a jellembe helyezte Abban a pillanatban, mikor Manuel lelkében a gyűny szikrája gyújtott, a dolognak csak tragikai kifejtését lehetett látni, a mit elősegített a cae.ekvny azon lorduló pontja, mikor Juliát Ernesto hálszobájában felfedezték, mely a gyűnyt csakis erősítette. A leiki mozzanatok fejlődését nagy erővel festi Echeagaray, s a hatásos jelenetekben gazdag darab nagy műalkotási tehetségről tesz tanulságot.

— n — r.

Vigasz.

Ha már-már elcsúggyd szivem.
Szülden int a bízó remény;
S bár küzdte szíven ezek
Az élet véres tengerén.

S ha elhárított már a rész,
És béke lakja szivem;
Viyasztaló szent angyalom:
Az élet-bús emlékezt.

Virág Lajos.

Nagy missiója állásában elég fiatalon (48 éves korában) jut. Tőle függ, hogy a szép multat fényes jövő egészítse ki.

Ez uttal örömmel üdvözöljük őt, mint egyházmegyénk haladásának, emelkedésének egyik leteleményesét, kinek készséggel nyújtjuk át annak idején majd az érdem koszoruját is.

A hazai termékek

állandó kiállításának katalogusa.

Lapunk mult számának hírvetében megemlékeztünk röviden azon katalogusról, melyet Németh Imre miniszteri tanácsos szerkesztett és a kereskedelmi muzeum Budapesten adott ki. Ha e dologra — igéretünk szerint — vissatérünk, tesszük azt részben azért, hogy olvasóközönségünk megismertessük azon eredményekkel, melyeket a kereskedelmi muzeum rövid fennállása után elért, részben azért, hogy iparunk érdekeinek megvédésére és gyamolitására figyelemzestűs azokat a köröket, melyek eddigelé hazai iparunk felvirágoztatására nem mindent tettek meg, a mit megtehettek.

A katalogus több tekintetben érdekes. Nemcsak képét nyújtja annak, hogy mennyire képes iparunk máris, hanem annak is, hogy mennyire volna képes, ha a pártolás oly nagy mérvű lenne, a milyennek lennie kellene.

Igen helyesnek mondja az igazgatóság a katalogus előszavában, hogy sokoldalú feladatai közül, a hazai termékek állandó kiállításának rendezését választotta működésének kiindulási pontjául. Legsürgösebbnek tartotta ezen osztály létesítését azért, mert habár a hazai közönség a magyar ipar fejlődését ma már nagyobb érdeklődéssel kíséri, és a kormány is épügy mint a közhatóságok és közintézetek kívánáló súlyt fektetnek arra, hogy szükségleteiket hazai iparcikkekkel és belidőli készítményekkel fedjék, mégis vajmi csekély azok száma, kik tudják, mik azon cikkek, melyek hazánkban készülnek, kik, hol és mily árban készítik azokat és mennyit képesek előállítani.

De sajnos — és itt fejezn talála a szöveget — vannak még számosan, kik azon ürügy alatt, hogy az illető cikkt hazánkban még nem készítették, a külföldhöz fordulnak és az által akarva nem akarva iparunk felvirágzását gátolják.

Pedig hát e katalogus általannulmányozva, minden ember képes magának helyes ítéletet alkotni iparunk előállító képességéről, s a benne felhozott adatok egy évi fennállás után valóban igen biztatók arra nézve, hogy a kereskedelmi Muzeum a megkezdett uton haladva, igen-igen sokat fog lendíteni iparunk ügyén.

A hazai termékek állandó kiállításának eszméjét felkarolták nemcsak iparosaink és termelők, hanem a logyszólti közönség is. Bizonyítja ezt azon körülmény, hogy már a kiállítás megnyitásárakor 700-ra rugott a kiállítás száma s a mult év végével 70000 látót képviselt a kiállítás létesítése folytán közvetlen és közvetve rövid néhány hó alatt eszközölt megrendelések és eladások összege, másrészt számosan látogatják a kereskedelmi muzeumot és veszik igénybe annak közbenjárását.

A mint a katalogus előszava mondja, az állandó kiállításban rész vevő iparosok és termelők száma közel 800; a terület, melyet a kiállítás a városi nagy iparsarkokban elfoglal, meghaladja a 10000 négyzetmétert és örömmel lelemlíhetjük, hogy nagyobb kiterjedésű mintatár ez ideig Európa egy városában sem létezik.

Igen helyesüljük az igazgatóság azon törekvését, mely szerint az állandó kiállítás mellett időleges kiállításokat is rendez, s a mult évben kettőt rendezett is és pedig a vasuti szükségleti cikkek kiállítását és az ősz gyümölcsvásárt. Örvedetes adatként említi az előző és reprodukáljuk mi is, hogy a vasuti vállalatok évi szükségleteinek 14.416.670 forint képviselő összegéből 11.959.896 forint értékű cikkek a belidőli készülnek és csupán 2.456.774 forint a külföldről szerezettek be.

A gyümölcsvásár rendezésével tett kísérlet pénzügyi eredménye teljesen kielégítő volt. A nagy mennyiségben beküldött gyümölcs a megszabott árakban eladott. A kereskedelmi muzeum igazgatósága ez alkalommal arról győződött meg, hogy a gyümölcskivitelnek nagymérvű fokozását nem a gyümölcs minősége és ára, hanem inkább azon primitív kezelési mód akadályozta, eddig, melyet gyümölcstermelők nagy része saját kárára követ.

Az állandó kiállítás vezetőinek főczélja az, hogy hazai termékeink kivételének főleg a keleti tartományokban való emelése czéljából ügynökségeket és képviselőseget létesítsen. Ilyen képviselőseget már szervezett Salonichiben (s legközelebb szerveztetni fog Belgrádban).

A katalogusnak összeállítását semmi kívánni valót nem hagy. A szerkesztő a lösvult arra fektette, hogy mily cikket ter mel vagy készít a kiállítás, mily árban, mily mennyiségben és hol van az üzlet vagy gyártelep székhelye.

A vidéki kiállításoknál a posta, távirtd és vasuti állomás van feltüntetve, a fővárosiaknál a kerület, utca és ház szám,

hogy az érintkezés az illetőkkel lehetővé tétessék és hogy a távolsághoz mérten a szállítási költségek kiszámíthatassanak, 892 kiállítás van feltüntetve a következő csoportok szerint: 1. Bányászat és kohászat. — 2. Vas és fémapar. — 3. Gépek és gépirészek. — 4. Mérlekek és súlyok. — 5. Távirtdai műszerek és telefonok. — 6. Erdészet és faipar. — 7. Építési anyagok és építési ipar. — 8. Butor ipar és decoratív lakásberendezés. — 9. Háztartási és konyhafelszerelési cikkek. — 10. Fürdőberendezések. — 11. Világítási anyag és eszközök. — 12. Fűtési készülékek lakószobák számára. — 13. Aggag és üvepipar. — 14. Arany- ezüst és china-ezüst áruk. — 15. Fonó- és szövő ipar. — 16. Ruházati ipar. — 17. Élelmi szerek, mint iparcikkek. — 18. Borászati és pinczészeti eszközök. — 19. Bor és egyéb szeszes italok. — 20. Ásványvizek. — 21. Vegyészeti ipar. — 22. Dohányzó eszköz és anyagok. — 23. Állati termények. — 24. Bőr- ipar. — 25. Járóművek és ezek alkészítései. — 26. Istálló felszerelési cikkek. — 27. Papírgyártás, papirkonfekció, vonalozott könyvek, könyvkötészet. — 28. Sokszorosító mű iragák. — 29. Hangszerek. — 30. Iskolafelszerelési cikkek. Taneszközök, tudományos műszerek. — 31. Sebészeti eszközök és műszerek.

A katalogus végül a kiállítók névmutatóját tartalmazza.

Nincs egyéb hátra, minthogy öszintén öhajtsuk az állandó kiállítás országos felkarolását.

Különlélek.

Az új bírák. A törvényszékünk kebelében rövid időn történt és történendő változásokról itt egybefoglalva adunk hírt olvasóinknak. Kovács Béla járásbíróságunk és jeles tagja és társadalomunk kedvelt alakja a budapesti kir. keresk. törvényszékhez helyeztetett át bírónak. Míg egyrészt öszintén sajnáljuk a városunkban több mint egy évtizeden át közkedveltségnek örvendő férju távozását, ki nagy úrt fog maga után hagyni köz és társadalmi életünkben; addig másrészt szívből gratulálunk áthelyezése alkalmból, oly állásba jutván, hol vas szorgalmat s kiváló tehetségeit még jobban kifejethetvén, hó alkalma nyílik a további előléptetéshez való érdemek gyűjtésére. — Véber Károly helybeli kir. aljárásbíró és Dr. Szűcs Miklós székesfehérvári kir. aljárásbíró törvényszéki bírakká nevezettek ki a helybeli törvényszékhez. E kinevezetések fölött is öszinté örömlünknek adunk kifejezést. Véber Károlyt az itteni közönség eddig is, mint az itteni járásbírószág szorgalmas bírói tagját s a társadalomban is, mint közkedveltségű egyént ismeri, kire nézve a fájdalmas családi vesztés után, mely legközelebb oly kínosan sújtá, é kinevezés némi vigasztaló fog szolgálmi. Sok éven át, mint a helybeli kir. törvényszék jegyzője s legutóbb mint fenytő bíró é minőségben a fenytő ügyekben nagy gyakorlatot szerzett. — Dr. Szűcs Miklós illetőleg emondhatjuk, hogy lapunk szerkesztőjének ismerőse s róla a leghizelgöbben nyilatkozhatik. Ne nézve egyébiránt módri levelezünk is küldött értesítést, melyből kiemeljük a következőket: Dr. Szűcs Miklós meggyezerte mint kiűnő és sokoldalú képzettséggel bíró jogász, finom és nyajas salon férju ismeretes, kinek tehetsége, modora s a társadalmi élet nemes irányban való fejlesztésére czélzó törekvése őt mint bíró é embert Fehérmegye közönségénél egyaránt tejejhethetlenné teszük. — A távozó Kovács Béla járásbíró helyébe Oszterhuber László tapolczai aljárásbíró neveztetett ki, ki ezeltől 10—12 évvel a törvényszéknel volt joggyakorlaton. Tehetséges és képzett egyén, kivel, kétségkívül csak nyerni fogunk.

Értesülésünk szerint Makay Dező törvényszéki bírák nemcsakára kisegítő bíról fog Budapestre beavatni. Perlakra az új aljárásbírói állásra Horváth Csongor csáktornyai aljegyző nevezetett ki. A Csáktornyan üresedésbe jött járásbírói állásra pályázat hirdettetett. Letenyén a bírói ságnál a telekkönyvi osztály felállítására csak igen rövid idő kérdése. Mindezek felemleése után csak féltelen elismeréssel szólhatunk az igazságügy-miniszter bölcseségéről, melylyel a tehetséges, szorgalmat felkarolja. A legöszintébb örömmel konstatalhatjuk, hogy minisztersége alatt az igazságügy az őt megillető helyet kezdő elfoglalni, s kezd felvirágozni. Örömmel jegyeztük fel, hogy mily nálunk a törvényszék felállítására óta alig történt valami előléptetés s efféle, most jelesekre figyelem fordítottat, a fiatalabb erők hasonlóan előbbre mentek, az üresedésben lévő állások kellő gyorsasággal betöltek, a törvénykezés szorgalmatba hivatott egyének

kerültek; és ez kétségtelenül törvényszékünk közfiszteletben s szeretetben álló elnökének Cserecsény Sándornak érdeme, ki a törvényszék jeles vezetésével oly posztóra tett szert, hogy javaslatai mindig meghallgatásra találának.

Képviselői beszámoló. Radocza János, kir. tanácsos, a zala-egerszegi választókerület örsz. képviselője f. hó 10-én (vasárnap) érkezett választói körébe, a lefolyt országgy. időszak tevékenységéről beszámolni. A derék férju, kjt a rokonszenvnek számos köteleke csatol hozzánk is, kanizsai tiszteletli közül néhányan a vasárnap reggeli vonattal elkisértek, ugymint Kovács Béla, Tóthossy Béla és Sebestény Károly urak. Megérkezvén a szat. iváni állomásra a választókerület részéről mintegy 20 ur fogadott jöttek a szeretett képviselő fogadtatására s a választók nevében Dr. Czinder István z. egerszegi ügyvéd üdvözölte, mire a képviselő meg szavakban modott köszönetet. A fogadtatására megjelent nagyszámú választóktól kisérvé érkezett Zalaegerszegre, mely ekkor már ünnepi színt öltött, s lelkes óvációkban részesített. E napon volt Zalaegerszegen az újonnan alakult munkás-egyletnek is zászlószentelése, melynek végzetével délelőtt 11 órakor tartá élénk tiszteessel fogadott beszámolóját. Délután 1 órakor a Bárány vendéglőben bankett tartatott, melyen a főispán és számos notabilitás s a választókerület előkelőbbjein kívül száznál többen vettek részt köztük több ellenzéki is. Magától értődik, hogy a lelkes felkötözöttek egymást érték. Este a képviselő tiszteletére a főispán estély adott. A későbbi napokban a képviselő a választókerület egyes vidékeit is bejárta, mindenütt lelkesen fogadtatva azon szeretet és bizalom nyilvánvalásul, melylyel a választókerület íránt viseltetik.

A kikindai törv. elnököt, a városunkból oda kinevezett Dr. Horváth Ferenc urat, lelkesen fogadták az érdekl. körök Kikindán. Az eskütelésről s a nála tett tisztelegésekről lapjársunk, a „Kikindai Közlöny” ezeket írja: Dr. Horváth Ferenc a helyb. kir. törvényszék új elnöke. f. hó 6-án tette le a hivatalos esküt és foglalta el az elnöki széket. Ezt megelőzőleg a volt elnök, Gyertyánffy Ferenc vett a bírói kar teljes tanácsülésében búcsút. Majd a bírói kar ifjabb tagjaiból egy küldöttség ment az új elnökért, ki megjelenvén mindenkeltőt bemutatatta magának a bírói kar egyes tagjait. Mi megtörténvén, letette az esküt mely után Szaics János kir. törvényszéki bíró üdvözölte az új elnököt, ki választában hangsúlyozva emelte ki a helyb. kir. törvényszék jó hírnevét s kérte a bírói kar támogatását, hogy a törvényszéklet ama jelesség színvonalán tarthassa, melyre az emelkedett. A bírói kar üdvözölte után a jegyző kar mutatta be magát az új elnöknel, ezután pedig a kezező személyzetet fogadta a nagy ülsőteremben. A kir. ügyészség és a vidéki járásbírószágok küldötté is tiszteletére voltak az új elnöknek. — A helybeli ügyvédi kar folyó hó 8-án tette tisztelettel törvényszékünk új elnökénél, midőn is néhányank kivételével, kik ugy látszik a vidéken voltak elfoglalva, az ügyvédi kar teljes számban jelent meg. A tisztelegés részéről Bayer Alajos ügyvéd monddott üdvözölő beszédet, melyre az új elnök oly módon válaszolt, hogy az ügyvédi kar a legjobb benyomással távozott.

Frigyes császár. Frigyes császár e hó 15-én délelőtt 11 órakor halt meg. A főjedelmi martyr nem bírta legyőzni betegségét a melylyel oly régóta küzdött. Nemcsak Németország veszedelése nagy, hanem az egész európai szabadságvégzés, mely benne egyik legnemesebb, legrokonszenvesebb alakját sítajta. Kévs alkalmá volt kímzó betegségére alatt nemes intenciót érvényesíteni, melyeknek trónralépte alkalmával kifejezést adott, de az a mit tett, dicsőfényvel veszi körül ne. et e század történetében.

Irók és művészek kirándulása. Tüzetesen foglalkozunk már lapunkban azzal, hogy az „Irók és művészek társasága” július hó folytán városunkat is meglátogatta excursionja alkalmából. Elfogadást íránt máris megszábhúsz kétségölődések történtek. A mozgalom élére városunk polgármestere állott, ki a helybeli társadalom előkelői, a társaságyletek választmánya és tagjai támogattak. F. hó 13-án volt az értekezlet, melyen a meghívottak közöl mintegy 30-an vettek részt. Az elfogadó bizottság megalakult a polgármester elnökele alatt. Mivel azonban a „Pesti Hírlap” czimű napilapban egy közlemény jelent meg, mely szerint a Baintonon beállott hajó közlekedési akadály folytán a társaság utazási programjából Nagy-Kanizsa és Keszthely ki fog maradni, — a polgármester feirt volt az „Irók és művészek társasága” elnökségéhez: mennyiben van alapja s hirtnek? Valasz az értekezésre küldött időig nem érkezett. Mindennek daczára azon esteire, ha a társaság első programja mellett maradna, a rendező-bizottság megalakult s a további teendőket az elnökség választól tette függővé. Nagy-Kanizsa városa általában a lehető legnagyobb lelkesedéssel karolta fel a dolgot és meggyenk alispánja is megígérte részvételét. Hogy az írók és művészek ki-

rándulása egyhangu ne legyen, ide jöttük esetére erdei kirándulás van tervezve. Ha az »Irók és művészek társasága« előkészengetől kedvező válasz érkezend, a bizottság azonnal egybe fog hivatalni.

Tíz év utáni találkozás. 1878-ban érettségi vizsgálatot tett városunkban összesen 26 fiatal ember, kik elhatározták, hogy 10 év múlva Nagy-Kaniszan találkozni fognak s ezt szerződésileg is meg erősítették. A találkozás f. hó 10-én meg is történt. A 26 szerződés közül 4 elhalt, az életben levő 22 közül megjelent 11. A találkozás napjának reggelén misét hallgattak, mely után a helybeli gymn. igazgató-nál tisztielegtel s a helyben lefolytatottak magukat. A társaság délután 5 órakor volt az »Arany Szarvas« szállóban, hol a szerződő felek névszerint Balék András (lengyeltóti káplán), Méhes Kálmán (szent békai káplán), Samu József (győri bencés tanár), Filipics József (perlaki h. plébános), Kintly György (szabari plébános), Dr. Stefanits István (lővárosi ügyvéd), Dr. Bánrévi József (lőv. ügyvéd), Rózsavölgyi Antal (lővárosi fogalmazó), Szamosi Viktor (lőispáni tükár) és Dr. Rácz Kálmán (városi orvos) a lehető legvidámabb kedvben öleltek és édes órákat szenteltek a reminiscenciáknak. Üdvözölő táviratokat küldtek Párkás László, egykori igazgatójuknak, Maywald József osztályfőnöknek, Berzai Elek akkori háziőnöknek és Németh Antal tankerületi főigazgatónak. Ez alkalommal elhatározták, hogy 10 év múlva ismét találkozni fognak Budapesten. — Mint valóban lélekemelő, kegyeletes ténny kell megemlítenünk, hogy a találkozás ki-vonultak a helybeli róm. kath. temetőbe is s ott nyugó egyik elhunyt iskolatársuk: Szigethy Aladár sírját megkoszorúzták.

Az érettségi vizsgálat megör-tént Nagy-Kaniszan is. Jelenkezett ösze-sen 15. Közülük 5 elbukott. Ehhez a min-depesetre szomorú tényhez sok gondolat fűződik, miket ez utal elhallgatunk, de al-kalmilag, — ha az ügy érdeke kívánja — érdemszerint száunk a dolgoz.

Kellemetlenül érintette a keszthelyiek azon a lővárosból jövő újabb hír, hogy a magyar írók és művészek dí-szes társasága nyári kirándulása alkalm-al Keszthelyre nem jő, mert Keszthely-ről gőzhajó óhajtottak B. Fűdre utazni mely terv kivételten, mivel a Balaton egyetlen-egy gőzhajója, a „Kisfaludy“ be-teg, reperálás alatt van s e nyáron alig hever ki baját. Igazán botrány, hogy a magyar tenger ily parlagon van hagyva. A »Balaton egyeslet« is mélyen alszik.

Gyűlés. A keszthely b.-sz. győrgyi helyi érdekű vasút részvény társaság f. é. jun. hó 23-án Keszthelyen rendkívüli közgyűlést tart. Tárjai: az igazgatóság jé- lentése az eddigi történetéről, a jóváhagyott alapszabályok bemutatása s az ennek foly-tán szükségessé váló intézkedések meg-tétele, indítványok.

Jégverések voltak Zala megyé-ben május 26-án Becsehely, Pala, Tót-Szer-dahely, Gyertyámos, Cserencsóc, Szémiza vidékein, de jelentékenyebb károkat nem okoztak; — volt azonban június hó 7-én Ollár, Zalabér, Szalaps, Zala Gőgánya, Ukk és Gyömörő határaitban. Az ottani urada-lom kára körülbelül 8000—9000 frt, mely a Fesztich-féle uradalom bérletét, Szily Dezsőt sújtja. A többi határban levő károk nem nagyok.

Városi hatóságunk igen helyesen elrendelte legközelebb, hogy a bol-tok előtt a ládak, ernyők sat. melyek a közlekedést már bosszantásig akadályozták, többé meg nem tündököl, s erre nézve szigorú végzést adott ki foganatosítás végett a városi kapitányságnak. Végre tehát any-nyi felszólalásunk mégis kívánt eredmén-nyre vergődött.

Halálos földhűlés. Kenesey József, küngösi földbirtokos, Kovács Béla, itteni járásbíró sógora, f. hó 10-én Köves-Kállára rándult ottani rokonainak látogatá-sára. Ugyanaznap délutánján egyik rokona szülőjéhez Rev-Fülöpör rándultak. Visszatér-őben a fiatal rokon a város közepén neki hajtott véletlenül egy kavics-rakásnak s oly szerencsétlenül dűlték föl, hogy Kenesey az esés következtében szörnyen halt. Kivüle a kocsiiban még négyen ültek, de semmi bajuk nem esett. A közszeregetben állott férfi ha-lála mindenütt mély részvételei kellett. Teme-tésére városunkból Kovács Béla, a szeren-csétlenül kimúlt sógora, utazott el.

Ambrus Mihály keszthelyi apát-plébánoshoz, ki az ősz óta beteg, a múlt héten Dr. Kéty budapesti orvosnarrt hív-ták, ki a beteg apátplébánosnál súlyos máj-baj konstatait; tehát ugyanazt mint a ren-des kezelő orvos, Dr. Hanny Ödön. Dr. Kéty azon reményének adott kifejezést, hogy az apátot valószínűleg sikerül megmenteni az életnek, Adja Isten!

Uj orvos. Dr. Mayer Ferencz gyak. orvos, ki hír szerint kórházunk alor-voisa leendő, városunkba érkezett. Rokon-szenves s a társadalmi életben kedvelt egyén, kit mi is szívesen üdvözölünk.

A balatoni krokodilusok. A tihanyi apáttság mostohaaság mellett nem kell egyéb a szegény Balatonnak, minthogy krokodilusok árendájának ki. Legelőbb valaki azt a hírt böcsátotta világgá, hogy valame-lyik menaszériából 3 krokodilus megszökött s most kedélyesen uszálkálnak a Balatonban. Később azután kiderült, hogy ez a hatalmas

kacsa tulajdonképen csak arra való volt, hogy a korai fürdőzőköt a víztől elriaszsza. Jó, jó! Csakhogy ilyfajta tréfával el lehet érni könnyen, hogy egész fürdő-évad alatt néptelenül maradjon a Balaton partja. Akkor tessék azután krokodil-versenyeket rendezni.

Öngyilkossági kísérlet. Köves-Kállán, Hegyi József nevű fiatal gazda, kiment pajtájába, egy csomó szalmát maga alá gyöngyöltve felekedt és egy forgópisz-tojlyal hasába lött. A lövést senki sem hallván, az öngyilkos jelölt hiába várt köz-belépésre. Végre fölkel, bement a konyhába s maga jelentette be tettét feleségének. A meghívott orvosok reménytelennek mondták állapotát; o azonban úgy gúnyolta ki a szakvéleményt, hogy egy hét múlva már a szülőhegyen a szőlőjét... kötözte.

Gyászhiír. Meghaltak közelebb Kis Ignác nagy-bakónaki kántortanító f. hó 11-én 28 éves, és Franze József hely-beli nyug. állami tisztviselő 14-én, 69 éves korában. Nyugodjanak békében!

A nagyméltóságú vallás és közoktatási m. kir. Minisztériumnak 1888. évi június hó 1-én 21427. szám alatt kelt magas rendeletéhez képest, a nagyméltóságú földmívelés- ipar- és kereskedelemügyi ma-gyar királyi Minisztérium által a gazdasági tanintézetek számára kiadandó s a jövő tanévre már életbe léptetendő új szervezeti szabályok értelmében a polgári iskolák VI. osztályát jó sikerrel végzett tanulók a gaz-dasági tanintézetekbe felvehetők.

A keszthelyi gymnasium igazgatósága eleve értesíti a közönséget, hogy a keszthelyi gymnasiumban az 1888—9-ik tanévre a beiratások szept. hó 1. 2. és 3-án fognak eszközölni. Tehát a keszthelyi gymnasium nem fog megszünni, hanem to-vább teljesíti misszióját.

Tapolczáról írják nekünk: Mult vasárnap délután tartotta a tapolczai tüzöl-tő egyeslet tavaszi mulatságát a billegei er-dőben, mely kitűnően sikerült. A tiszta jóvédelem 90 frt. A mulatság a város és vidék szép előnyeit felteik nevezetl. Ugyan-ezen nap délelőtt egy 7 éves leánya vé-leltenül egy kocsikereke alá került, s ki-sebb nagyobb sérüléseket szenvedett. Sze-rencsére a sérülések nem veszélyesek.

A nagy öröm miatt. Egy Német nevezetű földmívelő paraszt ember haláláig itta magát e hó 17-én. Emberöl-vésége miatt több évig fegyházban levén, büntetésének kiszervezése után e napokban bocsátották haza. Haza kerülvén felesége s rokonai nagy örömmel fogadták s minden jóval tartották. A szerencsétlen ember ör-me azonban nem ismert halatát s egy dé-za bort kért magának, mint évekig kellett nélkülöznie. Hozzá is látott azután dereka-s s addig ivott, míg nagy 1—2 liter maradt meg az egyszőlő. Egyszerre azonban lerogyott és szörnyen halt. A boncolás szívszlühűsést constatál.

Becsapók. Kele István sormási lakos f. hó 13-án vett marhákat hajtván haza Tót-Szent-Mártonból, korcsmárosuk egyikét azonnal megvette és árat készpénz-ben le is olvasta. Mi természetesebb, mint hogy Istók bátyánk az ősi magyar móres szerint egy kis áldomást rögtönzött magá-nak a hirdelen eladásra, mi épen nem járt nehézséggel ott a csapszék csabító tövében. Volt esetleg négy idegen is (két férfi és két nő) a korcsmában, kikkel borozgatás közt bizalmas beszélgetésbe keveredett egész a jó kedvig. Este azután egyik férfi kicsalta őt az udvar végére dűlő rozsdalódhoz, hogy mutat neki va'mit. Ez azonban gaz ürügy volt csak, mit távolról sem sejtett hisze-keny s tán kissé man pityókos emberünk, csak akkor, midőn letepete őt a gabona közé, hol az egyik hirdelen ott termelt asszonnyal kifosztották zsebeit s 32 trjával nyomatlanul tovább illantak. — Kohn Jakab helybeli ruhakereskedő pedig ugy csapódott be a legutóbb tartott tót-szent-mártoni vásáron, hogy még sátorra alatt nyugodtan szundikált, várva a hajnal ha-sadtát, valami éber éjjeli »huhu« vagy mondják »jó madár« egyik ruhával tömött ládáját minden háborgatás nélkül elemelte Edes alom, keserű ébredés! A nyomozás mindkét részről erősen megindított, s így a rablás tettsége már, el is fogattak Kovács (Koldus Vicze) kis-kanisznai rovvolt éllel egyén és czinkos társai személyében.

Gyermekmulatság. Mura-Ke-reszturon az iskolás gyermekek részére Széke Kálmán tanító és Dóbor István m. kir. postamester, f. hó 10-én az apátági erdőben nyári mulatságot rendeztek, mely igen sikerült. A mulatságra a gyer-mekek zászlók lobogása és zeneszó mellett vonultak ki. Az erdőben a szépen díszített tánchelyiségnél a gyermekek versenylutást zsáklutást stb. tartottak, a horvátajn gyer-mekek szép magyar dalokat énekeltek. A szép mulatság, melyet a környékbeli hől-gyek megletezősöklével díszítettek, éjfélig tar-tott igen kedélyesen.

Uj iskola épület. Fityeházán igen szép, modern stílusban épült új isko-lát emellett a közég.

Az iskolai takarékpénztár eredménye az 1887/8. tanévben a keszthelyi köz. elemi iskolában: 140 tanuló betelt 632 frt 11 kr. a tanév végén kivettek 328 frt 13 kr. isk. takarékpénztárban maradt 303 frt 98 kr. E löke takarékpénztárban kámatozik. — **Umeda.** A gőzfürdőkben levő,

uszoda megnyit. Kitűnő uszómester várja a tanulni vágyókat, kik rövid idő alatt az uszás hasznos mesterségét elsajátíthatják. Ily forró nyárban a test épségben tartására nem tehetünk jobbat, mintha mentől több-ször megfürdünk, s a kik innen el nem tá-voznak, megtalálhatják ezt a helybeli fürdőben is akár az uszodában, akár a kádban vagy a zuhany alatt.

Vizsgálatok. A keszthelyi köz-ségi iskolaszék f. é. jun. hó 5-én tartott ülésen megállapította a feltűgyeletré bizott népoktatási tanintézetek 1887/8. tanévi zár-vizsgálatait, mely szerint a polgári fiúisko-lában jun. 18-tól 26-ig; a felső leányisko-lában jun. 20-tól 21-ig; az elemi fiu-és leányiskolában jun. 21-től 26-ig lesznek a vizsgálatok. A zárőnnepély jun. 29-én tar-tatik.

Végtárgyalás. Horváth Roboz István és társai bünygyében f. hó 1-én tartott végtárgyalást a helybeli kir. törvény-szék. Elnök: Cseresnyés Sándor. Bírák: Makay Dezso, Erdődy Lajos, Jegyző: Wien-ner Sándor. Védő ügyvédek: Dr. Löke Emil ügyvédjelölt, Dr. Schwarz Adolf, Dr. Far-nek László, Oroszváry Gyula, Sebestény Lajos és Remeté Géza voltak. A bizonyít-ási eljárás befejezése a vád és védebeszé-dek meghallgatása után hozott a követ-kező ítélet: I. r. vádlott Horváth Roboz Ist-ván 3 rendbeli lopás büntette és két rend-beli rablásért 10 évre ítéltetett I év kitöl-tőtnék vétetett. II. r. vádlott Pimmer János rablás büntetért 6 évre ítéltetett — 6 hó kitöltőtnék vétetett. III. r. vádlott Czuppan Lajos 2 rendbeli rablásért 6 évre ítéltetett, 6 hó kitöltőtnék vétetett. IV. r. vádlott Herczeg Mihály bűnpártolás miatt 6 havi fegyházra ítéltetett. Horváth Roboz István és Czuppan Lajos felebbezték, Pimmer Janos megnyugodott. V. r. vádlott Somogyi Csinát Vendel, VI. r. vádlott Ruzsa János VII. r. vádlott Herczeg Tamás felmentettek.

Budapesti Hírlap. A „Buda-pesti Hírlap“nak a hazai művelő olvasó-közönség vetette meg alapját. A lap elei-től fogva megértette a magyar közönség szellemét; minden pártédek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyet-len jelszóval: *magyarad!* Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás törté-netében. A hazai sajtóban máig a legfé-nyesebb eredményt a „Budapesti Hírlap“ érte el; legnépszerűbb, legterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozó társak egész seregén kívül, a szerkesztőségnek anyai belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik; minden rovatot külön vezető gondoz a helyi tudósítokon kívül, a kik a nap történetét írják. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölöl rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a vilá-gon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap“ arról rögtön ne adjon hí és kimerítő tudósítást. A „Buda-pesti Hírlap“ politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap független, magyar, pártédeket nem ismerő szemléhez. *Politikai hírei* széles-körü összeköttetések alapján a legmeg-bizhatóbb forrásokból származnak. Az or-szágyűlési tudósításokat a gyorsírói jegy-zetek alapján szerkesztik. Magyarorszá-g politikai és közlelete fölöl távirati értesít-ésekkel látnak el rendes levelezők, minők-kei minden városban, sőt nagyobb község-ben is bír a lap; a „Budapesti Hírlap“ távirati tudósításait manap már teljesen egy-fokan állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropol-i-saiban Londontól Konstatinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítokon kívül minden fontosabb esemény fölöl a szerkesztő-ég külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap“ e cé-lokra havonként öly összeget fordít, mint a mennyi ezeltől 10 évvel még egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a *legjobban, leggyor-sabban* értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hírlap“ Türczarovata Telesi Sándor gróf, Tóth Béla, Rákosi Viktor (Sipulusz) és több kiváló írók közremű-köde mellett, a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmarad-jon előkelő színvonalán. A *nápirovatok* kitűnő zsurnalisták szerkesztik s a helyi értesülési ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap“ helyét foglalhat minden család asztalán. A *közgazdasági rovatban* a magyar gazda, bir-tokos, iparos, kereskedő megtalálja mind-azt, a mi tájékozásra szükséges. A *regény-csarnokban* csak kiváló írók legújabb mű-veit közöljük. Az előfizetés föltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizé-tések vidékről legbizalmasabban postautal-vánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap“ kiadó-hivatalá-nak, IV. kerület, Kulpac utca 16 szám.

Közgazdaság.

Koncentrált marha trágya. (Engrais de boeuf.) A nagy megerősítések, melyeket földmívelésünk emelése érdekében tesznek és melyekkel az üdvös reformok által javítani akarják, arra indítottak ben-nünket, hogy gazdáink figyelmük egy oly új kitűnő találmányra irányítsuk, mely lehe-tővé teszi a földbirtoknokak föltötte olcsó és intenzív kihasználását. A legemesebb se-gítője a mezei termelésnek tudvalevőleg a föld rendszeres trágyázása. — Tréfort miniszternek az a kijelentése, melyet nem-rég tett, hogy a Bánátnak Magyarország éléstáraként való felültetése maholnap szatírává válik, — majdnem az egész or-szágra nézve áll. És ennek első sorban gazdáink visszautasító magatartása az oka, melylyel a modern földmívelés újabb segéd-eszközeit fogadják. Így aztán nem csoda, hogy a sokkal jobb magyar föld hektáran-kint átlag mintegy 10—14 hektoliter ter-ménnyel kevesebbet ad, mint az angol föld, a minek csak az az oka, hogy míg a magyar ember minden ilyen »surrogat« el-len kézzel-lábbal védekezik, addig az angol az ily segéd-eszközök racionalis alkalmazá-sa által sokkal nagyobb eredményt képes felmutatni. Ehhez járul még nálunk a föld termő erejével való visszaélés; a mi — ha tovább is így tart — oda fog vezetni, hogy földjeink termelőképesség tekintetében e leg-gyöngyökbek mögött is visszamaradnak. Kö-rülbelül két évvel ezelőtt azonban az ismert Saxi testvérek czég Temesvárott »Első cs. és kir. szabad koncentrált marhatrágya-gyár-czim alatt oly telepet alapítottak, melynek termékei ma már annyira használtak és elterjedtek, hogy a gyár gőz- és sok más legújabb szerkezetű gépei mellett nagyon tekintélyes számú munkások is kénytelen foglalkoztatni. — A 60-as évek óta egy körülbelül 20 hold kiterjedésű területen 6—7 ölnyi magasságban fölhalmozott állati trágya anyagok, melyeknek tömege már óri-ási dimeziókat kezdett ölteni, úgy hogy már komolyan kellett ez óriási trágyahegy elszállítására gondolni adták a nevezett czégnek az impulzus, hogy ez anyag pul-verizálásával, illetve koncentráálásával kísér-leteket tegyen, melyeket — mint a tapasztalata mutatja — nem csak technikai, ha-nem anyagi eredmény is kísér, úgy hogy e gyár készítményei földmívelési és nemzet-gazdasági szakkörökben a legjobb fogada-tásra találtak és a kereslet folytonosan nö-vekedik. — Különösen a mintagazdaságok azok, melyek eddig műtárgyat használtak és most a temesvári gyárnak koncentrált állati trágyájával pótolják, vagy mindket-őt egyidejűleg alkalmaznak. — A Saxi-féle trágyaanyagok sok előnye van a közön-séges műtrágyával szemben és a földmive-lésnek legjobb elvén, az állat-trágyagaz-daságon alapszik és tulajdonképen nem áll egyeből mint az állat-trágyagazdaság népszerűsítéséből helynek czéjja a földnek az állati trágya útján időről időre meg-újítást az anyagokat visszaadni, melyek attól a kihasználás által elvonattak. A mű-trágyának kénytelen a gazda a tulajdonké-pen hasznos alkatrészek mellett: mint nit-rogen phosphorsav és kali, ezekkel arány-ban nem álló nagy mennyiségű részecsk értéktelen hanem még ártalmas részecsk is felhasználni. — A Saxi-féle trágyaanyag a következő alkatrészeket tartalmazza: Éghető szerves alkatrészek — 70% Hamu — 30%

100 rész száraz alkatrészen:	
Fizoldható phosphorsav	9.16%
Földoldható phosphorsav	2.30%
Nehezen oldható phosphorsav	3.02%
Nitrogén (Légeny)	3.05%
Kali (K ₂ O)	1.92%
Kénsav (S O ₂)	0.78%

Ez az összetétel mutatja, hogy a tö-ményített marhatrágya kitűnően alkalmas a gabnaneműk és mezei termények trágya-zására. Nem képzeltető sem jobb sem könnyebben kiemelhető trágya mint a nevez-telt temesvári gyárnak terméke és bizo-nyára csak szolgálatot teszünk a magyar gazdaközönségnek, ha e hazánkban új ipar-ággal, mely rövid fennállása óta a szak-körökben oly kitűnő fogadtatásra talált, megismertjük és kívánjuk, hogy e gyár hazánkban az óhajtott üzleti virágzásnak induljon.

Felölös szerkesztő:
VARGA LAJOS
HIRDETÉSEK.

A híres **Strakosch Böcher**-féle ruhamosó és facsaró gépek

Legolesőbb BUTOR bevásárlás!

Fialovits Lajosnál N.-Kanizsán

Dél-zalai takarékpénztár épület az udvarban jobbra.

Ezzel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

raktáram tulhalmozottsága

miatt, mindennemű butorokat, tetemesen leszállított áron árusítok el. Raktáramon található: complete ó német alaku (altdeutsch-renaissance) ebédők és há-lőszobák tölgy vagy diófából, fényezett butorok minden alakban, kész salon garnitúrák, divánok, ottomanák, kanapéék, tükrök, képek, függönyök és nádszékek, nagy választékban.

Elfogadok mindennemű asztalos és kárpitos munkák készítését, melyek izléses és stilszerű kiviteléért kezeskedem.

Ugyisint avult butorokat is átalakítok úgy helyben mint a vidéken.

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét

szobatapétázásokra

Mi 10-15 évi tartóssága s szépsége által, előnyösebb a festésnél. És miután több külföldi gyárral direct összeköttetésben állok, azon helyzeiben vagyok, hogy ilyenmű munkákat bámulatos olcsó árért készíthetek, és éveken át szerzett tapasztalataim folytán tartósságukért mindenkor kezeskedem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam kitűnő tisztelettel

FIÁLOVITS LAJOS

kárpitos és díszítő.

188 — 10

FEHÉR MIKLOS

a m. k. Államvasutak gépgyára vezérigazgatója és főbb kiváló gazdasági gépgyár képviselője
Budapest, üllői-ut 25- Kőztelek.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyarában készült, tűzveszélyt elhárító szikralógóval ellátott és faszén vagy szalma-fűtésre berendezett **6, 8 és 10 lóerjű**

LOCOMOBILOKAT

melyeknél a nagy fűzsekerep folytán fűzelő anyagban nagy megtakarítás eredményezteik; az ugyanazon gyárban készült,

felülmúlhatatlan munkaképességű

48", 54" és 60" széles

vaskeretű gőzcseplőgépeket

két szab. s kiváló fontosságú szerk. ujjtással és pedeg:

a) az uj, maguk között négyzetű lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacskákból alkotott törekrosta, mely által a törekben 180 szor kevesebb szem megy veszendőbe;

b) a meghosszabbított rázó-asztal, mely a szalmának egy második kirázását eszközli s mi által a szalma közt 2 1/2-szer kevesebb mag marad vissza, mint az eddig ismert legjobb gőzcseplőgépeknél, mely eredmények a m.-óvári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstataláltak. — Azonkívül ajánlom

2, 2 1/2, 3, 3 1/2, és 4 lóerjű locomobiljaimat

hozzájuk tartozó páncélszíves cseplőgépekkel, valamint mindennemű járgány cseplőgépeket, Holling-wort-szénagereblyéket, fűkaszálokat, aratógépeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket leszállított árak mellett

Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve.

LEGUJABB

Nyári szövetek

valódi gyapjú

szétküldi utánvétellel legolesőbban megszabott áron a realistik és szolidnak legjobban ismert

Siegel J. W.

Brünnen

posztó gyári raktára.

A szabómester urak, kik min takarítást még nem bírák és vevők körét fölülte azold szövetek feldolgozása által nagyobbítani akarják levelező lapon sziveskedjenek hozzám bizalmasan fordulni.

Legujabb mintakártyámat ingyen és bérmentve küldöm meg. 149 11-12

Városligeti

Testegyenésítő gyógyintézet

BUDAPESTEN,

(ezelőtt Dr. Fischhof-féle vizgyógyintézet) Hermina-ut 1525

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, miszerint a mai napon a fenti gyógyintézetet megnyitottuk.

Intézetünk a főváros egyik legmagasabb, kisebb és legeszegebb helyén fekszik ugyanazon területen, melyet eddig a Dr. FISCHHOF-féle városligeti vizgyógyintézet foglalt el. — A 44 000 m² méternyi sűrűn beültetett telken épült Cottage-épület 30 tiszta, egészséges, külön bejárattal újonnan átalakított szobát foglal magában. — Casinóval, zárt és tűthető folyosóval tekepályával, lugásokkal stb. stb. —

A fővárossal való összeköttetést lévonatok és társaskocsk közvetítik.

Az intézetünkben felvett betegek minden beteg testalkatának és bajának megfelelően külön előállított készülék segítségével rendszerint műtét nélkül gyógyítottak. — Kitűnő és eddig el nem ért sikerrel kezeljük különösen a következő betegségeket u. m.

I. Az összes bármely alapon fejlődött (e-úszos, kőszvényes, gümőkóros) izületgyulladásokat. — II. Csonttöréseket, flezomákat és ezeknek valamint az izületgyulladásoknak utóbjait, u. m. (zsugor) izületmereségeket korlátozott mozgathatósgot, végtagrovídlüléseket, elgörbüléseket stb. III. A vele született és következményes elgörbüléseket u. m.: a gerincoszlopoknak oldal-mell és hátfelé irányult elgörbüléseit, angolokros vagy esigolyaszúvas alapon keletkezett pápákat, tyukmelleket, görbényeket, donga-lud-ló-és sarkelbát, donga-gacsoz terdet.

IV. Gyermekeküsdét és következményeit. — V. Zúráásokat, csusz és kőszvényt.

Készülekeink a plasztikai művészet legmagasabb fokán állván, megvalósítják a modern testegyenésítő legmerészebb követelményeit, mirelőfogva minden betegnek kivétel nélkül a fennjárt és az egészséges fekvésű intézetünk tiszta levegőjében való szabad mozgást és első sorban a műtét (operáció) teljes mellőzését lehetővé teszik. Az eddigi hidegvíz gyógykezelés folytattatik.

Bővebb felvilágosítást úgy az egyéb ezuttal fel nem sorolt betegségek gyógyítását — mint házi szabályzatunkat illetőleg, könyvecskébe fűzött értesítőnk nyújtanak, melyekkel kívánatra bérmentve szivesen szolgálunk.

Ezen közhasznú intézményünkre kérjük a t. közönség pártfogását. 170 4-5

Igazgatók:

dr. Verbétyi László

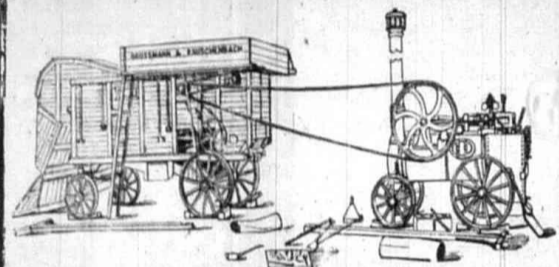
felelős főorvos, egyetemi m. tanár a Stefánia-gyermekkorház sebésze.

dr. Róth Adolf

testegyenésítő az intézeti betegkezelő orvosa.

Fischer György

cs. k. udv. szállító orvos, seb. mű és testegyen. segélyművek gyárosa.

Szabad. szeges gőzcseplőgépek

Grossmann és Rauschenbach-tól

BUDAPESTEN.

Tudósiasát

gyártmányaink könnyű hajtása,

csekély fűtőanyag fogyasztása,

igen nagy munkaképessége,

a szemek kitűnő tisztítása és osztályozása, valamint

erős szerkezete tekintetében

összes

eddigi számos vevőink nyújtanak, kiknek névjegyzéke a t. gazda urak rendelkezésére áll.

Grossmann és Rauschenbach

első magyar gazdasági gépgyára,

Budapestben, külső váci-ut 7 sz.

150 h. 1-5

Valódi Tschinkel kávé
(takarék és fügekedés stb.)
a legjobb pótlék a bankkavéhoz, kellemes ízű nagy megtakarítás

Tschinkel Agent által cs. kir. gyárak: Bécs, Lobositz, Schönfeld, Ljubacz
Képviselő Budapest Könyg Gyutató.

Szénagyűjtő.

Egy használt legjobb karban levő amerikai szénagyűjtő utányos áron kapható

Weiser J. C.

vaskereskedésében Nagy-Kanizsán.

166 1-3

BUDAPEST, KOTZÓ PÁL üllői-ut 18. szám.

GÉPÉSZ-MÉRNÖK

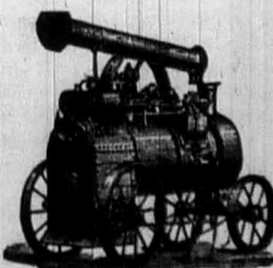
ajánlja: GARRETT R. és FIAL

Compound gőzmozgonyait kitűnő gőzmozgonyatt

40% tüzelőanyag könnyen hozzáférhető,

takarítással. kiváló szilárd, tartányok nélkül hajlított fedelű fűzsekereppel

Fa- és szén-, valamint szalma-tüzelésre

ajánlja: Legujab kitűnő Szeges rendszerű

angol gőzcseplőt járgánycseplőt,

kettős tisztítóval választó hengerral, kemény öntvényű árpabájával és

1-szer fordítható acél dobsínekkel, valamint

szeges gőzcseplőt. 174 4-6

323 tk. 1888.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az alsó lendvai kir. járásbíró mint teleggönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baka István és neje Hetésy Mária baksai lakos végrehajtatóknak özv. Markotán Farkasné gasztolai lakos term. törv. gyám által képviselt kiskoru Markotán József, György és Pál mint néhai Markotán Farkas örökösiei végrehajtást szenvedők elleni 276 frt 10kekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zala egerszegi kir. törvényszék (és az al. lendvai kir. járásbíró) területén lévő Gosztola község határában fekvő a gosztolai 8. szjkyben A 1. 1-4 sorsz. a. foglalt s 1/2-éd részben Markotán Farkas nevén álló és az adó alapján 360 frtra becsült, továbbá a gosztolai 361. szjkyben A + 1 sorsz. a. foglalt s 1/2-éd részben Markotán Farkas nevén álló és az adó alapján 392 frtra becsült ingatlanokra az árverést 260 frtban és 392 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1888. évi július hó 2-ik napján dél előtt 10 órakor

Gosztola községben a községi bíró házána megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 36 frtot és 39 frt 20 krt. készpénzben, vagy vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett Arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni.

Kelt Alsó Lendván 1888. évi február hó 7 napján.

A kir. bíró mint teleggönyvi hatóság.

SZIRMAI kir. aljbíró.

194 1-1

Régi híres valódi Szt. Jakabgyomorcsoppók a mentőbőszerezetekéül.
Gyomor és idegbajok biztos gyógyítására, még olyanoknak is melyek minden eddigi gyógyszerek ellenállottak. kiv. idült gyomorhurut szívdobogás, fűfájás stb. Bővebbet a minden ügy mellé tett prospektuson. — Kapható a gyógyszerárakban á. üveg 60 kr. nagy üveg 1 frt 20 kr. — Főrtár: Török József gyógyszerára Budapest.

2025 tk. 1888. Érk. március 13-án

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék teleggönyvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy a kir. kincstár végrehajtatóknak özv. Lukács Józsefné ugyis mint kis kuru Lukács István 1. és t. gyámja végrehajtást szenvedő becseshelyi lakos elleni 74 frt 51 kr. tőke, 1887. évi ápril hó 6-tól járó 6% kamatai 3 frt végrehajtás kérelmi 8 frt 45 kr. árverés kérelmi 2 frt 50 kr. jelenlegi s még

felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a becseshelyi 917 szjkyben A + 1 sor sz. a. Lukács István kis kuru tulajdonul felvett 100 frtra becsült és ugyanazon tjkyben A + 2 sor sz. a. váltóság köteles 296 frtra becsült ugyanannak tulajdonul bejegyzett ingatlanok a C. I. alatt özv. Lukács Józsefné javára bejegyzett szolgálmi jog épségben hagyásával

1888. évi július hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor

Becseshely község házána Arvay Lajos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kielt becsár.

Arverezni kívánok tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tszék, mint teleggönyvi hatóságnál 1888. évi március hó 24-ik napján.

192 1-1

Gr. HUGONNAY kirendelt kir. tszéki bíró.

Szerkesztőség:
Békéscsaba és Kiszalud-utca sarkán.
Ide írások és lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utca 1.
Bármilyen levelek csak ismert korszakból fogadtatnak el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédgyűlés, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankgyűlés és az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és önsz. szövetk. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyszéves	5 frt. — kr.
Féléves	2 " 50 "
Negyedéves	1 " 25 "

Hirdetések jutányosan számítanak.
Árverési és egyéb hivatalos hirdetésmények 30 kr. bányegdíjon felül 100 szög 1 frt. azonnal minden szótért egy fél kr.

Nyitólár pótiszora 10 kr.

Leányaink.

A nőnevelés kérdése nálunk még mindig a forrongás stádiumában van. A követendő célok, elvek és irányok nem kevésbé az eszközök tekintetében az elmélet férfiai között nagy az eltérés. És azért az experimentálóknek se hossza, se vége. Nem szándékunk e lap előkelő helyén paedagogiai cikket írni; a dolog tisztán paedagogiai oldala inkább szaklapba való. Nem fogom tehát bírálat alá venni polgári és felsőbb állami leányiskoláink tanterveit, hogy azokból következtetést vonva a tényleges helyzetre, kimutassam hiányait, s kimutassam azt, mennyiben nem felelnek meg a gyakorlati élet követelte igényeinek. E helyen ez nem lehet célszerű, s ha a laikus meg akarja érteni, önmagának kellene előbb belemélyedni a tantervek tanulmányozásába, a mi nem oly könnyű dolog, mint a hogy az első pillanatra látszik. De a társadalomnak nagy érdeke van, hogy leánynevelésünk is egyszer már consolidált állapotba jusson, hogy leányoktatásunk elve, célja szigorú következetességgel megállapíttassék, hogy leányaink is egy bizonyos korig (mindegyik a maga vágya és hajlama szerint) bevégezzék és teljes egészét nyújtó oktatásban részesüljenek.

A legfelsőbb társadalmi osztályokról itt nem lehet szó. Csak a nemzet zömét, tulajdonképeni alkatelemét képező középosztályt tartom szem előtt, melynek leány-gyermekei a kor fokozott igényeinek alkalmazott nevelés oktatásban részesüljenek, hogy a nekik megfelelő műveltséget elsajátíthassák; azt a műveltséget, mely ép oly távol áll a tudalékosságtól, mint a külvárosi fényeskedő szellemi törességtől; mely nem rontja meg a testi szervezetet, s nem öli el a kedély üdéségét, a lélek frissességét; mely nem teszi

unalmassá a házikör szerény foglalkozásait, s képezzék az értelem becsenyző regényolvasás helyett, valamely jobb szellemi termék élvezetére. Egyszóval olyan műveltség, mely leányaink jövő élethivatását, ennek gyakorlati céljait tartsa szem előtt! mely a létért való küzdelem nehézségei dacára, melyre ma oly sokan szeretnek hivatkozni, szem előtt tartsa a leány majdani hivatását, mint hitvesnek, anyának, férje társának; mint egy bármely szerény háztartás egykori vezetőjének, ki az élet gondjait megbírja osztatni férjével, ki ha nem is keres, de nem is pazarol; ki a szerzeményt takarékosan felhasználni tudja, a mi legalább is annyit ér, mintha maga is szerezne.

Sajátságos és mélyebb elmélkedésre okot adó tünemény az emberi társadalomban az, hogy valamely közelfekvő, emberileg szép eszméért oly nagy bajjal lehet mozgásba hozni a nagy tömeget, s e nagy tömegnek értelmesbbjeit is, míg minden haszontalanságot, mely pillanatnyira az érteket kellemesen felizgatja, lángolni és lelkesültni képes. A leányok helyes és célzatos nevelése és oktatásáról szóló jó tanácsok nálunk sem újak; Fáy András (a mint ezt Zichy Antal is oly szépen kimutatja a „Budapesti Szemle” júniusi ízetében A nőnevelésről írott kis értekezésében) már régebben szolgált ehhez becses anyaggal. Ha a rendszer eltért a természettől, ehhez vissza kell térnie. A phisikai és szellemi életben mi sem boszúja meg magát annyira, mint a természettől való eltérés; ezt az utat, mely a „szűke theorikák” fölötté gyakran eltévesztettek, a józan értelem annál helyesebben követheti. Mindent tehát, a mit az oktatás által leányaink szellemkincsévé akarunk tenni, a leány természetéhez kell szabni, s akkor modern divatbábok helyett jövőendő hivatásukra

kellően előképzett leányokat fogunk nyerni.

Kevesebb magolás, az értelem helyesebb képzése, kellő módon való fejlesztése mellett; az eszményi szépnépek eltévesztése nélkül a gyakorlati hasznos iránti érzék fejlesztése, — ez az, a mi leányaink nevelésében azt a jótékony egyensúlyt fogja helyreállítani, mely egyenlően távol áll a szív törességtől, a pipere és cziczoma iránti egyoldalú előszeretettől, mint ama romantikus hajlamoktól melyek az élet ferde felfogásában nyilvánulnak, s egyaránt alkalmatlanná tesznek a boldogulás és boldogításra.

Nemes egyszerűségeire kell leányainknak neveltetni. Az aesthetikai érzék helyes irányban való kifejtéséhez magartartásban, viselkedésben, erkölcsben és társalgásban egyaránt kedvezőbbé fogja őket tenni. Ehez nem kell anynyi tantárgy oly mértékben, mint a milyenben követelik.

Ha eddig rövid és hézagos fejtegetésemből a jobbmódu osztályok gyermekeit tartám szem előtt; kell szólni azokról is, kiknek elméleti ismeretekből kevesebb is elegendő, de kiknek a puszta elemi ismeret nem elegendő. A mivelte külföldön e hiányon leányok számára állított szakiskolák által segítenek. Ott vannak a többnyire társadalmi uton teremtett és fenntartott, a szegényebb sorsú leány növendékeket magába foglaló technikai sőt családkepző iskolák is, a hol a leányok tehetségeik és hajlamaik szerint különböző szakmákban kiképezetnek s becsületes életmódhoz jutnak. Tanulnak szabni, várnai, fodrászatot, divatmunkát, főzést, mosást, kereskedelmi tárgyakat, távirászatot, rajzolás. A kik különös tehetséget árulnak el képezetnek tanítónők, gyermekekterésznők. Magában Bécsben is áll fenn ilyen iskola, melyet egy nöegy-

let tart fenn, s mely évek óta a legáltalánosabban működik. Az egy-let az általa kiképzett növendékeket el is helyezi, a legszegényebb sorsú leány is megtanulja a szükséges ismereteket, s gyakorlatilag képesítik elő, hogy az étellel megküzdhesen. Az ily iskoláról nálunk még éppen szó sincs, pedig a jótékonyosság e nemes igazán messze kiható erkölcsjavító céljainál és nemes hatásánál fogva. Sok szegény családot megőriz a végnyomortól, sok szegény leány képessé lesz a kenyérgeregetésre, a megélhetésre.

Nem hiszünk, hogy nálunk a leánynevelés és oktatás bajait pusztán rendeletekkel, bármely jó célzattal és legyenek azok, orvosolni lehessen. Gyökeres javítás kell itt, s e célra gondos revisiója a tanterveknek, mindenütt figyelembe vételével a természetes szükségletnek. De első helyen tisztában kell lenni a követendő elvek és éleendő célok iránt. S akkor bizonyára oly leányiskolák fognak keletkezni, melyek annyit nyújtanak, a mennyit nyújtaniok kell, s melyek céljukat nem fogják annyira tévesztetni, hogy a nyolc évfolyamot végzett leány növendékek irásbeli fogalmazására nézve az ismert miniszteri rendeletre szükség lesz.

II. Vilmos.

Fenn a magas hegyormon hamarabb kel fel nap, mint lenni a völgy mélyében. Még sötét árnyék borítja a sötét, mikor a hegycsúcson már világít a nap s forró sugarakat küld le: és mégis ottlenn a reggeli nap forró lehellete alatt csillogva s villogva, de melegező örök jég dermed, míg alatt meg a hívós árnyékban is enyhe meleggel susog a zefír s ezer mozgalmat élve keletkezik. Egy korona örökösének nem adatott meg az, hogy más emberhez hasonlóan teljes szívvel átengedje magát a gyásznak és panasznak; még ravatalon nyugszik a legdrágább, kitől a halál megrabolta őt és máris parancsolnia

Tárcza.

Az „élő halott”

— A „Zala” eredeti tárczája. —

A kedves lényt eltelték örökre; elmondják sirja felett, hogy „nyugodjék békében!” És ő nyugszik felébredhetlenül. — Homlokáról a koporsó nyugalma letörle a gondok, a bánat fellegét, — kiszivendült; helyette irt a fájdalom gyászoló hitvesének homlokára sötét redőket.

— Olyan ifjú volt még szegény. —

Olyan ifjú s még is agg a szenvedésben.

Mindenből bőven mért neki a sors, csak boldogságot rablá el.

— Soká küzdött, hogy egy reménye valóvá legyen. — Utazott, dolgozott. Mindenütt babér kísérte lépteit. — Tele reménytel jött meg koszorúval, hogy kedvesét boldogítsa.

— Amely nap haza ért, az ő célját istenhez végezé: kedvesét az örök álom karjain találta.

Anyai küzdés, annyi hányatás után nem jött már egyetlen könyecsepp szemébe. Tompa fájdalommal, a kétségbeesés rettenetű némaságával állt a sírnál, melybe élete jövője összes reményét, pótolhatlan üdvét zárták. — A vizsgálatok szavai, a körülállók szokása, az ének velőrázó dallama, a megmérhetlen szenvedés borzalmas, éribetetlen szívsomjátként zúgott egybont. — Szívére a könytelen fájdalom ésbontó súlylyal nehezült.

Mikor a koporsót üregébe tették, a halálnál sápadtabban, tompa melegséggel bámúlt utána. — Irizatos, sötét örvényként látta megynyilni az enyészett élet, hogy hitvesét eltárazta örökre. — Agya zúgott; ereiben a vér, mint a viharvert ár, nyar-

galt; s rémítő tekintettel veté magát a koporsó után.

Villámbeességgel kaptam utána s átkaroltam. Abban a pillanatban halvány feje élettelenül hanyatlott mellemre, s ott fekdült karjaimban lezárt szemekkel.

Szegény ifjú! Ha tudtam volna minő sors lett számára a jövőben jelölve, tán abban a pillanatban megbántam volna tettemet!

Karjaink között vittük legnagyobb gyorsasággal egy közeli házba, nehogy a temető, az ujon hantolt sír, fájdalom-rohamát újból előidézzék.

— Mily gyarló gondoskodás! A fájdalom, ha valóban az, fájdalom marad a kábító örömköz zajában és a kétségbeesettek tanjájan egyaránt.

Az ifjú fölédéz.

Zavartan tekintett körül, de rögtön belátá helyzetét, halálsápadt, komor, lehor-

gaszított fölvel nyult kalapja után, s távozott.

Utána néztünk. A temető felé irány-

zó lépteit. Szegény fiu, mily vihar düh-

lított lelkeben!

Ezrek imádása, hir, dicsőség, koszoru, gazdagság lábainál pihent. Az emberek milliói mily áldozatokkal jutnak e birtokoknak csak egyikéhez! Ez ifjú mindezt bírta! Lélekben dücs, vagyonban gazdag, koszorúkkal halmozottan, s még is mily szegény, mily nyomorult koldus volt ő? — Mindene megmaradt, csak boldogságát veszté el! E nélkül pedig a bitoros gazdag, s bár milliók hódolatától környezve a hatalmas is csak földhöz tapadt szegény.

Künn a temető magányában most hantolt sír zárá összes boldogságát. E sír meghidegült lakója volt mindene; ennek szentelé mindenét. Mig érte áldozott, addig a koszoruk, a hir dicsőség, vagyon kedvesek valának; s midőn azt, milől mindésért annyi áldó szót, annyi feledhetlen ölélés-

kapott, elveszté: hitvány foszlányává lépe koszorúit; elvonult az élők szeméi elől, gúnycakjnak tűnt fel a bámulók dicsőítése, gyűlölte a vagyon. Két hét múlva fölkeresem magányában. Halványabb volt a sírok lakóinál. Szép ébenfürtjei kuszáltan pihentek homlokán. Szemeiben borzalmat keltő kifejezés áll. Rubája rendetlenül fódte tagjait. A könnyek kicsordultak szeméből s önkénytelenül sohajtam: „Szegény élő-halott!”

E szavakra — pedig addig elmerülve rajzolt — izgatottan, neki gyult arccsal ugrott fel, s hozzászépe, megragadá karomat.

— Ugy-e én halott vagyok? Tudod mit? Isten! engem! én nekem adom mindenemet. Nézd, ide rajzoltam siromat!

s elem tartá egy határozatlan alakokkal berajzolt papírt. — Itt van a sírhalom; itt a sírkő. A sírkőre fogod iratni: „Élő-halott.”

Igy hinak ám engem az emberek! — Nem látod milyen sápadt arcom; testemen a hus rothadni kezd! Nem érzed a halott szagot? Ah ez irtózatos! Nem temet el senki. Etnetek, itatnak, hogy tovább kinlódjam!

Az akarják, hogy közöttük rothadjon le csonitajmról a hús. — Beszéltem a halál-

lál, ő mondta, hogy az emberek tőle meg-

védték. — Most az Isten magát fogom föl-

keresni. — Ő hatalmas, beveszi testemet a földbe; azután összerúzza üldözömet. Ah!

Rejts el! Nem hallod mint morognak? Is-

mét kimozni jöttek. Naponkint elfőnek ab-

lakomhoz, véstetjes átkokat szórnak rám;

azt szúgják, hogy „élő-halott” vagyok s a

föld nam veszi be hamyamat! Jönnek! Ah!

én futok!

Sápadtan, remegve futott a mellék-

szobába. — Borzongva hallgatám végig

örült beszédét, s midőn elrohant, szándó

sohájjal hagyam el a szobát.

„Hatalmas Isten, rebegem, midőn a

halandó embert, teremtesd remekét, ural-

kodó észszel felruházd: nem add-e a pokol kezébe a legretentőbb boszu eszközt? Dicső alkotásodat te így össze nem zuzhatád. Ily munkát csak a pokol hatalmas végez. Miért nem téped hát szét alkotásid megrontott? Vagy a pokol átkával megsemmisülne tán áldásod varázsa?!

Szegény ifjú! mily áldás lett volna neki a halál. Kinek lelkében a multnak minden emléke összestépe s jelennek csak egy kintő, vésses eszme, folyton élő láult gondolatok maradnak, kinek legnagyobb kintja az élet, az örült, habár a szívébe oltott óstónnól fogva táplálkozik, mozog is, a halálnál sötétebb halált, az öntudatlan élet átkát hordozza magában.

Azonall intézkedéseket tevék. Egyik orvos barátomat fölkeresem, hogy tőle tanácsot kérjek. Ő a szegény ifjút látni kívánta. Karöltve menék lakása felé. Őda érve, szobáját őrésen találtuk. Fölkutattuk a ház környékét, szokott magánhelyeit, Minden üres volt. Aggódva tekinték egymásra. Ekkor jutottak eszembe szavai.

„Elment keresni Istenét” szóltam orvosbarátomhoz.

Valóban így is volt. Többé nem lát-

tuk őt élve. Istenét ment keresni.

Szegény Gyula! Ő csakugyan elveszte-

tette Istenét. A teremés az észszel rá

nyomta isteni bélyegét, s a sors átka le-

törtölte azt, Elment! Űzte az örült képe-

let. Könyörölő szívet keresett, ki őt ete-

messe.

Képelem kintjait, képelem: miként

fordult esdekelve élő, élettelenhez hiába!

A komor bérc némasága, a zúgó patak, a

susogó lomb, mely alatt megpihenni akart

a haligatag fűszál, a madárda, a szánalom

zárta emberi ajkak, mind, mind est bangozó:

„Szegény élő halott!” Ext halla örült képe-

zelete minden ajkáról.

És ő érvé öntetén a borzalmas halott

kell tájékoztatni a hivatalos teljesítési, az ő napja elérkezett, munkához kell látnia. Egy császári, főleg egy Hohenzollern, nem gondolkodik kötelességei teljesítésén, császárrá levén haladéktalanul érvényesíti valamely uralkodói tény által méltóságának szuverén köteleimnek elismerését. Hogy II. Vilmos császár nem atyjának halála után 24 órát sem mulasztott el, hanem még a legelső keserű fájdalomtól is, melylyel az általa szenvedett pótolhatlan veszteség gyermeki szívet eltöltötte, kiszakította magát, hogy császárnak és királynak legyen manifesztálva, ez hohenzollerni véreben van; hogy első nyilatkozata a hadsereghez van intézve, az individualitásában lecszik.

II. Vilmos testestől lelkesítő katoná. Több van benne nagyatya lényéből, mint atyjából, a ki lelkes katoná volt ugyan a háború, mint bárki, de mégis inkább ember. Az új német császár a nép szívének szelvébe hajlamaihoz, az emberiség rokonszenvéhez talán közelebb jutott volna, ha jelmeze a német Frigyesre utalva; de nem kell feledni, hogy a német hadsereg végre is korábban és erősebben, mint bármely más, az általános védkötelesség széles alapján épült fel és II. Vilmos császár midőn a hadsereggel — mint hadi parancsban oly meggyőződéssel melegen mondja, — egynek érzé magát, a német néppel is egynek kell éreznie magát, mert a hadsereg a legyver alatt álló nép. Ugyanazon szigorú kötelesség érzet, ugyanazon lángoló lelkesedés, mely a fiatal császár első hadparancsából beszél, fog érvényre jutni azon üzenetben is, melyet a nem legyveres néphez intézni aligha fog elmulasztani, épp oly világosan és határozottan, mint a hogy az új német császárt minden katonás természet sem fogja előreláthatólag visszatartani attól, hogy a világkének épp oly büre és védője legyen, mint volt atya és nagyatya. Ugyanazon férfiu áll az ő oldala mellett is, a ki elődei békepolitikáját csinálta s ki iránt mindenkor az utóbbi szomorú napok alatt különösen épp rajongó hajlamot és tiszteltet tanúsított. Majdnem oly színben tűnik fel a dolog, mintha II. Vilmos császár az által, hogy üzenetet mint császár és király a hadsereghez intézte, talán ön kénytelenül, talán tudva s akarva azt akarta érteni, hogy a legfőbb hadurasságot az ő személyes, kizárólagos hatáskörének tekintni, a politikai ügyek vezetését azonban a nagy kancellár kipróbált kezeinek engedi át.

És így jól van. Poroszország és a Német Birodalom politikai életében talán hiányzani fog a magas lendület, a német szabadelvű hajlam, melyet Nemes Frigyes magasztos, polgárkedvelő szelleme akart neki adni, de reakcióba s muckerségbe sem fog a dolog átesapni, nem fog azon csúf karikatúrává fajulni, melylye az új császár uralkodása alatt a zselók és a junkerek azt átalakíthatni remélték. Bismarck fogja vezetni ezentúl is az ezredet: idegenkedve a szabadelvűségtől, de nem kevésbé idegenkedve az eszelenégtől is, határozottan és szilárdan befelé, méltóságosaf és békésen kifelé.

szagot; futott kintzö kisértéteől, önmagától, s mindenütt vele rohant kétségbeesett futásában legnagyobb kintzója — önmaga.

Igy járhatott meg messze földet, nem találva lényt, ki megmentse, ki eltemesse.

Két hó eltelt. Hiába kerestük szegényt. Mindenütt beszéltek róla; mondták: láttak egy rongyos koldust halványan kétségbeesetten kérve mindenkit, hogy temesse el, s midőn könyörgése süket fülekre talált, rohant tovább, mint az örült.

Az ő volt szegény!

A tél is eljött karjaiba zárni a kifáradt természetet. Aludni ment a föld, de kifosztott testén hálából lakmározni, vigadni kezdtek pezsgő véreiről kábultan az emberek.

Szegény Gyulát mindenki elfeledte. A temető nem látogatta senki. Csak én tettem egy-egy sétát Gyula kedvesének sírjához. Legálább, ha örült utjából visszatértem, találja gondozottan a gondolat.

Egyik hideg reggelen megint kísértéltem a temetőbe.

Lábaim alatt csikorgott a hó, a zuzmarás fákön át a szél szomorú melódiával haladt ózálatalan utján.

Szomorú merengéssel mentem odább lit-ott kidőlő kereszt, róla az irás régebb lekopott; nem gondozta senki. Másutt gyönyörű síremlékek, világosan mutatva a gazdag hatalmas nevet, kinek hamvai ott nyugodszanak. Némely siron egy-egy hervadó koszorú.

Elgondolkoztam, hány lehet ez óriási mauzóleumok közt, mit az elhunyt iránti őszinte kegyelet, önzestelen szív állított? Vajon a hatalmas, a gazdagok legtöbbje nem-e önző dicsvágy vagy a divat iránti tartozás lerováásából állítja azokat? Egy-egy koszorút a szél leveitelt a sírról. Lehajoltam s visszatettem.

Balga élők, gondolám, kik önzetlen rajongással küzdők egy-egy koszorúért, s hosszú hosszú véres verejtékekkel megfúrt

A hármas szövetség pedig ezen hatalmas sziklája a világkének, sértetlenül marad felbonthatlan szerkezetében és II. Vilmosmal épp oly híven és hatékonyan fogja magasztos világtörténelmi kötelességét teljesíteni, mint teljesítette Vilmosmal, a Sással, és Frigyesel a Nemessel.

Politikai terefere.

A német trónváltás találgatásokra kényszeríti az európai journalistikát. S ebben a tekintetben ez meg is teszi a lehetőt. Persze, a német Frigyes császár proklamációja sokkal világosabb, egyszerűbb és kézzelfoghatóbb volt, hogysem azt bent és künt mindenki meg nem értette volna. Frigyes császár nemcsak uralkodói, hanem kiváló emberi tulajdonokkal is bír. Bölcs és emberséges fejedelemlen igérkezett, régen azelőtt, mielőtt a gyilkos betegség megtámadta. Hogy mint trónörökös befolyása nem lehetett a német nép érzületére és gondolkodására, ez a sajnálatos dolog. De a vaskancellár az agg Vilmos életében távol tudott tartani minden befolyást, a mi nem szája ize szerint való volt.

Annál több fejtörést okoz a fiatal Vilmos proklamációja. Ugy elkerüli a politikai programot, akár a macska a forró kását. S bizony-bizony bármennyire csürje-csavarja az ember a dolgot, s bármely sympáthiával fogadta is ezt a berlini sajtó majdnem kivétel nélkül, nincs abban egy gondolat sem, a mely következtetést engedne vonni arra, hogy mi módon akarja Vilmos császár az ígérteteket megvalósítani. Mert a mit proklamációjában ő ígér, azt igéri népének a minden oroszok cigárja is, meg akár a perzsa sah.

Korai dolog volna még arról szólni, hogy jobb idők derülnek a szabadelvűsége Németországban, s Vilmos császár meg fog-e valósítani legalább egy keveset abból a programból, melyet atya maga elé tűzött s mely minden nemesebb gondolkodású ember szívét önkénytelenül megragadta? Vagy igazaz lesz-e az hogy még jobban elfogják borítani Németországban a reakció sötét árnyai? Ki tudná megmondani? Ha nem, akkor az igazságot Vilmos császár, a ki még nagyon fiatal egy nagy tévedés árán fogja megtanulni. Mert uralkodói hajlamánál erősebbek lehetnek a viszonyok kényszerítő feltételei, melyeknek az uralkodóknak is alá kell vetniük magukat.

A német nép szabadság — szeretete és vágyától nem kell félnie neki. Jó iskola volt a Bismarck iskolája. S a német nép odáig jutott, hogy már most teljesen megelepszik, hogy a tett emberei gondolkodnak helyetbe. Bismarck a legnagyobb részének a bálványja a mint ez egészen világosan kitűnt azon crisis alkalmával, mely állítólag a battenbergi herceg házassági projectuma miatt tört ki.

pályabér után, midőn lankadt idegeitől az erő költözik, megkapjatos azoktól, kiknek érdekeiket küzdtek: gondoltok-e arra, hogy a legdrágább koszorú az, melyet sírunkra egy-egy szerető kéz könyhullatva tesz, s a legnagyobb nyugalmat akkor érzjük el, midőn homlokunkon nemcsak a dicsőség, hanem szeretteink fájdalom koszorúja is pihennek? És mégis örökké kell lenni dicsvágyunk! És a dicsőség koszorúja örökké tövises leend. Mindnyáján meg fogunk halni. És a halál koszorúja egyedül, mely tövistelen.

Ily gondolatokkal haladtam tovább. Merengéseimből emberi hang vert föl.

A sírásó jött felém ijedt arczaal.

Uram jöjjön, egy fagyott embert találtam — szölt.

És követtem.

Gyula hitvesének sírjához vezetett.

Ujon ásott sír volt a mellett.

E sírt legnap ástam, s ime ma, hogy ide jöttem ez embert benne holtan leltem.

A hogy rátekintek, ijedten hátráltam: eltorzult vonásokkal, félmeztelen testtel, ószült hajfürtökkel ott feküdt a hideg havon az örök álom karjain az örült ifju, Gyula.

Istent keresé, hogy temesse el, s meg is találta. Az ég megkönyörült rajta. Kedvese sírjánál, ahol nyugalmat, boldogságot élvezte, ott ada azt neki vissza örökre.

Letörültem könyeim s tetemét a sírásóra bízva, haza sieték.

Harmadnapra eltettük örök nyugalomra. Sírja fölött sok szépet, sok jót, de sok még több keserű emlék idéztek föl.

Az egybegyűltek megkönyöztek a szerencsétlen és koszorút tettek a művész sírjára.

En megíratam a barátot és megkoszorúztam benne a hitvest.

Sírjára azt íratam:

„Míg élt sokáig halott volt, s hogy meghalt is él.”

Hajnal Gerő.

A porosz conservatismus soha sem ismert transzactiót. A boldogult Frigyes császár ellen követelt a többi német elclatású nyilatkozó galád magatartása, ezt eléggé bizonyítja. A Paulkammer elbocsátását megelőző körülmények talán örökké rejtelmi maradnak. A minthogy egyáltalában rejtelmi marad az a fanatismus, melylyel a conservativok nemcsak Porosz és Németországban hanem nálunk is minden ellen izgatnak, a mi csak szabadelvű.

Az bizonyos, hogy a valódi szabadelvűség felvirádtára még várunk kell. A hőmérője Németország, ugy mikép előbb Franciaország volt. Onnan fog kiindulni, s csak akkor fogja elsöpörni a birodalom másik felében is azt a feudális clericalis koalíciót, mely a szabadelvűség legcsekélyebb vívmányát is szeretné hatalyon kívül helyezni.

Valószínű az a remény, hogy II. Vilmos trónralépte nem a muckerség győzelmét jelenti? Azt most bajos meghatározni. De az a generáció, mely az utolsó 20—25 éven nőtt fel Németországban, igen kevés respectussal viseltetik az eszmék iránt. Durvább mint az előbbi nemzedék — gondolkodásban és érzésben egyaránt. S mint egy bécsi képviselő egyenesen számárságnak mondta az ő fiatalabb korában követelt szabadelvűséget, ugy tartja a szabadelvűséget számárságnak az új nemzedék Németországban.

Már az ily gondolkodás is főlötte meglepő oly ifjaknál, kiknek voltaképen a szabadelvűségért lelkesedniök kellene; eszmékért eszményért. Ezeket teljesen kiölte a politikai függés a német nép nagy részénél, s mivel e függés mellett jól érzi magát, nem is érzi annyira a szabadság hiányát.

De bizonyos az, hogy a viszonyok alakulása ezt a gondolkodást is merőben meg fogja változtatni. Majd észre térnek, csejha a Bismarck aera áldásának gyümölcsét teljesen fogják élvezni. Nem lesz ez olyan édes, mint sokan gondolják. Ha Frigyes egészséges, bizonyos, hogy ha nem is egyszerre, de lassankint más viszonyok keletkeztek volna Németországban, és e belpolitikai változás jótékony hatással lett volna egész földrészünkre.

A gondviselés útjai azonban kifürkészhetlenek. Az idők méhe nagy következtetési eseményeket rejt magában. Talán II. Vilmos császár volt hivatva ezeket előkészíteni.

Különfélék.

Az Írók és Művészek Társasága a mint több fővárosi lapban megjelent nyilatkozatban olvassuk, ez évre tervezett dunántúli kirándulását egyáltalában nem fogja megtartani. A mint a nyilatkozat mondja, a bizottság ez elhatározását az egyes dunántúli városokban eddig már a fogadtatás czéljából alakult rendező bizottságokkal is fogja tudatni, s valószínűleg már tudatta is.

Hadiszemle. Radakovic József, cs. kir. hadosztályi parancsnok a napokban tartotta évi hivatalos szemléjét a helyben állomásozó legénység fölött. Mely alkalommal esttelges kívánságuk, vagy panaszuknak is hely adtván, egy közülük magát — mint műkövés — a vasuti és távíró ezredhez kérte áttetelni, mi neki meg is ígértetett: — még egy másik panaszt emelt kapitánya ellen, ki úgy arczul vágta, hogy orrából azonnal eleredt a vér. Panaszolt kapitány azonnal kihallgatván, az ügy jegyzékbe vétetett. Ugy látszik a humanismus mindinkább kezd katonáknál is lábra kapni.

A Román külügyminiszter utja. Nint a „P. C.”-nek Bukarestből jelentik, Carps külügyminiszter a kereskedelmi tárcza atvétele után egy kereskedelem politikai körutat szándékozik tenni, mindenek előtt Budapestre és Bécsbe, azután Berlinbe, Parisba és Rómába utazni. A miniszter ugyanis lehetőleg kedvezővé akarja tenni a terepet a jövő évre, melyben Romániának összes kereskedelmi szerződésesei lejárnak.

Szédelgés. F. hó 6-án Sommer József helybeli kereskedő megbizta Deutsch Mór fuvarozót, Schmied Sandor szt.-Lőrinczi lakos részére adjon fel 60 ftr értékű pamut szállítmányt. D. állomásra szállítván a bálát, Stern Márkusra ruházta át a feladást, miután ő dolgai miatt a városba vissza sietett. Stern azután el is küldte a pamutot, de nem Szt.-Lőrinczre, hanem Légrádra valami Deutsch József czimre, ki azt onnét el is liferálta. Azon gyanus körülmény, hogy St. az expedícióját D. M. fuvarozó kocsisától négy krt. kölcsönzött, valószínűleg a másfelé irányított küldemény szállító leveléhez, továbbá, hogy pár napra előlűnven a városból, visszaérkeztek bőven költekert, szükségessé tették az előnyomozás megindítását a rendőrség részéről.

Aranyos est volt Keszthelyen f. hó 19-én. A vén, kizáratt, szomjas anya föld már napok óta keserű szemrehányásokat tett a levegőben ide-oda morgó elpártolt magzatnak: „Hát hiába gyarspítot-

talak, ápoltalak, most el futasz tőlem? Hagyd a játékosod és jerr vissza hozzáim! E szép szó használt s úgy este 1/9 órakor megeređtek az ég csatornái s hullott alá a víz a földre, megönlözve utcákat, kerteket, mezőket, szőlőket, réteket. ... Hol van a kincs, mely az istenáldással feléne! Másnap szebb volt a róma, a táj és zengőbbek a dalok.

Nyári mulatság. A keszhelyi m. kir. gazd. tanintézet hallgatói f. hó 16. Hévízen igen sikerült nyári mulatságot rendeztek az intézet segély egylete javára Hévíz, a gyönyörű völgy-katlan, Arnyas, ligetes fasorai és pagonyjaival, a legrómpasabb helyi nyári táncmulatságra is. A hévízi táncmulatságok mindez a jobbak és látogatottabbak közé tartoztak a s legutóbbi méltán versenyez elődjeivel. Sokan voltak és ... kiűnően mulattak. A négyesek 30—40 pár táncoltak. A hölgy koszoruban Keszthelyről és a vidékről sok szép és kedves leányka bilincselte le a közérdekűt.

Az a Cziglencze! — Ugyan meddig fog még a városi nagy kórház közezsége, a temetési menetek körül lakók sal. nem kis gyönyörűségére elhagyatott, piszkos állapotban bűzhödni? gyártva bekövetkezett meleg napjainkhoz a kolera miasmáit. Különben elég zöldre aszott ágyára csak egy pillantást vetni, és — a legvaskosabb étvágy is azonnal beadja lemondását. Alig hinné az ember, hogy partján naponkint orvos urak is sétálnak, közlekednek a városi közkórházzal! melynek udvarán meg az a furcsaság rázhatta meg az idegesebb betekintőt, pár napra át, hogy előfodjára halomba rakták a gyalulatlan kisebb nagyobb koporsókat, mintha bizony e nélkül is nem tudnána eléggé a poros halandó, hogy „memento mori” Vagy tán a Cziglencze is ilyenmő intő jelű hatagatik ten a huszadik századnak? Feleljen meg rá az igen tisztelt v. mérnöki hivatal. Mi csak annyit jegyezhetünk hozzá kerelmünkkel, hogy vagy betemetni egészen vagy szabályozni a pocsolás vizmaradvány lefolyását.

A Werndl-féle újabb katonafegyver használati módját magyarázza egy szakaszvezető nagy pathosszal a figyelmes közlegénynek. S midőn elvégezte nyugodtan kérdezi: no, hát mitéle fegyvert fogunk ezután használni? „Gyalogságot verő” fegyvert, volt a laconikus felelet.

A rendőrség szives figyelmébe. A mult napok egyikén — s tán már nem egyszer — megtörtént, hogy utcai sörpödek, suhanczok a Petőfi-utcai iskola nyitott ablakán kövekkel behajigáltak a növendékek fejére. Ha az ily faczérokat minden dolog nélkül hagyjuk az utcán naphosszat öylegni, meg egyéb veszélyes experimentációkra is fognak nem addig vetemedni. Jó lenne tán a munkára szorítással elejét venni!

Sághy Zs. színtársulatának Keszthelyen rosszul mén dolga. Az előadásokat alig számbavehető közönség látogatta, sőt már többször megtörtént, hogy közönség hiányában nem is lehetett az előadást megtartani. Keszthelyi kicsi város, ha van is szép számú intelligenciája, mely hivatva volna a nemzeti színűgyet pártolni, sajnos, nem elég vagyonos, tehát bizony nagyon számítva kell élnie s minden nem okvetlenül szükségessé kerülnie. Sághyék is hibásak: először, ily kis helyen nem kellene minden nap előadást tartani; másodsor nem kellene nagy hangu reklámokkal a közönséget elbolondítani akarni. Ilyesminek ma már nem hisznek!

Az az értelem kacsja, hogy a Balatonban krokodilusok uszkálnak, ugy látszik igaz hívőknek talált. Keszthelyen ez ideig hirt sincs balatoni fürdővendégeknek, pedig már nagyserűen lehet a Balatonban fürdeni. Hencz Antal fürdőbérő a fürdőházaknál célszerű újításokat eszközölt s ami legényegesebb, most via van nagy bőségen; nem úgy mint az előző években, mikor a fürdőházról messze be kellett menni, ha nyakig erő vízben skartunk fürdeni. Különbön hisszük, hogy az értelem közönsége a krokodil-bolondságnak hitelt nem ad.

A Festetics-féle fennkő istállójának gyászja van. E napokban ugyan a Hullám nevű két éves (utólo), melyért a tulajdonos grófnak 15000 ftrtot ígértek tődögyuladásban elhunyt. Szakértők állítják, hogy a Hullám második Kincsem lett volna.

A zala-szántói plébániát Festetics Tassilo gróf mint kegyur Hajba Mihály tarányi plébánosnak álományosítá. A tarányi, somogygyei plébániába pedig Szunyvi Ferencz Keszthelyi segédlelkész és hitoktató nevezetett ki.

Öngyilkos jelölt. Velina Teréz szentmargitai születésű 18 éves cseléd leány bujalkorta esvén, asszonyának azon ijesztésére, hogy e miatt még be is csukják, félelme és szgyene fejében f. hó 12-én megivott két pakli vörös gyufa oldatot. A rögtön érkezett orvosi segélynek azonban sikerült őt remélhetőleg a haláltól megmenteni.

Tapolcáról tudósítanak bennünket, hogy e hó 20-án egy Tobok nevű tapolczi iparos kis-örvi szőlőjébe akarván menni, az uton kőrösvál feldőlt és pedig oly szerencsétlenül, hogy lábat eltört.

Pannasz küldött be hozzánk az ellen, hogy a polgári egyet esztendő szám- és megítéri tevékenységét a szomszédok ólak miszmatikus kiparoltságát; továbbá, hogy R. mézáros a bazar épület előtti csatornát tartja folyton hasonló minőségben a cserő közönség nagyobb szaglási épüldé- rére, hogy a borszártás — daczára a minis- terium tilalmának — még mindig a régi orrbosztással történik, hogy a vasut felé nem minden járható, hogy több hely- len utcára öntözik a söntés tartalmát, hogy az utcákon rendőrt csak nagy ritkán láthatni, hogy a kis német utca csatorná- nak állapota tühellen sat. Sok igaz van t. beklődőnek; egyébként tüzetesebben is utának nézünk a dolagnak, s akkor bőve- ben fogunk hozzá szólni.

191 — **Egy új gyógyhely Alsó- Auntriában.** A gyógy- és fürdő-udény kezdete arra indít bennünket, hogy a köz- önség figyelmét a Hainfeld mellett ujonan keletkezett »Salzbad-Kleinzell« nevű gyógy- helyre felhívjuk. Tulajdonképen »kis Karls- badnak« kellene nevezni e gyógyhelyet, te- kintettel az ott található gyógyforrásokra, melyeknek hatása egyenlő a karisbadi, ma- rienbadji és franzensyadiakéval, sőt azokat speciális kóralakok tekintetében még felül mulja. Ezen kívül még az az előnye is van e fürdőnek, hogy nagyon közel fekszik Bécshez, árai minden tekintetben mérsékel- tek, úgy hogy az ott való tartózkodás fő- lötte olcsó. Salzbad-Kleinzell mindennel bir, amivel egy modern gyógyhelynek bir- nia kell. Ozonduz enyhe levegővel, kitűnő és kényelmes lakásokkal az ottani gyönyör- ű nyaralókban, finom étteremmel, mely az azelőtt Bécsben elsőrangú szakács hírében állott May Ede szerb királyi szakács veze- tése alatt áll, továbbá közel fekvő feny- vesel, gyönyörű árnyas ligetekkel és sétá- utakkal, kiránduló helyekkel, uszodával, egész + 20° R. ásványfürdővel, melegvíz és kádfürdővel. Szóval mindenről gondos- kodva van, amit a fürdő egészséges és be- teg látogatója csak kívánhat, mely utóbbiak még a folyton jelenlevő fürdőorvos tanácsát is igénybe vehetik. Nem szenved kétséget, hogy Salzbad-Kleinzell rövid idő alatt a legkeresettebb gyógyhelyek egyike lesz. A közlekedési felvilágosítást óhajtok azt szive- sen megkapják, ha a fürdőkezelőséghez (Währing, Bécs mellett, Zimmermannsgasse 10) fordulnak, hol a fürdővel behatóbban foglalkozó prospektusokat is kaphatnak.

Hasznos tudnivaló.

A fekete meztelen csigák irtás módja.

Nedves bor és zöldség pinczékben sok- szor igen elszaporodnak a fekete meztelen csigák, öszemáznak, nyalaznak mindent s a hol gyümölcsre, zöldség léleire találnak, azokon élődnek. Nappal úgy elrejtőznek, hogy elvétve láthatók, rendszeren nap nyugta után kóborolnak s amint a nap kelni kezd elrejtekeznek. Ebből lehet látni, hogy azok pusztításához napnyugta után és nap kelte előtt kell hozzá fogni. De meglehet őket ölni is, porrá tört oltatlan mésszel, meg inkább marókkalval. Tányérakban felrakjuk egyike-másikat s a melyik ezeken mászik, az elvesz. De másképp is kézzre lehet kerite- ni, és pedig olyan formán, hogy öszszes- kullt gyümölcsöt, romlott zöldség felét rakunk fel, mert ilyenek nagyon szeret elödni s mikor este későn, vagy kora reg- gel oda megyünk, agyon verjük egyől- egyig. A mely pinczében nagyon elszapo- rodtak volna, kitakarítani kell a bordókat felforgatni a csömbérfakát, kiseperni levenni egy két sajtára való oltatlan mésszel, e hegyé vizet önteni, hogy feloldódjék. 24 óráig légmentesen zárva kell tartani a pin- czét. Az olvadó mésszel elpárolgó gőzétől mind elpusztul.

Szólészlet.

Juniusban végezni kell a kapálást, hogy virágzásig meglegyen, mert virágzás alatti kár nélkül nem lehet dolgozni a szó- lóban, minthogy munka közben lehull a virágnak pora, mi által a megtermékenyít- és szennved. E hónapban lehet zöld porhé- jásokat (kapahajásokat) csinálni öszi ül- tetésre a fűrtőlküli vesszőkkel elvirágzás után. Lehet zöld dugványokat csinálni ju- nius közepéig. E hónapban kell végezni a zöld ojtást.

A madár irtsztók.

Semmitől nem fél jobban a madár, mint az erős fénytől, ilyeneket adnak a tükör az üveg, a porcelán edény, cserepek, azért is, hogy a madarakat (verebeket, rigókat, seregélyeket) távol tarthassuk a gyümölcs- ös fák, a szőlőtől, olyakat kell a fák ágaira, a karók végeire, lágosokra költetni, de a hol egyáltalán szabadon mozoghatnak. Érik a cseresnye, jó lesz azonnal kísérletet tenni.

Irodalom.

— **Budapesti Hirlap.** A »Buda- pesti Hirlap«-nak a hazai művelt olvasókö- zönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szel- lemét; minden pártérek mellőzésével küz- dött nemzetünk és fajunkért, ez egyetlen jelzője: *magyarság!* Viszont az ország leg- kiválóbb intelligenciája is azonosította ma- gát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely pártatlan a magyar újságírás történe- ben. A hazai sajtóban máig a legényesebb eredményt a »Budapesti Hirlap« érte el; legnépszerűbb, legterjedtebb lapja az or- szágnak. A külső dolgozó társak egész sere- gben kívül, a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik; minden rovatot külön vezető gondoz a helyi tudósítókön kívül, a kik a nap történetét írják. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmond- hatjuk: nem történik a világon semmi je- lentékeny dolog a nélkül, hogy a »Buda- pesti Hirlap« arról rögtön ne adjon hí és ki- merítő tudósítást. A »Budapesti Hirlap« politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, ma- gyar, pártéreket nem ismerő szellemé- hez. Politikai hírei széleskörű összekötteté- sek alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közlelete felől tá- virati értesülésekkel látanak el rendes leve- lőzők, minőkkel minden városban, sőt na- gyobb községben is bír a lap; a »Buda- pesti Hirlap« távirati tudósításai manap már teljesen egy fokán állanak a világsajtó leg- jobban szervezett hírszolgálatával. Európa öszszes n. etropolisáiban Londontól Konstan- tinápolyig, saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történi eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megátviratozzák. A külföldi rendes tudósi- tókön kívül minden fontosabb esemény fe- lől a szerkesztőség külön kiküldetésű tag- jai adnak gyors és bő értesítést. A »Buda- pesti Hirlap« e czélokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségé- vére volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A »Budapesti Hirlap« Tárcza- rozata Teleki Sándor gróf, Tóth Béla, Rá- kosi Viktor (Sipulusz) és több kiváló írók közreműködése mellett, a lapnak egyik erő- sége s mindig gondot fordít rá, hogy meg- maradjon előkelő színvonalán. A napirova- tokat kiünő zsurnaliszták szerkesztik s a helyi értesülési ismert legügyesebb tudósi- tókra van bízva. Rendőrségi és törvény- széki rovatai külön-külön szerkesztői a fő- város sőtét eseményeit is mindig oly ha- gon tárgyalják, hogy a »Budapesti Hirlap« helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, bir- tokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regény- sar- nokban csak kiváló írók legújabb műveit közöljük. Az előfizetés föltételei: Egész é- vre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy órá 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legzélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: A »Budapesti Hirlap« kiadó-hivatálnak, IV. kerület, Kalap utca 16. szám. 193 2—3

— **Gazdaságtan** a legszükségesebb háztartási és kertészeti ismeretekkel. Pol- gári és felsőbb leányiskolák számára a leg- újabb minist. tantervek alapján írták: Do- bóczy Lajos és Peres Sándor. Ez ez első gazdasági tankönyv, a mely a legújabb mi- niszteri tanterv alapján készült. Ösmert Háztartásaink ma már a czélnak többé meg nem felelhetnek, először mert a szükséges gazdasági ismeretek nagyrészt fel nem ölelvén, hiányosak, másodsor meg nagy számmal találhatók a nem kívánt chemiai ismeretek is. A jelen tankönyv, igen helye- sen, az ilyeneket jórészt mellőzi, miután a vegytan tanítás ugys csak a III. osztályban veszi kezdetét. Ehelyett inkább arra fordí- tottak figyelmet a szerzők, hogy a fejlődő leánykák az oly annyira szükséges nemzet- gazdasági alapismereteket min/egy észre- vétlenül szintén elsajátíthassák. A könyv, melyet körülbelül négy részre oszthatunk fel, első helyen a háztartási ismeretekkel foglalkozik s azt kezdve a nő szerepe és hivatásánál, egész a legpróbb részletekig behatóan és vonzóan adja elő, úgy hogy a tanuló már egyszeri olvasásnál teljesen ott- honosan érezheti magát az előtte levő tárgyban. Epen úgy a többi részek is, u. m. a táplálékok, baromfiak tenyésztése és a kertészeti ismeretek stb. mindannyi oly szabatosan állva van összeállítva és könnyed módon írva, hogy sikerültebb könyvet

már alig lehetne kívánni. Nem csak mint tankönyv, hanem mint házi olvasmány is megbecsülhetlen azért melegen ajánlhat- juk mindenkinek ezen a gazdaságban és háztartásban majdnem nélkülözhetlen köny- vet. Megjelent és kapható Lampel R. (Wo- dianer F. és fia) cs. és kir. udvari könyvk. Bu- dapesten, Andrassy-ut 21. sz.

— **Az 1888. évi törvények gyűjteménye** zsebkiadásából megjelent a második füzet is. Tartalmazza a VII-től XII-ik törvénycíkket melyek az állategész- ségügyről és a tenger alatti kabelekről szólnak. Ara 40 kr. Lampel R. féle (Wodianer F. és fia) cs. és kir. udvari könyvk. ki- adása Budapesten, Andrassy-ut 21. és ugyan- ott kapható.

— **Az állategészségügy rendezé- séről** szóló 1888. VII. törvénycíkket jegyzet- tekkel s magyarázatokkal ellátva. Jelen tör- vény a legelső hazánkban, mely az állat- egészségségügyi szabályozásával tüzetesen foglalkozik, mely az öszszes állategészségügyi mozzanatok és állapotokra kiterjed. Ezen törvény intézkedéseinek, melyek a mai tudó- mány színvonalán állanak, szigorú lelkiis- meretes végrehajtása, legfontosabb közgazda- sági érdekeink által követeltetik.

Alatténységünk jóvedelmek egyik legterjedelmesebb forrását képezi, minek vir- rágzóva tétele az állatállomány emelését feltételezi, minek pedig az állati ragályok legnagyobb veszedelmét képezik. Ezért me- legen ajánlhatjuk ezen törvényt minden gaz- dának, állatorvosok, városi- és megyei tiszt- viselőknél és tenyésztőnek megszerzésre, mert a kellő állategészségi állapot biztosí- tására tett rendelkezéseket szükséges, hogy mindenki ismerje. Ara 40 kr. megjelent és kapható Lampel R. féle (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésben Bpsten, Andrassy-ut 21.

Közgazdaság.

197 **Az Adriai biztosító társulat** mult hó 30-án tartotta Triestben közgyű- lését s egyuttal 50 évi fennállásának ün- nepélyét, melyben több kitűnőségen kívül a társulat magyarországi osztálya intézője báró Podmaniczky Frigyes valós. belső titkos ta- nácsos és országgyűlési képviselő is részt vett. — Hazánk lakossága méltó érdeklő- déssel viseltetik ezen társulat iránt, mert azon társaságok egyikéhez tartozik, melyek a nemzetgazdaságilag oly felette fontos és üdvös biztosítási intézményt hazánkban meghonosították és terjesztették. Az Adriai biztosító társulat öt évtized óta működik ha- zánkban s mikénti működése jellemzéseül, elég fölhozunk, hogy kezdetől fogva mind- végig a nagyközönség meleg rokonszenében és pártfogásában részesült. Ennek természe- tes következményeként a társulat mindin- kébb gyarapodott, fejlődött, úgy hogy most- anság az osztrák-magyar monarchia egyik legnagyobb és legtekintélyesebb intézetéhez tartozik. A társulat jelenleg élén álló vezér- férjain pedig biztosítókat nyujtanak arra nézve, hogy a társulat ezentul is megfoga tartani azon állást, melyet magának pon- tossága, lelkiismeretessége és igazságossága által kivívni tudott. — A társulat 1887. évi zárszámadásai és mérlegeiből a következő fontosabb adatokat vesszük ki: az életoz- tályban 1887. évben kötött tőke biztosítások öszszege 9.657.496 frt, a kötött járadék biz- tosítások öszzege pedig 33.037 forintot tett. Az élethozsítási állomány az év végével 45.555.050 frtra rugó tőke és 120.803 frtra rugó járadék biztosítást mutat fel. Ennel- fogva a tőkebiztosításnál 3.750.286 frt, a járadékbiztosításnál pedig 28.717 frt gyara- podás mutatkozik. A díjbevétel ezen osz- tályban 2.082.231 frtot tett, tehát megha- ladta a mult évi 326.274 frttal. Halál és életesetek után 831.815 frt fizetett ki s ezenkívül 223.206 frt rezerváltot. Ezen osztálybeli díjtartalék 9.043.103 frtot ért el, a tavalihoz képest 887.887 frt emelkedést mutat fel. Az elemi biztosításoknál a díjbe- vétel 8.015.810 frtot tett; vizbiztosítások- ért kiadott 3.280.539 frt, kárkért kifizet- tetett 5.939.822 frt, ebből 2.324.105 frt a vizbiztosításokra esett — Ezenkívül függő kárók számára rezerválni kellett 211.296 frtot. A díjtartalék a társulat saját szá- mlájára 1.477.012 frt tett a tőz és 10.829 frtot a szállítási osztályban. A jégbiztosítási 450.000 frtot tevő különdíjtartalék változat- lanul maradt. Az időbeli díjak tárczája 18.606.845 frtra emelkedett. A társulat al- tál fennállása óta kifizetett kárók öszzege kerek 141 millió frtot tesz. Az öszszemleg 292.391 frt 08 kr. nyereséget mutat fel; eb- ből a társulat 50-ik évfordulójára alkalma- ból 10.000 frtal a társulati haivaltalékok takaréki és elátási pénztára részesítették, a

többi pedig részvényenként 52 frt osztá- lékra fordították. A társulat tartaléka 1887. év végével telték (a 4 millió frt részvény- tőkén kívül, melyre 1.600.000 frt befizette- tet) 11 1/2 millió frtot.

Vasuti menetrend.
1888. június 1-jétől.

Kanizsa-Buda-pest	gyors vonat	reggel	gy. vonat	sz. von.	szem.vonat
	6 ó. 28 p.		7 ó. 30 p.	2 ó. —	12 ó. 09.
Budapest-Kanizsa	szem.vonat	reggel	gy. v.	szem.vonat	
	1 ó. 59 p.		10 ó. 45 p.	11 ó. 7.	4 ó. 40 p.
Kanizsa-Pragerhof	szem.vonat	d. u.	gy. v.	szem.vonat	
	2 ó. 45 p.		11. 19	5 ó. 28 p.	
Pragerhof-Kanizsa	gyors vonat	reggel	sz. v.	szem.vonat	
	6 ó. 22 p.		1. 15	11 ó. 39 p.	
Kanizsa-Bécs.	szem.vonat	reggel	sz. v.	szem.vonat	
	13 ó. 15 p.		6 ó. 55 p.	2. 35	
Bécs-Kanizsa	szem.vonat	d. u.	szem.vonat	sz. von	
	1 óra 44 p.		10 ó. 36 p.	4. 16	
Kanizsa-Bécs	szem.vonat	d. u.	sz. von	reggel	
	2 ó. 25 p.		5 ó. 48		
Bécs-Kanizsa	szem.vonat	este	sz. v.	d. u.	
	11 ó. 29 p.		1. 40		

Felelős szerkesztő:
VARGA LAJOS

Hirdetések:

5102 szám. 1888.
Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a n-kanizsai kir. járás- bíróság 5647, 5361, 5621/1888. számú végzése által Müller József n-kanizsai, Szkalá Károly bécsi és M. Kronefeld és fia brünni lakos végrehajtatók javára Weiss Bernát nkanizsai lakos ellen 800 frt, 95 frt 88 kr. és 200 frt. tőke, ennek 1888. év ápril hó 28-ik napjától számítandó 6%, kamatai és eddig öszszesen 43 frt 64 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 430 frtra be- csült szobatorok térfiruhakelmék, bolti ál- ványok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 5102/1888. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Nagy-Kanizsán alperes bolti és lak- helyiségében leendő eszközésére

1888-ik évi június hó 26. napjának d. e. 9 órája

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szán- dékozóknak ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érinielt ingóságok ezen árve- résen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a ér- telmében a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóság vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megá- lapított feltételek szerint lesz kiifizetendő.

Kelt Nagy-Kanizsán 1888-ik évi június hó 13. napján.

FABIÁN
kir. bir. végrehjtó.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Külön hatású szer a gyomor minden betegségében.

Védőjegy.

Fülfelhaláltalan étvágyhiány, gyomorégőség, rossz illatú lélek- zet, felhúvadás, savanyú felbősnés, köhögés, gyomorhurag, gyomorégek, homok és darakepés, tuberosa nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, főkéjás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, szájszárazság, a gyomor- munkák etelével és italokkal való túltelthetés, gúliszák, lep-, maj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvegesre ére hatással utas- tásnál együtt 33 kr., kettős be- lésnél 60 kr.

Központi székletelés Brady által gyógyszerész által Kremserben (Mor- varszág).

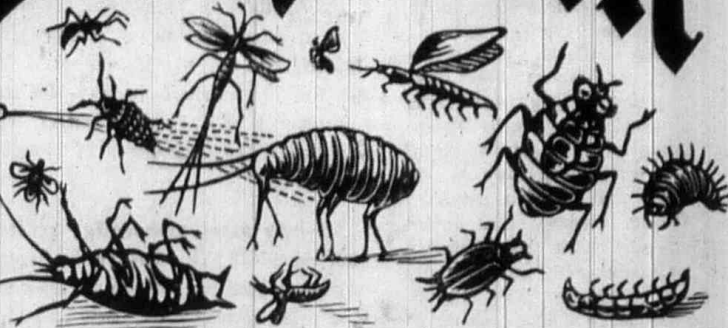
Kapható minden gyógyszerárban.

Óvnia! A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokat hamisítják és uránozzák. **A valódiság je- léül** minden üvegnek piros, a fenti védőjegyvel ellátott barátkba kell gongyolva lennie és a minden üveghez mellékel **használati utasítás** meg kell jegyezve lenni hogy az Kremserben-Gus- sek Henrik köznyomvádjában nyomtatott.

Valódi minőségben kapható: Nagy-Kanizsa, Prager Béla gyógyszer. Kadarkút Beck R. gyógy- szer. Kaposszent Mihály Vicsók és Babochy Kálmán gyógyszer. Marzoli, Körös Viktor gyógyszer. Mereny, Fleischer Samu gyógyszer. Nagy-Bajom. Körös L. gyógyszer. Sárközúton Bétes R. gyógyszer.

"Zacherlin"

948 12-12

csak üvegekben léteznek, azért vigyázat a bevásárlásnál!

mert minden más kétséges, hamisítás és tévutrazetés.

ZACHERL J., Bécs, I. Coldschmiedgasse Nr. 2.

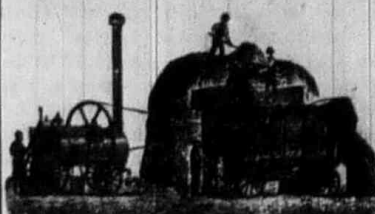
Nagy-Kanizsán kapható Fesselhofer J. urnál.
Rosenfeld Ad. urnál.
Prosmayer és Deutschnál
Marton Adottf ur-ál
Schwarz és Tauber uraknál
Strem és Klein uraknál
Armut Nathan urnál

Csáktornyan " Strahla testvéreknél.
Göncz L. urnál.
Zala-Egerszegén kapható Kaszter S. urnál
Uger D. győbysz. urnál
Kubinszky Ad. urnál.

Keszthelyen " Keresztes J., Schleifer A.
Kaposváron kaph. Babochar Kálmán gyógyszer.
Czollner Vincze urnál
Szabó Imre urnál.

A vidéken „valódi Zacherlin“ ott kapható, hol „Zacherlin“ falragaszok láthatók.

HOFHERR és SCHRANZ
Budapest, V. váczi-körút 76.
(az osztr.-magy. államaszpálya közelében)

Ajánlják nagy választékban raktárukon levő

4, 6 és 8 lóerjű

GŐZMOZDONYOKAT

GŐZCSÉPLŐGÉPEKET

(verőléces rendszer) és

2, 2 1/2, 3 és 4 lóerjű legújabb

SZABAD. GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEKET

szab páncélszeges dobbal

további szalmakaszalozókat, tisztító-ron-

tákat tricurokat, kézi és

járgány cséplőgépeket

és a legjobbnak elismert

„FAVORITA“-ARATÓGÉPEKET,

fűkaszáló-gépeket, Hollingsworth-féle

szénagyűjtőket, ekéket és minden egyéb

gazdasági gépeket, jutányos árák mellett.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kapható Nagy-Kanizsán: 178 5-12

Hauke és Hoffmann uraknál.

Budapest 1885. N.-Palánka 1887. London 1878.

Nagy dísz oklev. Aranyérem. Díszoklevél

Bécs 1878. Érdem-érem. Párizs 1867. Bronz-érem.

cs. és kir. kir. szab. első szer-

mi Portland cement- és

vizhatlan mész-gyár

BECSINBAN.

Központi iroda és raktár:

Budapest V. k., Rudolf-rakpart 8. szám

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési

vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi

előljáróságok, valamint a n. é. építő közönség

becses figyelmébe saját gyártmányu. 118 17-30

Portland-cement

és vizhatlan meszt,

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben

szállítatnak.

Árjegyzék s magyarázat ki-

vánatra készséggel megküldetk.

Kecskemét 1872. Ezüst érem. Ujvidék 1875. Arany

érem. Szeged 1878. Érdem-érem. Triest 1882.

Arany érem.

A legjobb

SZIVARKA PAPIR

A VALÓDI

LE HOUBLON

francia gyártmány

Cawle és Henry-től Párisban.

Orakozunk az utánaadóktól.

E papirt dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, Dr. E.

Lippmann urak bécsi egyetemi vegytanárak kül-

nösen ajánlják kitünő minőség, abszolút tisztasága

és amiatt, hogy abba semmi ártalmas anyag nincsen

belekeverve. 889 26-26.

500 SHEETS

17, rue Béranger, PARIS

Legolcsóbb BUTOR bevásárlás!!

Fiálovits Lajosnál N.-Kanizsán

Dél-zalai takarékpénztár épület az udvarban jobbra.

Ezzel van, szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

raktáram tulhalmozottsága

miatt, mindennemű butorokat, tetemesen leszállított áron árusítok el. Raktáramon található: complete ó német alaku (altdeutsch-renaisance) ebédlők és há-
iósobák tölgy vagy diófából, fényezett butorok minden alakban, kész salón gar-
niturek, divánok, ottomanok, kanapéok, tükrök, képek, függönyök és nádszékek,
nagy választékban.

Elfogadok mindennemű asztalos és kárpitos munkák készítését, melyek
izléses és stilszerű kiviteléért kezeskedem.

Ugyisintén avult butorokat is átalakítok úgy helyben mint a vidéken.

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét

szobatapétázásokra

Mi 10-15 évi tartóssága s szépsége által, előnyösebb a festésnél. És
miután több külföldi gyárral direct összeköttetésben állok, azon helyzetben vagyok,
hogy ilyenmű munkákat bányulatos olcsó árért készíthetek, és éveken át szerzett
tapasztalataim folytán tartósságukért mindenkor kezeskedem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam
kitünő tisztelettel

FIÁLOVITS LAJOS

kárpitos és díszítő.

168 -70

Szénagyűjtő.

Egy használt legjobb kar-
ban levő amerikai szénagyűjtő
utányos áron kapható

Weiser J. C.

vaskereskedésében Nagy-Kanizsán.

196 2-3

A híres **Strakosch Boner-féle**
ruhamosó és facsaró gépek
raktára

189 3-6

Rosenfeld Adolfnál N. Kanizsán
hol eredeti gyári áron kaphatók.

Az első osztrak

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári

társaság

Bécs

IV. Heumühlgasse Nr. 13, alapított

1817.

MARKERT M. vezetése alatt

ajánlja nagy áruraktárát kész ajtókból és ablakokból lakatosmunkával együtt, valamint puha hajópadozat és tölgyfából való amerikai
eresztékes- és parquette padozatoknak.

A gyár úgy száraz faanyagok nagy raktáránál mint kész áruinak készleténél fogva azon helyzetben van, hogy bármily szükségletet a legrovidebb idő alatt kielégíthet.
A gyár azonkívül kapuzatokat, kaszárnyák, kórházak, iskolák irodák stb. stb. berendezéseit rakládákat minden nagyságban, s gép által előállítandó min-
denmű famunkákat a kívánt rajzok és minták után elvállal.

Farugony-matrácok ára 6 frt.

171 4-26

ÁLDÁSI IGNÁCZ UTÓDA

BUNZL L. BUTORRAKTÁRA

NAGY-KANIZSÁN

AZ „ARANY SZARVAS” SZÁLLODA MELLETT, LÖWINGER-FÉLE HÁZBAN.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy 12 év óta fennálló s olcsósága miatt is a legjobb hírnévnek örvendő butoraktáramban **mindennemű butorok a legjobb minőségben** és rendkívül olcsó árakon vásárolhatók. A kiszolgált butorok kitűnő minőségeért jótállók.

Kaphatók raktáramban teljes berendezésre ó német butorok, ebédlők, hálószobák, salon garnitúrák, divánok, kanapék, tükrök, képek, függönyök, s mindennemű egyéb butorzatok nagy választékban.

Kárptosom, aki Bécsben dolgozott, s e nemben kitűnő munkát végez, biztosítékot nyújt a t. közönségnek arról, hogy a nálam megrendelt munkák izlésesen, tartósan elkészítettek, a miért mindenkor kész vagyok kezességet vállalni.

Kérvén a nagyérdemű közönség pártfogását, maradtam tisztelettel

BUNZL L. 175 6-6

butoraktár-tulajdonos

az „Arany Szarvas” szálloda mellett, Löwinger-féle ház.

Mely cigaretta papír a legjobb?

Ezen minden cigarettázóra nézve nagyon fontos kérdés már a kétségtelenebb módon bebizonyult.

Nem üres reklám, hanem elsőrendű tudományos szemlélyiségek által összehasonlított vegyelmezések alapján a forgalomban előforduló jobb minőségű cigarettapapírok között a

„Les dernières Cartouches“

Braunstein Frères gyárából.

Páris, 65. Boulevard Exelmans,

mind jóval könnyebb s legjobb cigarettapapír elismertett. Mivel ez már többi közt Dr. Pohl tanár által a bécsi vegytani egyetemen, Dr. Liebermann tanár a budapesti állami vegykeresleti állomás főnöke által megállapított 1887. jul. hóban. Dr. Hoyka Hygienia-tanár által a prágai ném. egyetemen egészségügyi szempontból újabb összehasonlított vegyelmezést a lehető legfényesebb eredmény koronázta, a mennyiben a „Les dernières Cartouches“ cigarettapapír 28-74% -al könnyebb és hogy a dohányfüstből 28-77% -al kevesebb idegen alkotórészt tartalmaz, mint a többi vegyelmezett papír — Valódi csak azon papír, melynek etíquetje mellékelt rajzhoz hasonló és Braunstein Frères cégét viseli.

A gyár cigarettapapírjainak és cigarettahüvelyeinek nagyban elárúsítása végett.

Braunstein Frères

saját cége alatt Bécsben, I. ker. Schottenring 25. sz. a. raktárt nyitott, továbbá kapható minden nagyobb ilyenmű cikket árú-45 32-50 sitó kereskedőknél.

BRAUNSTEIN FRÈRES, PARIS
Boulevard Capoy, 15.88

Kivitel-ház

TICHO BERNÁT,

Brünn, Krautmarkt 18 saját házában,
utánvétellel küldetik:

96 - 20

Nyári-Kangarn. Maradék egy teljes férföltönyre mosható 6.40 méter széles f. 3.-	Háromszoros legjobb minőség 60. cmt széles 10 méter f. 2.90	Egy vég Oxford mosható legjobb minőség 30 rőf teljes f. 4.50.
Gyapju-loden dupplaszéles, egy teljes női-ruhára minden színben. 10 méter f. 4.-	Jaquard szövet 60 ctm. széles legújabb desains 10 méter f. 3.90	Angol-Oxford a legajánlatóbb. 1 vég 30 rőf f. 4.50
Gyapju-beige dupplaszéles, a legtartósabb egy teljes ruhára 10 méter f. 6.50	Francia voal 10 méter egy csinos sötétaruha, mosható. f. 3.-	Egy rips-garnitúra 2 egy és 1 asztalterítő selyem-rojtoszattal. f. 4.50
Ind-Foule Félgyapju dupplaszéles, egy teljes ruhára. 10 méter f. 5.-	Cosmanosi cretton 10 méter mosható egy teljes ruhára. f. 2.50.	Egy Jute-garnitúra 2 egy és 1 asztalterítő rojtjal f. 3.50
Franczia gyapjustlasz minden sima színben csikos és kockás, a legújabb dupplaszéles 10 méter f. 6.50.	Női ingek erős vászomból csipkével 6 darab f. 2.25.	Jute függöny török minta egy teljes függöny. f. 2.30.
Fekete terno Szász gyártmány dupplaszéles, egy teljes ruhára 10 méter f. 4.50	Egy vég HÁZIVÁSZON 3/4 30 rőf f. 4.50. 3/4 30 rőf f. 5.50.	Hollandi szőnyeg 10-12 méternyi maradékokban f. 2.60.
Tíz méter Terno veloure dupplaszéles, tiszta gyapju minden divatszínben f. 7.-	Egy vég King-szövés 3/4 széles 30 rőf teljes, jobb mint vászon f. 6.-	Egy nyári felöltő-kendő 3/4 hosszú f. 1.50
Tíz méter kockás Ruhaszövet 60 ctm. széles, legújabb Desains f. 2.50	Egy vég CHIFFON 30 rőf f. 5.50 legjobb minőség f. 6.50.	Egy Lópokrócz 190 ctm. hosszú 130 ctm. széles igen jó minőség f. 1.50.
Gyapju-rips minden színben, 60 ctm. széles 10 méter f. 3.90	Egy vég KANAVÁZS 1 vég 30 rőf ípolyasztint f. 4.90 1 30 „ vörös f. 5.20 Garni-kanavász 1 vég 30 rőf ibolyasztint és piros f. 6.	URI-INGEK saját gyártmány, fehér és színes f. faja f. 1.90. II. faja f. 1.20

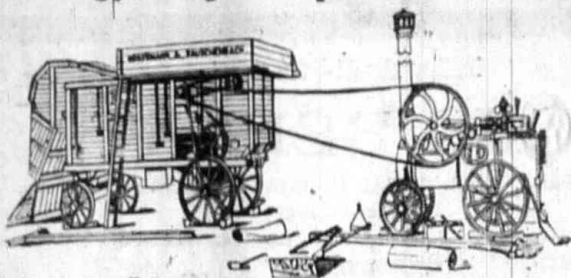
Posztó-kivitel-gyári raktár.

Brünni posztószövet maradék 3.10 m. hosszu egy teljes férföltönyre f. 2.75.	Új alkalom vételre!! Brünni posztómaradék Maradék egy teljes férföltönyre 3.10 m. f. 4.50.	Brünni divatszövet maradék 3.10 m. hosszu egy teljes férföltönyre f. 3.50	Felöltőszövet legfinomabb minőség egy teljes felöltőre. f. 3.-

Minták és ábrák ingyen és bérmentve. Még nem felelt árak minden nehézség nélkül bérmentve visszavétnak.

Magyar gőzcseplő-készletek

GŐZMOZGONYOK

2, 2½, 3½, 4, 6, 8 lóerőre.

GŐZCSEPLŐGÉPEK

fa- és vaskerettel, verőléczes vagy

szeges dobbal,

legujabb, legerősebb szerkezet,

legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek.

Árjegyzékek kívánatra.

Grossmann és Rauschenbach

első magyar gazdasági gépgyára,

Budapesten, külső váci-ut 7 sz.

150 c. - 5

114 7-12

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemve a budapesti m. kir. egyetemen, Szechenyi vegyi ösztöndíjra, kevés szabad, de gazdag, fűléssel kötött szénvegyülettel kiváló hatású, bizonyítottan különösen tüdőbántalmaknál a hol a szabadonmaradványokból készült szénvegyülettel, ellenben a fűléssel kötött szénvegyülettel, az egészségesebb és a gyógyhatású alkotórésznek a beteg testébe való gyors és biztos felvételét szolgálja. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadonmaradványokban erősebb ásványvizek, mint a seltersi-gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen tüdővérzéseseknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használható.

A tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetekben, különösen a legújabbakban Görbersdorffban, a Margit-víz otthonosává vált. — Orvosi t-kintélység Budapest: Dr. Korányi, Dr. Gebhárt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás; Bécs: Dr. Hamburger, Dr. Duschek stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a légző-, emésztő- és húgyzervek általános hurutos bántalmánál.

Mint ivóvíz

prűservatív-gyógyszernek bizonyított legközelebb Triest-Flumében KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

Kizárólagos
főraktár

m. kir. és osztrák
k. udv. ásvány-
víz szállítóháza,
Budapest.

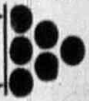
Ugyisint kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

BUDAPEST,

KOTZÓ PÁL

üllői-ut 18. szám.

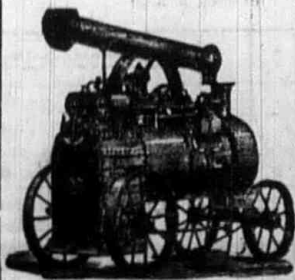

GÉPÉSZ-MÉRNÖK

ajánlja:

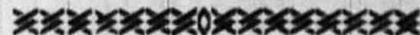
GARRETT R. és FIAI
Compound gőzmozgonyait kitűnő gőzmozgonyattal
40% tüzelőanyag könnyen hozzáférhető,
takarítással. kiváló szilárd, tartányok
nélkül hajlított fedélű
tűzszekrényvel

Fa- és szén-, valamint szalma-tüzelésre

ajánlja:

Legujabb kitűnő Szűges rendszerű
angol gőzcseplőt járgánycseplőt,
kettős tisztítóval, választó tisztító szerkezettel és anélkül
hengerral, kemény öntvényű kapcsolatban
árpahéjazóval és Kotzó-féle
1-szer fordítható szab. harang-járgá-
acél dobsínekkel. nyokkal, melyeknél az
összes csapágycs. egy ala-
valamint pon elhelyezték stb.
szűges gőzcseplőt. 174 6-6

Tschinkel

Valódi

kávé

Tschinkel kávé

(takarékos és fügekávé stb.)

a legjobb pótlék a hátkávéhez, kellemes ízű nagy meglakartás.

Tschinkel Agost fia

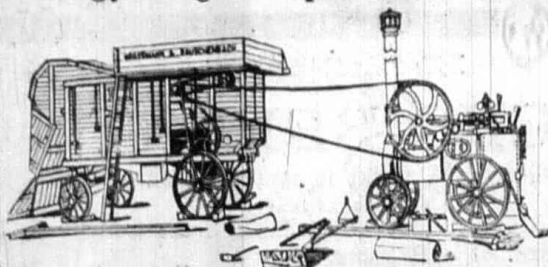
cs. kir. gyárak: Bécs, Lobositz, Schönfeld, Laibach

Képviselő Budapest Königin Gyűlése.

166 8-10

Magyar gőzcséplő-készletek

GŐZMOZGONYOK

2, 2^{1/2}, 3^{1/2}, 4, 6, 8 lóerőre.

GŐZCSÉPLŐGÉPEK

fa- és vaskerettel, verőlecezes vagy

szeges dobbal,

legujabb, legerősebb szerkezet,

legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek.

Árjegyzékek kívánatra.

Grossmann és Rauschenbach

első magyar gazdasági gépezés,

Budapest, külső váci-ut 7 sz.

150 c. - 5

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegylmezve a budapesti m. kir. egyetemen, Baccinca's vagy Összetétel, kevés szabad, de gazdag, főleg kötött szénásvartalmú kiváló hatásúak bizonyultak különösen tüdőbántalmaknál a hol a szabad szénásvartalom e-ekélyebb jelenléte megőrzi a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a főleg kötött szénásvartalom gazdagsága a gyógyhatású alkotórészeknek a beteg testében való gyors és biztos felvételét lehetővé teszi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnye is, hogy a hol szabad szénásvartalommal rendelkező források, mint a seltersi-gleichenbergi, tüdőbajokban, különösen tüdővérzéseseknél már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használható.

A tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetében, különösen a leglátogatottabb Görbersdorfban, a Margit-víz otthonosá vált. — Orvosi t-kintélyeink Budapest: Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navrátil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás; Bécsben: Dr. Bamberger, Dr. Duschek stb. a legjobb eredményekkel alkalmazzák a légző-, emésztő- és húgyszervek általános hurutos bántalmánál.

Mint ivóvíz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb Tricst-Flumében KOLERA megbetegedés ellen a

„MARGIT“ borral használva a-legegészségesebb ital!

Kizárolagos
főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és osztr.
h. udv. Árvány-
vizek-állomás,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fúszkereskedésben és vendéglőkben.

114 7-12

BUDAPEST,

KOTZÓ PÁL

üllői-ut 18. szám.

GÉPÉSZ-MÉRNÖK

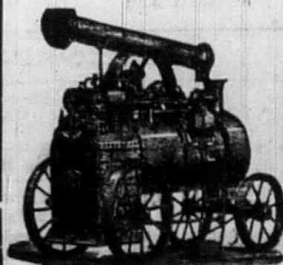
ajánlja:

GARRETT R. és FIAL

Compound gőzmozgonyait kitűnő gőzmozgonyait

40% tüzelőanyag
takarítással.

könnyen hozzáférhető,
kiváló szilárd, tartányok
nélkül hajlított fedélű
tűzszekrényel

Fa- és szén-, valamint szalma-tüzelésre

ajánlja:

Legujab kitűnő

Szöges rendszerű

angol gőzcséplőt járgánycséplőt,

kettős tisztítóval, választó
hengerral, kemény öntvényű
árpahéjazóval és

tisztító szerkezettel és anélkül
kapcsolatban

Kotzó-féle

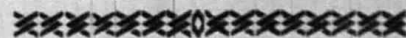
i-szer fordítható
acél dobsínekkel.

szab. harang-járgányokkal, melyeknél az
összes csapágak egy alapon
elhelyezvék stb.

valamint

szöges gőzcséplőt.

174 6-6

Tschinkel

Valódi

kávé

Tschinkel kávé

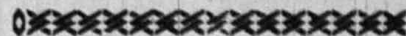
(takarékos és fűpékelt stb.)
a legjobb pótlék a babkávéhoz, kellemes ízű nagy megtakarítás.

Tschinkel Agost fial

cs. kir gyárak: Bécs, Lobositz, Schönteld, Laibach.

Képviselő Budapest Könyig Gyulánál.

166 8-10

merült fel ellenük (alu helyeken) kisebb nagyobb mértékű panasz, hogy nem tartják valami nagy tiszteletben az idegen vagyont. s ha idő folytán léteik nehezebbé lesz, nem lesznek-e kénytelenek ők is nagyobb vétéségek elkövetésével jutni az életfentartó kenyérhez? Jó volna ezt idejében megérteni, fel fogni maguknak zenéz cigányainknak is, meg azoknak is, kik reájuk befolyást képesek gyakorolni jó tanács utján.

Mert ám éljen közöttünk mind a három cigányfaj; miattunk ne legyenek világfutókká; de mi is megköveteljük, hogy ha már országunk „cigány-ország,” hát becstelenes cigány-ország legyen.

A „Polgári Egylet.”

A „Zala” szerkesztőjéhez.

A polgárságunk által annyira kedvelt „Polgári Egylet”-ünk a legközelebb teljesen befejezett építkezésekkel fejlődésének és virágzásának egy új stádiumába lépett. Kétségtelen igaz az, hogy oly helyiségek, a minőkkel „Polgári Egylet”-ünk jelenleg rendelkezik, hozzájuk való felszerelésre is szorúlnak; hogy az egylet teljesen megteleljen céljának; a kényelemnek, melyet az egylet tagjai joggal várhatnak; a külső csinnak és dísznek, melyet ily helyiségekhez joggal köt azok látogatója.

Ez a körülmény indította arra a Polgári Egylet választmányát, hogy a felszereléshez s egyéb kellékeknek valamint a petroleum helyett a villanyvilágításnak bevezetésére, illetve azok beszerzésére szükséges pénztösszegetek mi módon való előteremtése végett tanácskozzék.

E tanácskozás eredménye azon nyomtatott felhívás, melyet a Polgári Egylet elnöke Dr. Bentzik Ferenc a választmány nevében és megbízásából a polgári egylet tagjaihoz szétküldött. A választmány ugyan is annak beismérése juttott, hogy az említett beszerzéséhez szükséges 2000 forint nem kaphatja meg pénzintézetből oly olcsó kamattal mellett, a milyenre ő azt hosszabb törlesztési időre telvénné

Az egylet tagjaihoz fordul tehát a kölcsönért, s az egylet tagjaitól reméli, hogy ezek, kiket egyre is legközelebb érdekel a dolog, valamiképen abba a helyzetbe fogják juttatni az egyet vezetését, hogy az előbb elszámolt szükséges kellékeket beszerezze.

Megvalljuk, hogy az első pillanatra egy kissé vérmésnek látszik az egylet választmányának reménye, s ezt maga a választmány is érezte, a mint az a felhívó szöveg bevezető soraihoz is láthatjuk, mikor a tagok áldozatkészségét újabb igénybe veszi. De közelebbről tekintve a vá-

lasztmány valóban nem tebeftt más, s hogyha tekintetbe vesszük, hogy a felhívásban foglalt dolgokra, úgyint az új épület kényelmes és izléses felszerelése, a régi épület helyiségében a bizonyos felszerelés kiegészítése egy jéppénzzel való felújítása, a villanyvilágítás valóban szükség van, s levele hogy nem mindre, ezeknek bizonyosan legelőbbre; s ha továbbá tekintetbe vesszük azt, hogy a választmány kérelme tapintatos méltányossággal fordul azokhoz, kik valóban áldozni képesek s egyáltalán szabad elhatározására bizza a tagoknak, mit, hogyan, és mennyit akarnak áldozni — akkor némi bizonyossággal hihetjük, hogy a választmány kérelme, ha nem is teljes egészében, legalább nagyobb részében megvalósulni fog, s az egylet tagjai nem fogják megengedni, hogy a választmány az Egyletnek emelését célzó tevékenységében ott akadjon meg, a hol és a miben ez az Egylet haladásának rovására menne.

A szigorúbb ítélet talán egyelőre fölöslegessé találna a villanyvilágítás behozatálát, mert kétségtelen hogy a 20,000 frtnyi költség nagyobb fele erre menne fel; s talán azt is mondhatná, hogy várjuk be, míg a város fog határozni a világítás fölött, majd azután az Egylet is intézkedhetik; de hát megfordítva is állhat ez a dolog, s az egylet után talán csakhamar a város is hamar rászanna magát a villanyvilágítás bevezetésére, a mi azután sokkal könnyebben menne tén.

A tagok jóval nagyobb része talán olyformán támogatná az Egylet elzéljati kivételében, ha egyenkint egy bizonyos ideig talán 5 évig néhány forinttal (többet fizetnének tagsági díj fejében; azaz önmagukat adóztatnak meg. Kétszáz tag után 2 forint számlára évenként ez egy évben 400, öt évben 2000 forint tenné s ez is a járulék egy része volna, melyvel tőkét vagy legalább kamajot törleszteni lehetne.

Hogy azok, a kik tehetik, s ezek sincsenek kevesen az Egylet kebelében, hathatósan fogják elősegíteni a szép célt, abban egy percig se kételkedünk, s így azt hisszük, hogy a választmány teljesen felkészülve fog megjelenni az egybehivandó közgyűlés előtt.

A szerkesztő megjegyzése.

A magunk részéről teljesen helyeselljük azt, hogy a választmány az egyleti helyiségre szükséges felszerelési költségeket beszerezni kívánja s ebben a tekintetben a legszelved kényelmis is elmegyünk; de erre nézve leghevesebbet tartanok, hogyha az egyleti tagok tagsági díja egyenlőképen felváltatnak néhány forint; de hogyha ezt a választmány az Egylet szerényebb sorsu tagjai iránti tekintetből cselekedni nem tartja, akkor azt is helyeselljük, ha azok a

vására s fenntartására, a mily rendűri figyelem tárgya a hasznos házi állatok. — A leher rabzolajakérésedes pedig e gyűlést figyelemmel szemben büntetendőnek emlegető munkáját; erején felüli munkára kényserül, s élelmet nem ad elégséggő táplálékra, ruhát a test elfedésére. Az ember élete bitangosság, s a humanismus az állatok érdekében lejt ki munkáját. Az egyenlőség korában a kaszibelen harapódik el a tartadalmi osztályok ekülonitó falának felállításán fáradozik mindenki; sokan sajnálják azokat az előjogokat, melyeket az idők niveláló hatása megcsontított, s visszavonják, visszavonórogják s nem egy nemzet körében már azon törekednek a régi előjogok baráti, hogy a törvényhozás útján szerezzék vissza előbb annak alapját, a többi úgy hiszik, magától is fog jönni. Azért is akarják ellensúlyozni a népmiveltiséget előmozdító törekvéseket; azért akarják visszaállítani a régi iskolát a kevesebb iskoláid. Mer a műveltség többé kevesebb szatundó teszi az embert, jobban fel fogja joga s nem engedő oly hamar megcsorbitani. Ez ellentét egymás mellett terjeszkednek, tönkrel, s jelenleg kétféle oly törekvésnek melyek a határozott minőségben ekeserülők. A szabadság mellett az ezt elnyomni vagyó törekvésnek, a műveltség osztöne mellett az amaz megcsorbitani törekvő vagy, a humanismus híján hordó szabóködés mellett a nemzetiségi gyűlölködések és sűrűdások kicsi erények mellett nagy bűnök valóban oly ellentétek, melyek korunkat lényegesen jellemzik, de melyekkel ezek kimerítve koránt sinestenek.

H—M—P.

tagok, kik ezt önmegerőltetésük nélkül tehenik, önkényt ajánlanak fel néhány forinttal többet tagsági díj gyanánt. De ezt csak is a felszerelésre, s a szükségességre értjük. A villanyvilágítás bevezetését azonban nem helyesellhetjük, mert ez sokba is kerül és sokkal cselserűbb, ha az egylet megvárja, míg a város a kivilágítás iránt — melynek érdekében nemrég is czikkezünk, intézkedni fog. Legyen az azután akár gaz, akár villanyvilágítás, a „Polgári Egylet” akkor mindenesetre könnyebben és öcsobban fog az egyik vagy a másikhoz jutni.

A konverzió.

Azon zsenialis államférfiak, ki ügyes és szerencsés kezébe vette nagyon megromlott pénzügyeink rendezését, egész orvoslási munkájában egy végzeteljes szúrásig maradt vissza, ha a kiadások és bevételek közti ismét helyreállított egyensúly mellett az ugynevezett „törlesztési járadékok” évenkénti kibocsátása megmaradna. Ez épp olyan lenne, — mint a „P. C.” egy ép oly szelleműs, mint különösen a „tenforgó kérdésben” illetékes államférfi nyilatkozata alapján hasonlatképen említi, — mint a hogyan nagyon gyakran említi oly alkalmakkor, midőn egy grandseigneur, vagy valamely nagy család fiatal sarja „rendezve” lesz a szanalandó becsületesen elkészült adósságai listáját, csak valamely önmagában jelentéktelen „csekélységet” hallgat el alszégényből. Ezen csekélységből azonban idővel rendszeren egész özöne fejlődik ki az újabb üzorsorartozásoknak s a szanalát egyen ismét patiens, valamint az apróféreg, ha idejében el nem távoztatik, lassanként feleszi az egész gyümölcsöt, melybe magát bevette.

Ez okból tulajdonítja a „P. C.” épp azon momentum miatt, melyet a bécsi s némely budapesti lapok is majdnem oszlenlatívú litymálnak, t. i. az amortizáció idejének meghosszabítása miatt, mi által feleslegessé válik minden évenkénti törlesztési járadékok kibocsátása, — a nagy konverzió, a mint az a magyar kormány és a Rothschild-konzorcium közti immár megállapított, a legnagyobb érteket. Bizonyra kell, hogy az a nagy műveltség közvetlen kamattmegakirítás is legyen az eredménye, a mi kétségkívül meg is lesz, miután az alkotandó egyesített ezimletek legalább is a járadékok jelen állásával egyenlő arányon fognak kibocsátatni, a járadék pedig jelenleg kisebb kamattelhernek van alája vetve mint a konverzióba bevonandó ezimletek barmelyike; de ennél fontosabb s pénzügyileg is jelentékeny nyereségnek tartjuk a törlesztési járadék megszünetét, mely minden évben másfél millió forintnyi arányú veszteséget s ezzel a deficit állandó csúcsját hozta a költségvetésbe.

Es négy egy meghecsülhetlen, és pedig nemcsak anyagi, hanem erkölcsi, sőt politikai becsü elony is — az a konverzió Magyarországnak: az adóssági ezimletek uniifikációja végre lehetővé fogja tenni a kormány, az a nagy közös művellet köteleke által van oly szorosan összekötött és barátságos Rothschild csoportnak, a Magyarországra oly megszegényítő és hátrányos különbségnek megszünetelését, mely különleg a mi ezimleteink kurzusában létezik az osztrák hasonlennü értékekkel szemben. Egy oly pénzügyi csoport, melyhez az összes Rothschild-hozak a berlini discontobank Bleichröderrel, az osztrák Creditanstalt, a magyar hitelbank s az osztrák földhiteltársaság tartoznak; oly pénzügyi csoport, mely a konverzió keresztülvételéig föleg azért vállalhatja el, mert van ereje az illető fél milliárdot a maga és legfontosabb klientéja számára megartani: ily csoport, ha komolyan akarja és ezáltal határozottan akarja, ki tudja vinni, hogy a magyar járadék az osztrákkal egy aron jegyeztessek. Magyarországnak bizonyított, hogy hitelezői érdekében a legnagyobb áldozatokra vállalkozik, a legnagyobb szoliditási és bizalomra való méltóságot dokumentálta, most immár becstelenesen egyensúlyban tartott háztartására is fog birni: bizonynyia megérdemli tehát, hogy a monarchia másik államával a hitelépítésre vonatkozólag is teljesen egyenlő rangba soroztassék.

Ezek a legszembetűnőbb momentumok, melyek a nagy konverzió magas becsét meghatározzák; de azért az évenle mintegy másfél millió forintnyi kamattmegakirítás,

mely a „P. C.” értékelési szerint valószínű eredménye lesz, semmiesetre sem szabad kicsinyelni. A földhitelmentesítési költségek konvertálása, mely külön csaközöltek, alkalmasint még tekintélyesebb összeggel fogja megkönnyíteni az évi költségvetést.

A helybeli reform. egyház érdekében.

Midőn az alábbi felhívást, melyről már lapunk múlt számában is említést tettünk közöljük, azt egyszersmind a legmelegebben bátorkodunk városunk közönségének áldozatkész figyelmébe ajánlani. Hiszük, hogy a szívből lakadó szavak meg fogják találni az utat a szívükbe, s hogy Kanizsa város közönségének jó szíve ez alkalommal sem fogja magát megtagadni, mikor oly kiválóan, nemes, oly kiválóan pártolásra méltó csel érdekében fordul feleje az eszlő szózat.

ESDÓ SZÓZAT

a nagy kanizsai ev. ref. misszió egyház érdekében.

Kegegy joltvő embertestvéreink!

Evangyélium szerint reformált egyházunk, az istenigondviselés böles munkássága és keves számu hitorsosaink buzgalma folytán folyó évben alakult meg human-intenzményeiről ismeretes városunk — Nagy-Kanizsa kebelében.

Állapotunk, cselünk — a magyar református egyház százados múltjához híven: Istennek a legfőbb jónak evangyélium szellemében való imádása, a szeretet vallásának, mely telekezeti türelmetlenségét nem ismerve, testvéri csókkal üdvözöl minden vallás gyermekét — kegeletes ápolása, hirdetése a kor színvonalán álló tudomány, műveltségnek buzgó terjesztése, a magyar nyelvnek csekély erőntől telhető szorgalmas művelése, munkálása.

Nem habozunk hinni, miszerint önzés és elfogultságtól ment törekvésünk nemes szívekre talál, nem habozunk hinni, hogy partnyiságunktól senkisek irigylit a tért, mit a vallás nevében: szeretet, türelem, egyetértés, testvériség, műveltség, hazafiság virágival akarunk mi is benepesíteni.

Azonban kicsinyek vagyunk, saját vállaink nem bírják a terhet, önerőnköl egyelőre nem vagyunk képe-ek az Urnak imálatát, a vallás-erkölcsiségnek egyszerű csarhókat is emelni, s azt a nélkülözhetlen felszerelvényekkel kellően ellátni, cselünk valóulása szempontjából jötekonyságban győnyörködő, áldozni kész, nemest testvéri szívvekre: ti rátok van szükségünk városunk fenköli szellemű közönsége!

Szeretetet hirdelünk, szeretetet kérünk és váunk; azért is minden igaz, szép és joert lelkesülmi tudó szívekkel oltaránál testvéri bizalom hangján esedezünk hozzátok Nagy Kanizsa nemes szívű fiaj és leányai, miszerint tekintettel human törekvésünk cseljára „segítsetek bennünket erőtlenekek.” (T. he. s. v. 14) segítségnek bármí csekély adományyal, mit nélkülözni képesek vagytok!! hálaára kötelező kedves ajándék lesz az nekünk, mely mindannyiszor buzgó imára hangolja szívünket, valahányszor a hozzájárulástok által emelendő imaházban összeseregünk léteiben és igazságban imádni mindnyájunk edes atyját, Istent, azon fővalóságok, ki neveteket, velünk tett emberbaráti szívességétekt, az örökélet könyvében, a jötekonyság lapján fogja megörökíteni!

Kérjük a kegyadományokat a fenti cselből majdan megjelenő nemes emberbarátok, egyházunk pécsetjével és missionárius-lelkész aláírásával ellátott gyűjtőveire bejegyezni. Testvéri szeretet és üdvözlettel!

Nagy Kanizsa 1888. október hó 24-ikén.

Cserenyés Sándor,
presbyter.

Tóth Mihály, Jávory Nándor,
gondnok missionárius-lelkész.

Különfélék.

— **Értekezlet.** Hertelendy Béla kerületünk országgyűlési képviselője a napirenden levő regálé-törvényjavaslatok feletti eszmecsere cseljából, t. évi november hó 4-én délutáni 3 órára, a városház egyik termében értekezletet hívott egybe, melyre vonatkozó meghívót alább közöljük. A kerület bizonyára örömmel fogja fogadni szereteti képviselőjének a fontosabb törvényjavaslatok megismertetése s azok feletti eszmecsere megindítása iránti buzgósgát, minél fogva reméljük, hogy a meghívottak az értekezleten mitől nagyobb számmal fognak megjelenni. A meghívó következőleg szö:

minthogy szükségesnek tartanak öt közönségünknek külön is ajánlani. Hazánkban (Strakosch magyarországi születésű) legutóbbi amerikai körúji alkalmával is nagy erkölcsi diadalokat aratott a Yankee hazájában. Hogy nemrég királynék előtt házasra is olvasott, azt mindenki tudja.

A „Polgári Egylet” köréből.
A kanizsai Polgári egylet igazgatóbizottsága ünnepn megalakult. Közülük két 34 tagból álló igazgató bizottság névsorát, mely hivatal van a téli évadot a Polgári Egyletben élveztesse tenni. Elnök Dr. Szűcs Miklós; alelnök Oesterhuber László; pénztárnok Bereczky Viktor; jegyző Kövedes Ferencz. Bizottsági tagok: Arvay Lajos, Baboss László, Bardon József, Belus Lajos, Biber József, Faics Lajos, Falb Adolf, Fülöp Béla, Goldhammer Károly, Hajós Gyula, Halis István, Horváth György, Halvax Gyula, Janki György, Dr. Kezser Akos, Kovács Lajos, Körmenyi Zoltán, Molnár Dezső, Molnár Elek, Dr. Mayer Ferencz, Marosi Lipót, Nagy Dezső, Dr. Neusiedler Antal, Polgár Béla, Schubert Ferencz, Svastics Géza, Svastics Zoltán, Székely Tivadar, Tripammer Gyula, Váradi József.

Valahára számtalan felszólalásunknak megjött a kívánt eredménye, s az újvilág utcai bordély-házak egy belügyminiszteriumi szigorú rendelet folytán lapunk keletkezése már megszűnt. Ezzel kapcsolatban — mint hitelesen értesülünk — a „szegények” is betöltötten, a vásártér meg az ősz folyamán betámasztják, úgy, hogy tavaszra már kellemes sétahelyül szolgálhat. Ugy legyen!

Hymen. Dr. Obersohn Mór egerszegi ügyvéd e hó 6-án délután 3^{1/2}, órákor vezetett oltárhoz Klein Fanny kisasszonyt Keszthelyről a helybeli izr. imaházban.

Főgymnasium Keszthelyen. A jelen helyzetek és körülmények arra nyulnak kitalást, hogy Keszthelyen nemsokára nagy- s aztán főgymnasium lesz. A városi közönség hajlandó a főgymnasium számára épületet/emeletet, a praemonstr. rend koránya tanyákat ad, ha az állam éventéket 5000 forinttal segíti, erre pedig máris biztató szó adott. Svastics Benő megyei főispán ur legközelebb Keszthelyre jár s a gymnasium-ügyben értekezletet tartand.

Más püspök — más szokás. Az új veszprémi püspök a halálozás folytán megürült keszthelyi apátplebánosi állásra nov. 15-ig pályázatot nyitott s felhívja a pályázókat, hogy folyamodványait Pestestics Tássió grófhöz, mint kegyurhoz nyújtsák be. Már jelentették a lap olvasóinak, hogy F. T. gróf, a kegyur, Dr. Dunst Ferencz lescenecetomaji plebánost jelölte ki keszthelyi apátplebánosnak, ki erről gróf urnak egy hozzá D. F.-hez intézett levelében biztosítva is van. A pályázat tehát formalitás, melyet az új püspök akar szokásba venni.

Üngylikosság. Sormáson Kele Ferencz, kinek a pajtája minap kigyuladt, s tetemes kárt okozott majdnem a fél falunak, a tűz után pár napra, félemből-s vagy tán a sok szemrehányás folytán — felakasztotta magát. A tűz oka valószínűleg nagyon bánhatta szegénynek lelkiismeretét. Most már nyugodjék békeben!

Hirtelen halálozás fordult elő Szt.-Györgyön — Csaktornya közelében. — Bősz Ferencz ottani lakos ugyanis f. hó 22-én alutólaz eret vagatott bizonyos B. M. nevű kis mihalovecki muzsikus cigánygyal, ki úgy látszik — a „csöndes-ek” mellett ilyenmő konfarkodással is szokott foglalkozni, s ennek következtében csakhamar meghalt. A sebében holmi — a nép által vércsillapításra — gombát találtak, s ebből gyanították, hogy ő is hasonló használat folytán vétet megmérgezte. Szolgálaton intő példának a falusi kuruzslok, hivataln sebészek stb. ellen. B. M. erősen tagadja mitértét, állítván, hogy ő ugyanakkor a szivek bánatát operálta valahol a szomszéd faluban. Majd kitetszik.

Tanítói gyűlés. A Zalam. ált. tanítói testület keszthelyi járási köre október hó 31-én tartotta meg igen érdekes őszi gyűlést Keszthelyen, a községi elemi iskola helyiségében. A kör majdnem összes tagjain kívül az ülésen megjelent Dr. Csánády Gusztáv iskolaszéki elnök, t. Győre és Kriszt r. k. hitoklatók. A gyűlést Csáthó Alajos elnök megnyitván, a tárgysorozatot azert Nagy Margit k. a. keszthelyi tanító nő gyakorlati tanítási mutatót be, t. osztályos leány tanulóit a számtanban a 4-gyel ismertette meg; utána Illy Emma k. a. szintén keszthelyi tanító nő ill-ad osztályos tanulóit a szülőhely (szülőföld) és lakóhely ismeretére oktatta. A két gyakorlati tanítást a tanuló távozása után bírálat követte, mely finom modorban és tárgyilagossággal történt, a jelenlevők mindegyikére nagyon hasznos volt. A két tanító nő tanítási pedagógiaiag nagyon helyes és sikerült volt, eüök sietet is a jelenlevők osztallan elismerését és köszönetét a két kisasszonynyal tudatni. Azután a kör folyó ügyeit tárgyalta elnök elő, melyek azonban kevésbé jelentősek. A jövő gyűlés helyétül (az 1889. tavaszán) Nemes-Vita község tüz-

part gyakorlati tanítás; Gröber Sándor értekezést.

Tíz volt közelébb Dráva-Vasárhelyen (Nedélcz) két egymásutáni napon, melynek elsőben csak pajta, de másodikban már egy lakház is és két melléképület esett áldozatul. — Szerencse, hogy közelben elég víz találkozott s a szomszéd fecskendők is csakhamar segítségre érkeztek. A tűz belülről támadt s valószínűleg vigyázatlanságból. A kár mintegy 2500 forint.

Halálozás. Bajsa Vojnic Jolánka, bajsa Vojnic Géza m. kir. honvédszár százados leánya, t. évi október hó 30-án végülgyengülésben, Keszthelyen életének 24. évében elhunyt. A holdogult hült teteme nov. 1-én szenteltetett le és örök nyugalomra Pozsonyba, a családi sírboliba szállítottatott.

Ipariakolai felügyelő bizottsági elnök. A keszthelyi járás főszolgabírája Takács Imre, a keszthelyi ipariskola felügyelő bizottságának elnökeül Hoffmann Soma köz- és váltó ügyvédet jelölte ki.

Legutóbbi hetivásraink oly népesség voltak, hogy 2-3 országos vásárral is felértek volna, s így minden piacsterünk kicsinynek bizonyult. Volt is elég olcsóság mindenben, minek — csak az ár — hogy mégse igen örvendhetünk.

Lopások. Október 28-án István József helybeli bércocsistól, míg legényei az istállóban aludtak, 2 darab csuklyas szűrt és két pár csizmát elloptak. — 28-29-re átmenő éjjelen pedig Hercegy György magyar-utcai lakosnak két lovat vették el ismeretlen tettesek. Az egyiket azonban — miután sánta volt az utca végén lenyűgözték, hogy helyette másik jobbat lophassanak. S ép ezen elégedtlenség szolgált majdnem vesztükre, a mányitban a cirkáló rendőrség második kísérletüket észrevéven, futásnak eredtek árkon-bokron keresztül, vissza hagyva a sántát és a löszerszámokat. — Kránitz János gazdának f. hó 1-én d. u. 1 órákor loábrakolás után az istállóban elszunditván, onnét selyemkendőt s egy pár csizmáját ellopták. — Hitzberger Mátyás király-utcai lakostól 31-én éjjel több ludat és réczét emeltek el róka-uraimék. — míg f. hó 2-án Horváth István miháld-utcai csizmadia hetivásárra kihozott rudjárd egy pár csizma tűnt el bizonyos becselhelyi pórnő bagaria markai által; meisztrammé asszony azonban csakhamar észrevéven a hivataln kundschaffot, átadta a rögtön ott termett rendőrségnek.

Időjárás. Az lehetne mondani: „Ti szép napok, de hamar elmúltok.” Verőfényes őszi napok az utolsó két héten, az ember sokszor el sem akarta hinni, hogy ez az a discreditált október, mely egyiket napon át a tél nagy hidegét éreztetne velünk. De egyszer minden véget ér; örökké mi sem tart, legkevesebb a szép időjárás, melytől ugyszólván már egészen elszoktunk. Úgy látszik, hogy Falb csillagásznak igaza lesz. A ki ez év egyik kritikus napjával a november 4-ét is kijelölte. De már 2-án és 2-ikan is érezzük és látjuk az idő változását. Hiedeg ugyan nincsen, de a barometrum már halottak napján változott jelentett; s 3-án tényleg esni kezdte, s ezzel valószínűleg az őszi esőzések vették kezdetüket. Nem nagyon kellemes idő ez. Az ég mindig borult; a szobák sötétek, s igazi őszi hangulat uralkodik minden felett.

Irodalom.

Fischel Fülöp könyvkiadásában megjelent és minden könyvkereskedésben kapható: **Köszorú. Mese-szavalmány-dal- és játékkönyv.** Óvodák, családok és népszkolák I. II. osztálya számára. Írta: Molnár Mária, Csaktornyai óvodónő. Ára 80 kr. A díszesen kiadott, szép czimképpel díszített kemény kötésű szép könyv, mely kiállításához képest igen olcsónak mondható, a mi elterjedését nagyban elősegíteni fogja, igen jó eszközt szolgáltat óvók és családanyak kezébe a kis gyermekek mulattatására és szórakoztatására. Tartalma gazdag és változatos. 14 elbeszélést foglal magában. Az országgyal. A veréb és fecske. A virágok és a tündér. A különböző madarak és virágok bücsuja. A bagoly. Ősszel. Tavasszal. A róka és medve. A kis Katióka. A lepke. A vadrózsa. A haragos tó. A kecske. A kis Barnabás alma. — Ezen a kis gyermekek fel-fogására mért elbeszélésekhez mintegy ezek illusztrációjával szavalmány, dal és játék járul, a melyek érdekesen egészítik ki az elbeszélést. A nyelvezet mindvégig tiszta, magyaros, a versek jók, s a játékok érdekesek. A legmelegebben ajánljuk e szép és hasznos taneszközt az illetők figyelmébe Molnár Mária egy igen jó kis könyvvel gyarapította nem igen gazdag e nemű irodalmunkat, a miért elismerést érdemel.

Beniczky Bajza Lenke műveiből, melyek Fischel Fülöp kiadásában jelennek meg, eddigéig 3 regény lett kelendő és pedig: *Mártha* két kötet, füzve 2 forint di-

kötet, füzve 1 forint 40, kötet 2 forint 20 kr. és *Előítélet és jeltelődés* 3 vaskos kötet füzve 5 forint. A tevékeny kiadó gyors egymásutánban jelenteti meg e vállalata füzeleit, mely a lehető legnagyobb elterjedést érdemel meg. Beniczkyne Bajza Lenke regényei és elbeszélései, melyek immár a külföldön is elismerést vívtak ki a termékeny írónőnek, kellemes olvasmányt nyújtanak s különösen nőknél kedvező olvasmányai. A kiadó e műveket szépen állítja ki s a közötti példányok minden asztalnak díszere válnak. A ki üzelenként szerzi meg e műveket az füzetjét 20 kr-ért kapja s így hosszabb idő alatt érdemes kis könyvtárra tesz szert. Ajánljuk e vállalatot olvasóközönségünk pártoló figyelmébe; Beniczkyne Bajza Lenke regényei megérdemlik, hogy azokat Magyarországon minden művelt olvasó ismerje. Mesészőve mindig elég érdekes, élvezetes tiszta, emelkedett s a köröket, melyekben személyei szerepelnek, az író igen jól ismeri.

Fischel Fülöp kiadásában megjelent *Kanizsai Diárok*. (kanizsai dalok) Szövege Ollop Imrétől; zongorakísérettel szerzte Rosenberg Ádám. E dalokból megjelent három. Egy-egynek ára 40 kr.

A „Zalai Közlöny” könyvtárából, mely Bátorfi Lajos szerkesztésében jelenik meg, kaptuk a 2-ik füzetét, mely a jó tollu Vachó! Sándorné *Madik* lovag című regéjét tartalmazza. A füzet ára 15 kr.

Zenemű. A Rózsavölgyi és Társa zeneműkereskedésben Budapesten „Quatre Morceaux” című Sipoz Antaltól négy zenedaráb jelent meg: u. m. Romance, Meodie hongroise, Souvenir de Helgoland és Fantaisie de Concert. Ára 4 mark.

Közgazdaság.

A dunagőzhajózási társaság és a gabonaforgalom. Hogy a Dunán minő jelenlékeny a gabonaforgalom az idén, mutatja azoz tény, miképp eddigéig a dunagőzhajózási társaság 670.000 tonnát szállított, holott tavaly ugyanazon időszakban a szállított gabona mennyisége csak 470.000 tonna volt. A szállítási többlet kerek számban 45 százalék, a minél tekintetbe veendő, hogy a szállítás a becsregensburgi vonalon a legnagyobb forgalom három hetében emelt árak mellett történt. A társaság október 10-ig 700.000 forintot bevett vel mint tavaly. Azontul a szállítás még nagyobb mérvet öltött, úgy hogy a társaság bevételi többletét mai napig mintegy 850.000 fortra becsülhetni.

Regensburgból írják, hogy a gabonaszállítmányok Magyarországból Passauba és Regensburgba az utóbbi hetekben oly nagy mérvet öltöttek, mint soha azelőtt. A legnagyobb erőfeszítésre volt szükség, hogy ezen óriási gabonamennyiség kirakása és tovább szállítása akadály nélkül menjen végbe, a mi sikerült is. A bajor államvasutak megfelelő waggonpark és gyors továbbítás által lehetővé tetek, hogy a forgalomban torlódások ne álljanak be. A kedvező vizállás viszont megengedte, hogy a dunagőzhajózási társaság uszályhajói teljes rakományval mehessenek Passaug és Regensburgig.

Országos magyar malomipar. A múlt évben tartott malom-gyűléset határozottlag kimondta egyebek közt a magyar malom-egyesület létesítésére vonatkozó indítvány elfogadását. Erre nézve a kiküldött végrehajtó bizottság időközben gondoskodott ugyan némi előkészületekről, nevezetesen egy alapszabály-tervezet kidolgozásáról, de döntőleg csak a tegnapielőtt Burchard Konrad előnölete alatt tartott alakuló-ülésen intézkedett, a midőn is az alapszabályok tárgyalván, ezeknek az első közgyűlés elé terjesztendő szövegezése véglegesen megállapított. Ez alapszabály-tervezet legközelebb fog alküdelni az összes érdekelteknek, s mint értesülünk, a végrehajtó bizottság az egyesület alakuló közgyűlésének megtartását már ez évi december hó elejére tűzte ki. Eme közgyűlésre külön meghívók fognak idejkorán szétküldetni. E szerint végre a valóságos stádiumába került a malom-egyesület eszméje, mely egyesület hivatala lesz a magyar malom-ipar érdekeit minden irányban támogatni s előmozdítani, malom-iparosaink közt az érdeközösség eddig súlyosan nélkülözött érzelét felebreszteti s fenntartani, a miért annak életbeleptése iránt a malom-ipari körök méltán viseltetnek kíváló érdeklődéssel.

Felölő szerkesztő:

VARGA LAJOS

Vasuti menetrend.

1888. június 1-jétől.

Kanizsa-Buda-pest	gyors vonat	reggel	7 ó. 30 p.	v. sz. von.	sz. von.	sz. von.	sz. von.
Ind	6 ó. 25 p.			2 ó. 6 p.			12 ó. 09.
Buda-pest	sz. von.	reggel	10 ó. 45 p.	gy. v.	sz. von.	reggel	11 ó. 7. 4 ó. 40 p.
Kanizsa-Pragerhof	sz. von.	sz. von.	11. 19	gy. v.	sz. von.	reggel	5 ó. 25 p.
Pragerhof-Kanizsa	gyors vonat	reggel	6 ó. 22 p.	sz. v.	sz. von.	sz. von.	1. 15 11 ó. 39 p.
Kanizsa-Német	sz. von.	reggel	13 ó. 15 p.	sz. von.	sz. von.	sz. von.	2. 15
Bécs-Kanizsa	sz. von.	sz. von.	1 ó. 44 p.	sz. von.	sz. von.	sz. von.	4. 16
Kanizsa-Bécs	sz. von.	sz. von.	2 ó. 25 p.	sz. von.	sz. von.	sz. von.	5. 48
Bécs-Kanizsa	sz. von.	sz. von.	11 ó. 19 p.	sz. v.	sz. von.	sz. von.	1. 40

Nyitltér*

Szétküldés: melylyel mindenki azonnal kerestet, fát, fémot, üveget, porcellánt s minden gondolható tárgyat meg-aranyozhat, megeztűzhet és ki-javíthat. Földművelésben, tisztaság és tartósságban. Ára üvegenként ecsettel 1 forint; 6 üveg 5 forint; 12 üveg 9 forint. Szét-küldés utánvétel. Megrendelések czimzendők: Depot chemischer Producte Brünn, Ferdinandgasse Nr. 8.

* Az e rovathban közölttekt nem vállal m-gára felelősséget a szerk

Hirdetések:

Valódi csak e védjeggyel
Professzor dr. Lieber
Ideg-erő-elixirje.
tartós gyógyítására a legmagasabb ideggyógyászati különösen napkor, főfájás, migrán szivdobbogás gyomorhajok stb. Bővebbet az üveghez mellékelő utasítás mond. Az ár előleges felküldése vagy utánvétel üvegben 2 forint, 3 forint 50 kr. és 6 forint 50 kr. kapható a gyógyszerártárban. Főraktár: **Török József** gyógyszerárta Budapesten. *Say Reiz* gyógy szerész Szekesfehérvárott; *Sipocz István és Göbel Kálmán* gyógyszer. Pécsent.
183-13

Máriaczell gyomorsöppek.
Külön hatású szer a gyomor minden betegségeiben.
Védjegy: Földművelésben etvágyhiány, gyomorgöngyösség, rozsz illatú lelek-zet, felhőadás, aványos felbősnés, köhög, gyomorhurut, gyomoreros, humók és ártalmas gázok, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undoros banyás, főfájás (a gyomortünetek), gyomorgörzés, székesorlás, a gyomornak étellel és itallal való telterhelése, gyűrtetés, lep. maj-s aranyeres bajtalmak esetében. — Egy üvegvesi ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős pa-lack 70 kr.
Központszétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremserben (Mor-városban).
Kapható minden gyógyszerárban.
Óvás! A valódi máriaczell gyomorsöppeket sokak hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden üvegnek pros. a fönti védjeggyel ellátott börtökbe kell győződvé lennie és a minden üvegbe mellekelt használati utasításon meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremserben Gyusik Harkó könyvnyomdájában nyomtatott.
Valódi minőségben kapható: Nagy-Kanizsán, Prager Béla gyógyszer. Kadorcst Bert B. gyógyszer. Kőpecsén, Colner Vincs és Babochay Kálmán gyógyszer. Marczali, Körös Viktor gyógyszer. Merenyé, Fleischer Samu gyógyszer. Nagy-Bajom, Körös L. gyógyszer. Munkasombat Bales B. gyógyszer.
89 48-52

A legjobb
SZIVARKA PAPIR
A VAJCI
LE HOUBLON
francia gyártmány
Cawle és Henry-től Parisban.
Gyalogfűt az utazóknak.
E papirt dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, Dr. E. Lippmann árak becsi egyetem vegytanárak kü-lönbö az ajánlják kitűnő minőségű abszolút tisztaságú és amiatt, hogy abba semmi ártalmas anyag nem-velkeverve.
89 34-36

Jótekonyság. A keresztény jótékony négyzet legközelebb egy felső tanítást jelent. Végzet szegény leány részére az övéképe első osztályára előírt tankönyveket beszerezte, s így alkalmas nyújtott neki, hogy mint magán-tanuló vizsgára készülhesen. Mint értesülünk, a négyzet továbbra és egyebekben fogja őt legelőleg megelégné. — A jó szivek fogadják méltó elismerésüket.

Mint értesülünk, a főgymnasium az idén meg fogja tartani szokott — de tavaly mégis elmaradt — teli hangversenyt, s pedig ha lehetséges, már a polgári egyet színházi nagytermében.

Közgyűlés. A zalamegyei áll. tanító-testület Nagy-Kanizsai járásköre f. hó 8-án tartotta rendes őszi közgyűlését városunk polg. isk. rajztermében. Hoffmann Mór elnökletével. Jelen volt mintegy 65 rendes tag és három tanácsbíró: dr. Neumann Ede főbíró, Javory Nándor ref. lelkész és Knusz Boldizsár iskolagondnok mint vendégek. — A gyűlés több pontjait kezelték: 1.) Előki megnyitott, melyben Trefort Ágoston boldogult közoktatási miniszter elévülhetlen érdemei is felsoroltatván, emlékeztet iránti méltó kegyeletet a közgyűlés jegyzőkönyvébe foglalata. Ezután elnök azon reményének adott kifejezést, miszerint az újonnan kinevezett cultusminiszter tanácsunkat a megkezdett alapon, az európai köznevelés magasiatára fogja mielőbb emelni. Jelentésében említte, hogy a jór. választmányának idején tiltakozott központnak önkényes eljárása ellen, melylyel a megyei közgyűlést elhalasztotta mit helyeselni illetve jóváhagyni a jköröknek sem áll jogában, miután annak megtartása határozott törvény és kötelezően alapszik. — Ez után a mult ülése jvkve felolvasatván, hitelesített. — 2.) A munkai jkör indítványa, hogy a Zalamegye az általános tanítást hivatatos lapjává téssek, elogadatot azon helyeseltő hozzáadásai, miszerint a tanügyi rovat vezetését — felelősség mellett — a Zalamegye főmunkatársa Szalay Sándor vennie át. — 3.) Pénztárnok jelentéséből öröndetes tudomásul vevett, miszerint a köles 1. adó tagsági járuléka központnak már a f. évre is beküldött. A bevétel különben 323 frt 95 kr., kiadás 301 frt 52 kr. E szerint maradvány 22 frt 43 kr. — 4.) Morgenbesser János polg. isk. igazgató érdekes előadást tartott a villamoság különféle hatásai s azok gyakorlati alkalmazásáról megfélelő mutatóval. — 5.) Farkas Vilma kisasszony pedig a népiszkolai harmadik osztály földrajzi tananyagból ügyesen ismertette növendékeivel a hegyek, völgyek, szigetek és felszigetek fogalmát. — 6.) Boronkay Károly hosszabban és alapos indoklással értekezett a néptanítói nyugdíj — már rég óhajtott — revidiójáról. Indítványa egyhangilag elfogadott olyképen, hogy az központnak áttételük a jövő nagy gyűlésre kitűzendő tárgyalás végett. Végül Szalay Sándor Boronkay Károlynak közelebb megjelölt 2. 3. és 4. osztályra szóló magyar nyelv-tanát a kartársak pártfogásába melegen ajánlotta. — A tavaszi közgyűlés helyéül Magyarszerdahely jelöltet ki. — Ezek után a gyűlés feloszlott mit kedélyes társaság követett a Polgári egyet étertermében. Torma Imre vendéglős — mint mindig — ugy ezuttal is derekasan kitélt magát.

Tüz Letenyén. E hó 6-ikán délután 3 és 4 óra közt a letenyei alsóvárosrészen tűz tört ki, mely két házat elhamvasztott. A veszedelem színhelyére megérkezett tűzoltók, kiknek munkáját a teljes szélsőségre is könnyítette, csakhamar lokálizáltak a tüzet, a melyt a ma éjjel esett nagy hó aztán teljesen eloltott. A tűz keletkezésének okául olyan körülményeket emlegetnek, melyek valószínűleg hatósági vizsgálatot fognak maguk után vonni.

Keszthely város képviselő testülete által a folyó 1888/9. tanévtől kezdve megválasztott „Ipariskolai felügyelő bizottság” Hoffmann Soma elnökletével f. hó 3-án alakult meg. Alelnökké Opper Károly, jegyzővé Banyai Károly, gondnokpénztárnokká Csahó Alajos választott. Iskolafőgatók-ká kijelöltettek: november hóra: Braun Rudolf és Lénárd Ernő, — decz-re: Gyarmati Lajos és Nagy István, — jan.-ra: Opper Károly és Riersch József, — febr.-ra: Ruzsicska János és Sándor Elek, — márcs.-ra: Scheiner Henrik és Szabó János, — apr.-ra Veszéz Fer. és Zitterbárh Kálmán biz. tagok és szoros kötelezőségükkel tetteit az oktatások látogatása, mely tanítókra és tanítványokra egyaránt jól hat. Elhatározott, hogy a folyó tanév végén május hó elején az iparos tanuló kézi munkáitól „munkakidőlés” fog rendezetni, s hogy a kiállítás rendezése elé akadályok ne gőrdülhessenek, azonnali megtételük a szükséges intézkedések. Bizottság belátván, hogy az iparostanulók erk. csi magaviseletére nézve nagyon némesítő hatással volna, ha az illető iparostanulók rendes vallásoktatásban részesülnek: ez ügyre a városi hatóság figyelmé felhívott s megkérte, hogy a keresztény és izraelita hitoktatás részére évi tiszteletdíjat bocsásson a bizottság rendelkezésére. Hitoktatásra heti 1—1 óra üzetelt ki. Az ipariskola indítványára megkezdett a kiz. tanfelügyelő, hogy eszközödjön a magas miniszteriumtól egy oly szabályrendelet, mely intézkedik, vajjon a polgári, vagy középiskola III. osztályat

sikerrel végzett, vagy az ipariskola III. osztályát jó eredménnyel végzett iparos tanuló kötelesek-e általában ipariskolába, illetve a III. osztályt ismételni? — Az iparisk. igazgató bejelentette, hogy a f. iskolai évre az előkészítő osztályba 35, az I. oszt. 37, a II. oszt. 27, a III. oszt. 21, összesen 120 tanuló iratott. Iskolába nem járó iparos tanuló száma 8, de ezek berendelése is folyamatosan van.

Házasság. Vogel József, mérnök Tisza Róffról e hó 11-én délelőtt 10¹/₂ óra körül vezeti oltárhoz Blau Emilia kisasszonyt öz. Blau Janka leányát a helybeli zsidó imházban.

Nemzeti színelvétel. Polgár Gyula színtársulata tegnap (szombaton) tartotta meg bemutató előadását a Szarvas vendéglő nagytermében. Színré került Csiky Gergely Vasember című tragédiája. Erről valamint a hét folytatást több előadásokról csak lapunk jövő számátán referálhatunk. Ma a Tiszról pattant operette szerű kifőző újdonságot adják elő. Ajánljuk a társulatot közönségük pártoló figyelmébe.

Hymen. Mahler Mór déli vasúti tiszt f. hó 3-án eljegyezte Heimler Teréz kisasszonyt helyben.

Lakás változtatás. Dr. Gerő lakását a királyi (német) utcai Strém léle házába tette át.

Az első havazás. f. hó 7-én köszöntött be hozzánk, nem kis ijedelmére a szegény embereknek. Ugy látszik hosszú telet kapunk, s így bő alkalom nyílik majd a jó sziveknek lelebaráti szeretetük gyakorlására. Áldott a ki az ur nevében ad.

Jótekonyság egyet. A keszthelyi jótékony négyzet, melynek élén Stocker Antal kir. jársbíró neje és Hanty-né Szalós Erzsébet mint elnökök és alelnökök állt f. hó 4-én kinyitja jótékony kezét, felruházván tőlőtől talpig 15 szegény árvagyermeket s 25—30 elhagyott munkásképtelenné lett egyént segélyezett 1, 2- és 3 frttal. — Sajnos, hogy az egyet nem részeseül oly pártolásban, mint azt megérdemelné. Alig van az egyetnek 75 havidíjas (25, 30, 35, 40 kros) és 30 évdijs (1 frtos) tagja, pedig lehetne kétszer annyi is s megegyezzen annyi jót tehelne, mint most! De hát miért is van az atkos visszavonás és az az isten verlé apprehensio ...

Lopás. Öz. Sásvári Józsefné Attila-utcai lakosnak f. hó 5-én éjjel istállója falát ismeretlen tettesek csendesen kibontván, melyen ott alvó fiának egy pár csizmáját ellopták.

Világosságot! — Az újvilág-utca, mely előbb erkölcsileg nappal is az volt, most este ugyancsak sötétté lett, miután benne a városnak egyetlen lámpája sines. — A nappali sötétség eloszlásából — reméljük — az esti világosság is ki fog mielőbb kerülni.

Megkerült jó madarak. A lippai rablás tetteséből keletű már sikerült éber csendőreinknek kézre keríteni Vasmegeye határszélin (német) cigányok személyében, kikre ezuttal nem kevesebb mint 21 beföréses lopás is rábizonyult, melyek Adriáncon és Gumiliczán követtek el. — Ugyancsak megkerült Bíró József körtés-riagycsi, csavargó kanász, ki több — már említett — sertéslopásnak volt részese. — Továbbá Pintér Rácz György, Muraköz hírhedt libatolvaja melyekkel formális kereskedést üozött széles vidéken. Legutóbb Horvátországól kísérték haza s illelőleg a börtönbe. — Kovács Mária 17 éves cigány-leányul Borhidán pedig a Stajberan elkövetett betöréses lopásokból találak meg többféle corpus delictit, köztük kávét is és egy értékes arany medaillon, melyet, midőn a stridói csendőrök meglepték, le akart nyelni, de az őrsvezető ebben egy rögtöni torkonkapással megakadályozta. — Végül burokra került az alsó-lendvai járásban két veszedelmes, s a szil-gothárdi bíróság által régebben körözött rablógyilkos. Ezek mind csupa dolgotalan koborló cigányok. Ugyan hova jutunk velük?!

Tüz volt f. hó 2-án Bocskai községben három gazdának összes épületei mintegy 2649 frt értékű égtek le. A kár liti is — mint szokottan — vigyázatlanságból eredett.

Határozások. E hó 3-án reggeli 4 órakor hűnyt el Tripammer Gyula ur elé-tének 69-ik boldog házasság 45. évében. A boldogultat, ki 4-én délután 4 órakor nagy részvét mellett temettetett el, nagy számú család gyászolja. — E hó 8-án kísértetelt örök nyugalomra öz. Pentek Jánosné szül. Klausz Borbála, ki folyó hó 6-án délután 3 órakor életének 58. évében elhunyt. Nyugodjanak békeben.

A keszthelyi honvéd tisztikarban a következő előléptések történtek: Halassy Aladár őrnagy alezredessé, Dr. Illés Ignác honvédfőorvos ezredorróssá, Fűh főhadnagy századossá, Vass hadnagy főhadnaggyá léptetvelett elő. Tanítóssy Sándor főhadnaggya léptetvelett elő. Tanítóssy Sándor főhadnaggya léptetvelett elő. Tanítóssy Sándor főhadnaggya léptetvelett elő. Tanítóssy Sándor főhadnaggya léptetvelett elő.

Megtalált lovak. Majdák József honvéd utcai lakosnak mult heten ellopott lovai A. F. szennygyógyárhegy: Jóheres földjén f. hó 6-án legelésre megtalálták. A lovakot tehát legnagyobb valószínűséggel szentmiklósiak lehetnek, kik nem tudván a lovakon hirtelenében támadni, egyelőre ott hagyták őket.

Ellenőrzési szemle tartott f. hó 5-én a rezervtisztiek részére, melyre ez-

uttal csak az egyházi férfiak mintegy 18-an. továbbá orvosok, gyógyszereszek és loorvosok jelentek meg.

Tüz. Cserszeg-Tomajon f. hó 6. és 7-ike közt éjjel tűz támadott, mely három házat hamvasztta el.

Garvászda legények. A Teleky-utczában f. hó 4-én több helybeli parasztleány Verhecz József korcsmájában mulatozván, midőn a korcsmáros őket a zárórára kötelezőszerűleg figyeztette, haragra lobbant itas állapotukban minden ott levő butort darabokra törték, mire a rendőrségnek sikerült ő kelmekel letartóztatni. — Átadtak a fenytő bíróságnak.

Rázás. F. hó 5-én rendőrségünk a főbb utcák végén éjjeli lest rendezvén, a Petőfi-utca végén csakugyan munkázott két handukáló jó madár, kik üldözöbe vétetvén, a gyepük között — a sűrű sötétben eltűntek. Ugy látszik e szerint, hogy legtöbb tolvaj a vidékről szivároog városunkba, s éppen azért a rendőrség megfogja ezentúl — t. i. a teli napokban — orjáratát kétszerezni. Nagyon helyes.

Irodalom.

Naptárak az 1889-ik évre. A „Franklin-Társulat” magyar irodalmi intézet által küldeték be szerkesztőségünknek a következő, közkedveltségben részesülő, csinosan kiállított és nagy gondal szerkesztett 1889-ik évi naptárak. Valamennyi a földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi magyar kir. miniszteriumban összeállított a legújabb adatok nyomán szerkesztett országos vásárok kimutatásával van ellátva. — István bácsi naptára vagyis családi házigazdának és gazdaszónoknak, népnevelőknek, helyeségi előjáróknak, iparosoknak és földmivelőknél való képes kalendárium 1889-ik évre. Alapítá Majer István. Szerkeszti Köhalmi Klímstein József tanár. Közleményekkel Aschenbrenner József, Rázel Nyulasy Antal, Horváth Zoltán, stb.-től. XXXIV. évfolyam. Számos képpel. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdák és gazdaszónok naptára. III. Népnevelők naptára. IV. Történetiek. V. István bácsi a hazában és a nagy világban. VI. Művészet és műipar. VII. Tréfák mezeje. Ara 50 kft.

Falusi gazda naptára 1889-ik évre. A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára. Több szakember közreműködésével szerkeszti Szponon Pál. A gyakorlati mezőgazda szerkesztője. XXV. dík évfolyam. Számos ábrával ellátva. Ara fűzve 80 kr. — Borászati naptár 1889-ik évre. Szakemberek közreműködésével szerkeszti Dr. Nyáry Ferenc tanár. XVI. évfolyam. Tartalma: I. Természettudományi rész. II. Szőlőszeti és borászati rész. III. Kertészeti rész. Sok ábrával. Ara fűzve 80 kr. — A magyar nők házi naptára 1889. évre. Szerkeszti K. Beniczky Irma. XXI. évfolyam. A szövegbe nyomott sok képpel, s a háztartáshoz szükséges napló jegyzetekkel ellátva. Ara fűzve 60 kr. — Székely-egyleti képes naptár az 1889-ik évre. Szerkesztő bizottság: Bochkor Károly, Nagy Gábor, Szász Károly, Szilágyi Sándor. VIII. évfolyam. Számos a szöveg közé nyomott képpel. Ara fűzve 25 kr. — Honvéd-naptár az 1889-ik évre. (Együttal katonai naptár.) A magyar nép számára. Szerkeszti Aldor Imre. XXII. évfolyam. Képekkel. Ara fűzve 60 kr. — Lidércz naptár 1889. évre. XXVIII. évfolyam. Számos nagyobb és a szöveg közé nyomott kisebb képpel. Ara fűzve 60 kr. — A magyar nép naptára 1889. évre. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmányval ellátva. Szerkeszti ifj. Tatar Péter XXXIV. évfolyam. Ara fűzve 25 kr. — Új könyvek.

Ugyancsak a Franklin Társulat kiadásában Budapestben, újban megjelentek: Gyürky Antal. Kisbirtokosok kétféle, mely utmutatóul szolgál a kisbirtokosoknak: miként boldogulhatnak a mostani nyomozott viszonyok között és mily módon juthatnak jóllehez. Ara fűzve 60 kr. — Szaniszló Albert dr. Kertéky rovarok a mező- és kertgazdaságban. Praktikus gazdák és néptanítók, földmivés- és vinczelleriskolák számára. Második javított és bővített kiadás. Ara fűzve 50 kr. Kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésben N.-Kanizsán, Kaposvárott és Csiktoronyán.

Közgazdaság.

(Folyékony arany és ezüst.) A Brünni cég „Depot chem. Produkte-Brünn Ferdinands-gasse 8. sz. által újonnan feltalált folyékony arany és ezüst mely felette czészerű mindenkinek a ki képeretek, üveg, porcellán, ércz, fa stb. tárgyakat meganyószt, ezüstözni, vagy kijavítani kíván. E folyékony arany és ezüst, tartósságra, lényre felülmúlja mind az eddig é féle gyártmányozott ezüzeket, tehát mindenkinek ajánlható. Fent nevezett cég „Depot chem. Produkte-Brünn Ferdinands-gasse 8. széküldi gyártmányait, melyek ara 1 frt. egy üveg, csevel és használati utasítással együtt.

Természeteszerű elhárítás a köhögésnek rekedtségnek és legbiztosabban a valódi hatásáigal vedett Tietz-féle hagymabonbonok által érhető el. Az általában oly átvőselek ismert hagymanedvnek erős és

undorító is ezen hantokonban szerencsés el van hárítva, s ez által a szer a torok és mellbajoknak kellemes lett. A csalihatatlan siker minden esetben biztosítva van. Pontosan figyeljenek a „Tietz” névre, mely minden csomag többször is ismétlődik. Minden más értékellen utánzás. Valódiag kapható 20 és 40 kros csomagokban minden jobb gyógyszerárban és fűszerkereskedésben. Fővárák Austria-Magyarország részére: gyógyszerár a „fekete szász” Kremzier (Mahren).

A hangszergyártás hazánkban oly annyira előrehaladt, hogy mostanában már culturának egyik főtenyezőjét képezi. Ezen iparág nosztora Schunda Venczel József budapesti hangszergyáros, ki „szimbalmái” által magának európaszerte ismert hírnevet szerzett. Ezen „szimbalom” nemcsak hazánkban hanem külföldön is Amerikában is a legerősebb termékekben találattik. A zen-lés rangu gyár közel 50 munkást foglalkoztat. Schunda Venczel József az Ő Kezétől és több kiállításnál számos kitüntetésben részesült, és az „arany érdemkereszt” és a „koronás arany érdemkereszt” tulajdonosa.

Nyitlter*

Locke József ur, nagy-kanizsai műés toronyúr, a déli vaspálya társaság pálya órása megkeresésünkre közösgünknek még 1838-ból való rozant és vassót toronyórát igazán mesterileg átalakította, s alapos javításával a reá fordított egy havi megfigyelés a legpontosabb időjelzést és tartós jójárást biztosította.

El nem mulaszthatjuk nevezett óraműves urnak ezen lelkismeretes s mindaméltú ólcso munkájáért elismerésünket s helyen szivesen közludomásra bízni, sőt a közösegnek s főúsztelendő plébános urnaknak ez irányból igen melegen ajánlani.

Kelt Alsó Vádocezen 1888. nov. 1.
Közösgyi előjáróság
s a fárabeli plébános.

271 1—1

Búcsu-szö.

Nagy-Kanizsáról való távozásom alkalmával részint az átköltözéssel járó fáradoalmak, részint gyengélkedő állapotom miatt t. ismerőseimtel személyesen búcsút nem vehettem. Midőn ezt e helyen tenném, kérem t. ismerőseimet, hogy engem tovább is társanak meg szives emléükben.

Bécs, 1888. novemberben.

272 1—1

özv. Kaiser Julia.

Széküldés melylyel mindenki azonnali keretét, fát, fémét, üveget, porcellánt s minden gondolható tárgyat magyarnyozhat, megújíthat és kijavíthat. Felismulhatlan fenyben, tisztaság és tartósságban, Ara fűzve 60 kr. 12 üveg 9 frt. Széküldés utasítást. Megrendelések címzésdők: 261 6—10
Depot chemischer Produkte
Brünn, Ferdinands-gasse Nr. 8.

* Az e rovatban közlötöket nem vállal magára felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

VARGALAJOS

Vasuti menetrend.

1888. június 1-jétől.

Kanizsa-Buda-pest	Kyros vonat	reggel	von. vasár	sz. von.	szem. vonat
	6 ó. 25 p.	7 ó. 30 p.	2 ó. —	12 ó. 00.	
Budapest-Kanizsa	szem. vonat	von. vasár	gy. v. szem. vonat		
	1 ó. 59 p.	10 ó. 45 p.	11 ó. 7.	4 ó. 40 p.	
Kanizsa-Pragerhof	szem. vonat		gy. v. szem. vonat		
	2 ó. 45 p.		11. 19	5 ó. 25 p.	
Pragerhof-Kanizsa	gyors vonat		sz. v. szem. vonat		
	6 ó. 22 p.		1. 15	11 ó. 30 p.	
Kanizsa-Bécs	szem. vonat	szem. vonat	sz. v.		
	12 ó. 15 p.	6 ó. 55 p.	2. 15		
Bécs-Kanizsa	szem. vonat	szem. vonat	sz. von.		
	1 ó. 44 p.	10 ó. 26 p.	4. 16		
Kanizsa-Bécs	szem. vonat		sz. von.		
	2 ó. 25 p.		reggel		
			5. 45		
Barcs-Kanizsa	szem. vonat		sz. v.		
	11 ó. 59 p.		3. 40		

HIRDETÉSEK.

Régi híres valódi
Szt. Jakab gyomorcsöppök
a meztelábol-szeresetekkel.
Gyomor és idegok közti betegségek, meg olyanok is melyek minden eddigi gyógyszerrel ellent állottak. Kiv. széküldi gyomorcsöppök, főleg széküldi gyomorcsöppök, minden áruval készült prospectus. — Kapható a gyógyszerárakban a tég 61 kr. nagy üveg 1 frt 20 kr. — Fővárák Torok József gyógyszerár, Budapest, Nagy Rózsa gyógyszerár Széküldi gyár, Széküldi gyár, Bécs, Kánia gyár, Páris.